NAJER FOLKSBLAT
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

פרייז 15 גראשען

ציהונג פון דער מלוכה־לאטעריע – זעה זייט 11

היינט 12 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 47 | Łódź, Sroda, 24 lutego 1937 | אדרעס: לאדז, פעטריקאווער 21 טעל. 224-71 Adres Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. Skrz. poczt. 1.06 | לאדז, מיטוואך פ' תשא י"ג אדר תרצ"ז

ווידער א באמבען־אטענטאט
פון אראבישע טעראריסטען אין חיפה
דער ישוב אלארמירט די ענגלישע רעגירונג צוליב דער דראהענדער לאגע

ירושלים, 23 (יט"א טעלעגראפיש)
אראבישע טעראריסטען האבען היינט געווארפען א באמבע אויף דער פאליציי - סטאנציע אין חיפה, וואס האט זיך איבערגעריסען. די שויבען זענען צושלאגען געווארען, מ'האט קיינעם נישט גע־טראפען.

ירושלים, 23 (יט"א טעלעגראפיש)
צוליב דער דראהענדער לאגע אין ארץ ישראל האט דער ועד־לאומי אפגעהאלטען א זיצונג און בא־שלאסען צו אינטערווענירען ביים סעקרעטאר פון דער פאלעסטינער רעגירונג האל, וועלכער פארטרעט דעם הויך־קאמיסאר וואוקאפ.
דער ועד לאומי האט אויך באשלאסען צו דער־קלערען צום ציוניסטישען עקזעקוטיוו אין לאנדאן מיט דער בקשה צו אלארמירען די ענגלישע רעגי־רונג וועגען דער דראהענדער לאגע אין לאנד.

ירושלים, 23 (ספ. טעל.)
דער טייער אומשולדיגער יודישער קרבן, וועל־כער איז נעכטען געפאלען פון א רוצחישער ארא־בישער קויל, האט אין גאנצען ישוב געמאכט א שרעקליכען איינדרוק.
די לעצטע אראבישע טעראר־אקטען ווייזען, אז די טעראריסטען גרייטען ווידער צו אין לאנד בלוטיגע אונ־רוהען.
דער ישוב האט שוין זאפאר עטליכע מאל אנ־געוויזען דער ארץ־ישראל'דיגער מאכט אויף דער דראהענדער לאגע, זי באקומט אבער איינעם און דעמזעלבען ענטפער, אז די רעגירונג וועט אונטער־דריקען די געשעהענישען און דערוויל אבער האט דער 21־יעהריגער חלוץ חיים ברון, וועלכער איז אנט־לאפען פון דייטשלאנד, כדי צו געפינען א היים אין ארץ ישראל — באצאהלט מיט זיין יונג לעבען ביים פארטיידיגען א יודישען דארף פון אראבישע רוצחים.
דער ישוב גרייט זיך צו א שארפען פראטעסט קעגען דער מאכט פאר איהר באגאטעליזירען די גע־שעהענישען, וואס רופען זיך אן.

ירושלים, 23 (ספ. טעל.)
די אויספארשונג ארום דעם מארד פון יונגען יודישען 21־יעהריגען חלוץ חיים ברון, וועלכער איז דערשטאכען געווארען צום טויט דורך אראבער נישט ווייט פון דער קאלאניע בית אלפא, האט נישט גע־בראכט צו קיין רעזולטאטען. די אויפרעגונג אין יו־דישען ישוב איז צוליב דער דאזיגער נייער רציחה זעהר גרויס. די העברעאישע צייטונגען זענען ערשי־נען אין טרויער־ראהמלעך און שרייבען שארף טענען דער נייער מארד־העצע. די לויה פון קדוש וועט פאר־קומען היינט.

פון תל־אביב מעלדעט מען אונז אין א פריוואַ־טען בריף, אז היי־יאהר וועלען דארט נישט פארקו־מען די באקאנטע טראדיציאנעלע פורים־קארנאוואל־פייערונג אין די גאסען, די „אדעליאדא" (עד־דלא־ידע). די דאזיגע פייערונגען זענען אלע אפגערופען געווארען ערשטענס צוליב דעם טרויער נאך די קדו־שים אין ארץ ישראל פון די געשעהענישען. צוויי־טענס צוליב דער טרויעריגער לאגע פון די יודען אין די מזרח־אייראפעאישע לענדער און די טויזנט אויף זיי, הויפטענס כדי די איינוואוינער זאלען נישט קומען מאסענווייז קיין תל־אביב פון די קאלאניעס און די אנדערע שטעט, וואו מען דארף שטיין אויף דער וואך.

די אקציע פון דער זיכערהייטס־מאכט אין א"י
כפאראדישע ארויסטרעטונגען פון די אראבישע טעראריסטען

ירושלים, 23 (יט"א טעלעגראפיש)
„פאלעסטין" מעלדעט, אז בריטישע אערא־פלאנען האבען אראפגעווארפען באמבעס אויפ'ן בעדואינישען שבט דזשאכאר, ווייל דער שבט האט נישט געוואלט באצאהלען די קאלעקטיווע שטראף, וועלכע איז אויף איהם ארויפגעלייגט געווארען.
פארוואס די שטראף איז אויפן שבט ארויפגע־לעגט געווארען, גיט די צייטונג נישט אן.
אין דארף עט־סאמארא הינטער בית־לחם האט די פאליציי ביי אן אראבער געפונען 45 דייטשע פיס־טאלען. דער אראבער איז דורך דעם ירושלים'ער ריכ־טער פארמשפט געווארען צו 2 חדשים תפיסה.

ירושלים, 23 (יט"א טעלעגראפיש)
„הארץ" טיילט מיט פון שכם, אז די מאכט האט האט אנגעהויבען צו פארריכטען די וועגען, וואס פיהרען צו די שפיץ בערג. וואו עס זענען אויסגע־בויט געווארען הייזער פאר מיליטערישע וואכען, א סך ארבייטער זענען איצט באשעפטיגט ביים פאר־ריכטען דעם וועג, וואס פיהרט אויפן בארג גריזים. כמעט טאג־טעגליך קומען פאר מיליטערישע מאנעוו־רעס אין דעם טאל באלאס, וואס ליגט ביים שאסע ירושלים — שכם.

תל־אביב, 23 (יט"א טעלעגראפיש)
אין דער ריכטונג פון דער יודישער ספירט־פאב־ריק וואס געפינט זיך נישט ווייט פון מקוה ישראל האבען אראבישע טעראריסטען אפגעשאסען איניגע שאסען.

געפלאנטע „קאנטאניזאציע" אין א"י
צי וועט עמיר אבדולאה פיהרען פערהאנדלונגען אין לאנדאן

ירושלים, 23 (יט"א טעלעגראפיש)
„הארץ" מעלדעט פון אן אראבישער קוועלע, אז איניגע טוער פון עבר־הירדן האבען באשלא־סען צונויפצורופען אין דמשק א פארזאמלונג, אין וועלכער עס וועלען זיך אויך באטייליגען אראבישע טוער פון א"י, איראק און סיריען, כדי צו בא־האנדלען דעם פארשלאג, וועלכען עמיר אבדולאה זאל האבען געמאכט, וועגען צוטיילען א"י אויף אזא אופן, אז א טייל זאל אנגעשלאסען ווערען צו עבר־הירדן און אין צווייטען טייל זאלען פארפליכטען פרינציפען פון א יודישען נאציאנאלער היים.

ירושלים, 23 (יט"א טעלעגראפיש)
ווי עס טיילט מיט די אראבישע פרעסע־אגענ־טור, זאל מען האבען פון א מאסגעבענדען צד געפרעגט דעם עמיר אבדולאה, צי וואלט ער גע־וואלט בעת זיין אויפענטהאלט אין לאנדאן בעת די קאראנאציע־פייערונגען באהאנדלען מיט דער ברי־טישער רעגירונג דעם א"י־פראבלעם. עמיר אבדולאה זאל האבען געענטפערט, אז זיין פאטער, ברודער האבען קיינמאל נישט דורכגעלאזט קיין געלעגענ־הייט צו דינען די אראבישע אינטערעסען און ער וועט דאס טון אויך בעת זיין אויפענטהאלט אין לאנדאן.
פון אמאן ווערט אויך מיטגעטיילט, אז אין עבר־הירדן האט די פאליציי קאנפיסקירט אויפ־רופען, וועלכע רופען „זיך צו גרייטען צו נייע אונ־רוהען און פארזארגען זיך מיט שפייז אויף א לענגע־רער צייט." הגם די אויפרופען זענען קאנפיסקירט געווארען, האט מען א סך פון זיי פארשפרייט אין פארשידענע ערטער.

בילדונגס־מיניסטער האט אויפגענומען
א יודישע דעלעגאציע פון ווילנא
וועלכע האט איהם אינפארמירט וועגען די געשעהענישען אין אוניווערזיטעט

ווארשא, 23 (טעלעפאניש)
היינט האט דער בילדונגס - מיניסטער פראפ. סוויענטאסלאווסקי אויפגענומען א דעלעגאציע פון ווילנא אין די פערזאנען פון אינזש. אברהם קאווע־נאקי און דוד קאפלאן־קאפלאנסקי.
די דעלעגאציע האט פארגעשטעלט דעם מיניס־טער די געשעהענישען אין ווילנער אוניווערזיטעט זייט'ן חודש נאוועמבער און די לאגע אין די לעצטע וואכען.
אין פארלויף פון דער לאנגער אודיענץ האט דער מיניסטער איבערגעגע'הער'ט זייערע פריהערדיגע ערקלערונגען און ערקלערט, אז ער האלט זיי אויך איצט אונטער.

פוילישע יודען אין אמעריקא
געשיקט 6000 זל. פאר'ן צענטראלען האנדווערקער־פערבאנד

ווארשא, 23 (טעלעפאניש)
דער צענטראלער האנדווערקער - פארבאנד אין ווארשא האט באקומען 6 טויזענד זלאטעס פון די געלדער, וואס זענען צוגעשיקט געווארען דורכ'ן פארבאנד פון די פוילישע יודען אין אמעריקא. די 6 טויזענד זלאטעס זענען באשטימט געווארען פאר'ן מאקאטאווער האנדווערקער - באנק, פאר דעם האנד־ווערקער - קאאפעראטיוו אין פאביאניץ און צוקער־קאאפעראטיוו אין ווארשא און לובלין.

פרעזעס פון יודישען קאמבאטאנטען־פערבאנד
האט זיך אנגענומען אין דעמיסיע

ווארשא, 23 (טעלעפאניש)
היינט איז פארגעקומען א זיצונג פון הויפט־ראט פון יודישען קאמבאטאנטען־פאראיין אין פוי־לען. ס'איז באטראכט געווארען די איצט געשאפענע לאגע. דער פרעזעס פון צענטראלען קאמבאטאנטען־פארבאנד, ה' לעאן ברעגמאן, האט זיך אנגע־געבען אין דעמיסיע. צוליב דעם איז די זיצונג איי־בערגעריסען געווארען און זי וועט היינט מיטוואך פארטגעזעצט ווערען.

וויצע־מארשאלעק מיעדזשינסקי וועט היינט דורך ראדיא
ארומרעדען די אידעאיש־פאליטישע דעקלאראציע פון פולק. קאץ

ווארשא, 23 (טעלעפאניש)
היינט 6 א זייגער אין אוונט וועט דורכ'ן פוילישען ראדיא רעדען דער וויצע־מארשאלעק באָ־גוסלאוו מיעדזשינסקי, וועלכער וועט ארומרעדען די פארעפענטליכטע פראגראם־דעקלאראציע פון פול־קאווניק קאץ.
אין די פאליטישע קרייזען ערווארט מען מיט שפאנונג די רעדע פון וויצע־מארשאלעק מיעדזשינ־סקי, וועלכע וועט וואהרשיינליך שוין זאגען עפיס קאנקרעטעס וועגען דער דערמאהנטער אידעאישער דעקלאראציע.

סכנה פון א פארפלייצונג
געגענד פון קעלץ טיילווייז אונטערן וואסער

ווארשא, 23 (טעלעפאניש)
צוליב די לעצטע שנייען און רעגענס האלט אין שטייגען די ווייסעל נעבען ווארשא. היינט ביינאכט האבען די וואסערן שוין דערגרייכט ביז דער הויך פון 2 מעטער מיט דרייסיג צענטימעטער און אינדערפריה שוין ביז איבער דריטהאלבען מעטער.
אויב די וועטערען וועלען זיך נישט ענדערען און די רעגענס וועלען אויך ווייטער אנהאלטען, וועט שוין זיין א גרויסע געפאר פון א פארפלייצונג.

* * *

אין די געגענדען פון קעלץ האבען ווידער אויסגעגאסען די טייכען סילניצא און באבושא. די וואסערן האבען פארגאסען די ארומיגע פעלדער און לאנקעס. אין קעלץ האט זיך דאס וואסער ארייג־געריסען אין קעלערס און מאנכע וואוינונגען.
די קאמוניקאציע איז מיט די דאזיגע פאר־שטעט איבערגעריסען געווארען.

די איינציגע יודישע ליקיער- און קאָניאַק-פאַבריק אין לאָדז
„BACHUS"

מיילט מיט איהרע געעהרטע קונדען. אז אויך דאס יאהר האבען מיר ספעציעל אויף פורים ארויסגעגעבען די לאַנג-בעקאנטע קרישטאל-קאראפקע מיט דעם פיינסטען ליקיער פון די בעסטע פרוכט 36% 55%,

וואס וועט נעווים בעצירען יעדעס יודישע הויז און גלייכצייטיג די שענסטע מתנה אויף שלח-מנות

גלייכצייטיג בעמערקען מיר. אז מיר האבען געעפענט א פאַבריק פון די בעסטע ווינען אונגאַר-ווינען אייגענע אויס-ארבייטונג אויך

שטרענג כשר על חג הפסח אונטער דער אויפזיכט פון הרב פיינער מלאדז.

אינהאבער: העניך הערצבערג.

BROWAR i FABRYKA KWASU WĘGLOWEGO

SUKCESORÓW K. ANSTADTA Spółka Akcyjna

tel. 122-31

Łódź, Pomorska 34/36.

עמפפעהלט אויף פורים איהרע פיינע קוואליטעטס-בירען: **Jasne-wyborowe**

און ביירייש, דונקעלע זיס ביער

בעמערקונג: מיר בעטען די ג' קונדשאפט, אז זיי זאָלען ביים איינקויף אכטונג געבען אויף אונזער פירמע. אלע אונזערע פלעשעך ביר זענען מיט אונזער איינגעברענטע פירמע באצייכנט.

לכבוד פורים

איז דאס שענסטע שלח-מנות א גוט פלעשעל ביר און פארטער

פון דער וועלטבעריהמטער ביר-ברויעריי

OKOCIM

עמפפעהלט: צו פערלאַנגען אין אלע רעסטאראַציעס און פיוויאַרניעס עמפפעהלט:

Rep. Browaru OKOCIMSKIEGO, Łódź, Zachodnia 2|6 tel. 136-98

בעמערקונג: מיר עמפפעהלען דאָס געשמאַקהאַפטע באוואוסטע געטראַנק ARANCIO, RUMBA, PERŁA LEśNA, WODA GÓRSKA, LEMONIADA

פאדערט איבעראל! פאדערט איבעראל!

השבת אבדה.

געהענדיג פון אל. קאשטשושקי און 6-טער שערפיען, איז מיר פערלוירען געוואָרען א רונדער זילבערנער מאנאגראם פון א שטעקען (א מתנה פון „נייעם פאָלקסבלאַט" פאר D—ski) דער עהרליכער פינדער ווערט געבעטען אפצוגעבען אין אדמיניסטר. פון „נייעם פאלקסבלאט".

אַכטונג, לאדז און פראווינץ

די לאַנג-עקזיסטירענדע פירמע פון

יודישע לאנגע מלבושים

מ. לאבערשטיין מאכט בעקאנט די געעהרטע קונדשאפט, דאס מען געפינט אין פערזענליכקייט גרעסטען אויסוואהל פון לאנגע מלבושים ווי אויך א ספעציעלע אפטיילונג פון די בעסטע קוואליטעטען סחורות אויף בעשטעלונגען. וואס ווערען אויסגעפערטיגט אין דער קורצסטער צייט לויט'ן מאָדערנעם. געדענקט דעם אדרעס!

משה לאבערשטיין

אגראדאווא 1, אין הויף, 1. שט: לינקס

מעלדונג.

צוליב דער בעפאָרשטעהענדער פאַרזאַמלונג פון דער הילפס-קאסע ביים קירזשנער-צעך, פאָדערן מיר אויף די מיטגלידער, וועלכע זענען שולדיג חובות, אריינצוטראָגען דעם בעטראג ביז דינסטאג, דעם 2 מערץ ד. י. כדי אויסצומיידען נישט-געווינשענע רעזולטאַטען:

די פערוואלטונג פון דער הילף-קאסע ביים קירזשנער-צעך אין לאדזש.

אויף פורים

ספעציעלע רעדוקציע פון די פרייזען אויף באנבאניערען

זיידענע, פלושענע און זאמשענע.

זאווי שאקאלאד-טארטען אין א גרויסן אויס-וואהל עמפפעהלט

SKŁAD CZEKOLADY i CUKRÓW

„DOROTEA"

Śródmiejska 6.

בעזונדערע אָפּטיילונג פאר... (partial, cropped) בעסמיי... באקטעריאלאָ... אבאראט... פ. שו... פיעטריקאווו...

בחנם ווערט צוגעשטעלט אלערליי גלעזער

„OPTICUM"

28 פיעטריקאווער 28

בעזיצט אויף לאגער א גרויסען אויסוואהל פון פערשידענע ברילען, בינאָקלען, אלערליי צילינדער-גלעזער, טעלעסקופּ-ביניגען גלעזער, טערמאמעטערס, אלעס צו די ביליגסטע פרייזען. ס'ווערן אויך אויסגעפיהרט זאמטל. רעפּאַראַטורען פונקטליך און רעעל. — געדענקט די אדרעס, עס ווערען אָנגענומען אלע ערט רעצעפּטען פון די ה"ה דאקטוירים.

Dr. med.

I. JAKOBSON

choroby chirurgiczne

(spec. chirurgia kostna)

Dr. Sterlinga 22

telefon 174-42.

Dr.

Wajnberg

ספעציאליסט פאר לונגען. האַרץ און ספלערא? קראנקהייטען

145 פיעטריקאווער 145

טעל. 126-02.

נעמט צן פון 9-10 פריה, 3-5 8-9 אוו.

Dr. med.

Z. DATYNER

אוראלאג

ספעצ. פאר נירען בלאז און אורין-קראנק.

ZACHODNIA 59a, tel. 148-95

TORTY

począwszy od zł. 3 — poleca — na Purym

CUKIERNIA

„Źródło"

Przejazd 1 i Kilińskiego 97

כ'וויל קויפען אלערליי גומי-אבפאל

(אויך קאלאשען און באטען).

אפפערטען מיט'ן פרייז אונטער „Odpadki" אבצוגעבען אין אנאנסען-ביורא S. Fuks פיעטריקאווער 87.

געדענקט, ביי

שטשענשליווי

א גרויסער אויסוואהל פון אריגינעלע בילעצער און טאמאשאווער סחורות אויף אנציגער און פאלטענס פון די בעסטע קוואליטעטען אויך פערשידענע רעשטען

קומט און איבערצייגט אייך!

R. Szczęśliwy

לאדז, 5 נאוואמיעסקא 5

טעל. 156-09.

געדענקט פראנט II שטאק.

בלוטיגע שלאכט קומט פאר
ביים פארנעמען די שטאט אוויעדא
ייטערדיגע ערפאלגען פון רעגירונג אין אוניווערזיטעטס-פירטעל

אריז, 23 (ספ. טעל.)
קומען אן ווייטערדיגע פרטים וועגען די
דיגע גאסען-קאמפען, וואס קומען פאר אין
ורא.
ר גרעסטער טייל פון, דער שטאט געפינט זיך
אין די הענט פון די אסטוריער ארבייטער.
אנדערן טייל שטאט האבען זיך די אויפשטענדיער
סטיגט.
אין משך פון נעכטיגען טאג זענען די גאסען-
קאמפען געווען שרעקליכע. מען האט זיך געשלא-
פאר יעדען ווינקעל און הויז. דאס רעגירונגס-
מיליטער איז געלונגען נאר שווערע בלוטיגע קאמפען
משך פון גאנצען טאג צו פארנעמען א גאנצע
מיט הייזער.
אין שטאט איז פון די באמבעס און דינאמיט-
ריסען אנטשטאנען א שרעקליכע שרפה.
מעט דריי פערטעל פון שטאט שטייט אין פלא-
ס'קאן גאר קיין רייד נישט זיין וועגען ארגא-
ען א רעטונגס-אקציע.
די גאסען-קאמפען קומען פאר אפילו אין די
ענדע קווארטאלען. אין די אווענד-שעה'ן איז
מען צו א יעגענזייטיגען קאמף נישט נאר אויף
גאסען, נאר מען האט זיך, צוליב דער נאהענט-
געשלאגען אויף פויסטען.
די באפעלקערונג פון אוויעדא געפינט זיך אויך
שטאט און לאגערט אויף די פעלדער.
מען גלויבט, אז היינט וועט אוויעדא פולשטענ-
געהערען צו דער רעגירונג.
נעכטען האט דאס רעגירונגס - מיליטער, ביים
נעמען די הויפט-גאס פון אוויעדא, גענומען 92
אנגענע, 12 קוילענווארפער, 6 הארמאטען און
יכע מיליאן קוילען.
אויך אויף אלע אנדערע אפשניטען האט דאס
רונגס-מיליטער אפגעהאלטען גרויסע נצחונות
איבעראל פארבעסערט איהרע פאזיציעס.

אריז, 23 (ספ. טעל.)
ידיעה פון שפאניע, אז דאס רעגירונגס-מי-
ער האט איינגענומען אוויעדא, האט אין די אר-
ער-קרייזען געמאכט א גוטן איינדרוק. מען זעהט
די פארשפרייטע ידיעות פון די פאשיסטען, אז
רעגירונגס-מיליטער איז צובראכען וכדומה

זענען פאלש, מ'גלויבט, אז דאס רעגירונגס-מיליטער וועט איצט איבערגיין צו א פארשטארקטער אפענסיווע. מען האפט אויך, אז אויב מען וועט ווירקליך זיך נישט אריינמישען פון אויסלאנד, וועלען די פאשיסטען האבען א גרויסע מפלה.

לאנדאן, 23 (ספ. טעל.)
דער סאב-קאמיטעט פונם נישט-אריינמישונגס-קאמיטעט אין לאנדאן האט נעכטען אפגעהאלטען א זיצונג. עס זענען פעסטגעשטעלט געווארען די גרונט-ליניען פון דער ווייטערדיגער ארבייט. „רייטער'' מעלדעט, אז אויף, גרונד פונם ענגליש-פארטוגעזישען אפמאך, וועלען אויף דער פארטוגעזיש-שפאנישער גרעניץ אמטירען 130 בריטישע באאמטע, וואס וועלען דארפען היטען, אז מען זאל דארט נישט שמוגלען קיין געוועהר און פריוויליגע פאר שפאניען. אויף דער פראנצויזיש - שפאנישער גרעניץ וועלען אמטירען 180 באאמטע. „דיילי טעלעגראף'' מעלדעט, אז ארום שפאנישען ברעג אויף א מהלך פון 10 ים-מיילען וועט זיך געפינען א קייט פון קריגס-שיפען מיט 8 רעווידיר-סטאציעס. די סטאציעס וועלען זיין ביי: „גהרווין סאנדס'', ביים ענגלישען דרום-ברעג, אין שערבורג, באנדא, גיבראלטאר, מארסייל, פאלערמא, אראן (אלזשיר) און מאדעירא. צוזאמען וועלען אמטירען 1000 באאמטע

מאדריד, 23 (ספ. טעל.)
דאס רעגירונגס-מיליטער האט נעכטען געמאכט שטארקע אנגריפען אויף אלע פראנטען. צווישען טארועל און קאראגאסו האט דאס רעגירונגס-מיליטער פארטאגט די פאשיסטען פון זייערע פאזיציעס און פארכאפט עטליכע הארמאטען און מאשינען - געוועהר. אויפן אסטורישען פראנט האט דאס רעגירונגס-מיליטער געמאכט גרויסע אנגריפען. ביי אוויעדא קומען ווייטער פאר פארביטערטע שלאכטען. די פאשיסטען האבען זיך פארשאנצט אין איין שטאט קווארטאל און באמיהען זיך פון דארט אויס אנצוהייבען א קאנטר-אטאק, כדי ווידער אפצונעמען די שטאט. ביי אוויעדא האבען די פאשיסטען געהאט גרויסע פארלוסטען. דאס רעגירונגס - מיליטער האט געקריגען א באפעהל, ביי אלע אומשטענדען צו דערהאלטען אוויעדא. אויפן דרום-פראנט האט דאס רעגירונגס-מיליטער געמאכט שטארקע אנגריפען אויף די פאשיסטען. דערביי זענען די פאשיסטען פארטריבען געווארען פון זייערע פאזיציעס ביי גאנאדילא. זיי האבען זיך געמוזט צוריקציהען אין גרויס אומארדנונג און האבען פארלוירען 135 טויטע און א גרעסערע צאהל פארוואונדעטע.

מאדריד, 23 (ספ. טעל.)
דער פארטיידיגונגס - ראט פון מאדריד מעלדעט אז אויף א ריי' אפשניטען פון מאדרידער פראנט האבען די אויפשטענדישע געפרובט זיך אקעגענצושטעלען דעם שטארקען דרוק פון רעפובליקאנישען מיליטער, וועלכער דויערט שוין זייט עטליכע טעג. דער געגען-אנגריף פון שונא איז געווען באזונדערס שטארק אויף די אפשניטען פון דער אוניווערזיטעטס שטאט לאמאראנכאסא און אויף דרום פון טאכו. דאס רעגירונגס-מיליטער האט אפגעשלאגען די אטאקעס פון די אויפשטענדישע אויף אלע פונקטען, די פאזיציעס וואס זענען גענומען געווארען פון די לעצטע קאמפען זענען דערהאלטען און פארשטארקט געווארען.

וואלענסיא, 23 (ספ. טעל.)
אעראפלאנען פון די אויפשטענדישע האבען אראפ געווארפען עטליכע באמבעס אויף דער שטאט. 3 פערזאן זענען דערהרג'עט געווארען.

מאדריד, 23 (ספ. טעל.)
די האוואס - אגענטור מעלדעט: אויפן יאראמא-פראנט איז די איניציאטיווע פון אנגריף זייט 5 טעג אין די הענט פון רעגירונגס-מיליטער, פארביטערטע קאמפען קומען פאר אין דער געגענד פון לא מאראנאס און מאראטא דע טאיון.

זאלן פרעמדע מלוכות אויפהערן בלאזן אויפן שפאנישן פייער
און דער קאנפליקט וועט ערלעדיגט ווערן
רעדע פון פראנצויזישן אויסערן-מיניסטער דעלבא

פאריז, 23 (ספ. טעל.)
דער אויסערן-מיניסטער דעלבא האט היינט געהאלטען א רעדע אין סענאט, אין וועלכער ער האט צוו. אנד. געזאגט:
פראנקרייך וויל אויסמיידען יעדע העגעמאניע אויפן מיטעל-לענדישען ים. זי שטרעבט צו אן אלגעמיינעם אפמאך. דאס איז אבער איצט נישט מעגליך צו רעאליזירען צוליב דעם שפאנישען בירגער-קריג, צוליב דעם האט פראנקרייך נישט געקענט האבען קיין פארבעהאלטען צום איטאליעניש - ענגלישען אפמאך וועגען מיטעל-לענדישען ים.
דער מיניסטער האט אויסגעדריקט זיין צופרידענהייט צוליב דעם, וואס דעם 6 מערץ וועט די נישט-אינטערווענץ אין שפאניען שוין זיין א פאקט בנוגע די פריוויליגע. האט דער מיניסטער געזאגט, אז די איצטיגע פראנצויזישע פריוויליגע אין שפאניען וועלען צוריקגעשיקט ווערען ערשט דאמאלט, ווען דאס זעלבע וועלען טון אנדערע מלוכות. מיר וועלען אזא פארמיטלונג, וואס זאל פארענדיגען דעם קאנפליקט, איבערצייגט ווען אנדערע מלוכות וועלען אויפהערען צו בלאזען אויפן שפאנישען פייער, וועט דער קריג ליקווידירט ווערען.
דער מיניסטער האט צום סוף נאך גערעדט וועגען דער צוזאמענארבייט מיט ענגלאנד און וועגען דעם אפמאך מיט פוילען. די רעגירונג איז אויסגעדריקט געווארען צוטרוי.

דעקלאראציע פון פולק. קאץ
אין ליכט פון דער אויסלענדישער פרעסע

וואַרשאַ, 23 (טעלעפאָניש)
דער „קוריער ווארשאווסקי“ ברענגט היינט א רייה ספעציעלע דעפעשען פאלגענדע שטי- פון אייראפעאישע צייטונגען וועגען דער ג״ער גראַם-דעקלאראציע פון פולקאווניק קאץ.
די פראנצויזישע צייטונגען זענען אין אלגע- גינסטיג צו דער דעקלאראציע און זיי האלטען, דאס איז א באמיהונג צו פאראייניגען פאטריא- אלע נאציאנאלע עלעמענטען אין פוילען. דער רנאל דע דעבא“ האלט, אז עס וועט נישט זיין רעוויזיע פון דער פוילישער קאנסטיטוציע.
די „אינפארמאסיאן“ האלט, אז פוילען וועט ווערען קיין „טאטאל“-שטאאט לויט דעם טער פון איטאליען צי דייטשלאנד.
די ענגלישע צייטונגען, ברענגענדיג די דעקלא- יע, שרייבען וועגען איהר א רייה קאמענטארען. „מארנינג פאסט“ שרייבט, אז דער פראגראם פולקאווניק קאץ זעהט יא פאר א טאטאל-שטאאט א מאדיפיצירטער פארם. די „טיימס“ האלט, א רייה פונקטען פון פראגראם וועלען נאך דאר- ווערען אויפגעקלערט.

בערלין, 23 (ספ. טעל.)
די דייטשע פרעסע ווידמעט פיל ארט דער זונ- דיגער דעקלאראציע פון פולקאווניק קאץ. די שאווער קארעספאנדענטען פון די דייטשע צייט- ען ברענגען ברייטערע קיצורים פון דער דעקלא- ציע.
די דייטשען אינטערעסירט אמשטארקסטען די געי, ווי ס'וועלען טראקטירט ווערען די נאציא- לע מינדערהייטען אין דער צוקונפט. פון דער קלאראציע פון פולק. קאץ ציהען ארויס די שע צייטונגען די קאנסעקווענצען, אז וואס אמת, וועלען די מינדערהייטען קאנען ווייטער יג לעבען אין פוילען, אבער זיי וועלען נישט לאזען ווערען צו קיין שום איינפלוסען אין דער מלוכה. אלס הויפט-פונקט פון דער דעקלאראציע ט דא באטראכט דאס פארברייטערן די שטע- פון דער ארמעע צו א מלוכה'שען פאקטאר.

לאנדאן, 23 (ספ. טעל.)
די גאנצע ענגלישע פרעסע ברענגט ברייטערע אביעקטיווע אויסצוגען פון דער רעדע פון פולק. ם קאץ.
„מאנטשעסטער גארדיען“ שטעלט פעסט, אז נאציאנאליזם איז געווען דער הויפט-טאן פון רעדע און אז פולק. קאץ האט זיך געווענדעט א רוף וועגען א צוזאמענארבייט הויפטזעכליך די מעסיגע רעכטע גרופירונגען און צו די נא- נאליסטישע עלעמענטען.
„דיילי העראלד“ ברענגט א רעדאקציע-פירוש ער דעקלאראציע און שרייבט, אז דאס פראַ- גראם זעהט פאר דאס פארברייטערן די רעכט פון פאליאקען אויפ'ן חשבון פון די מינדערהייטען.

וואַרשאַ, 23 (טעלעפאָניש)
דער סעקרעטאריאט פון פולק. קאץ האט היינט באקומען פאלגענדע אקצעסען צו זיין לאגער.
צענטראלער אויספיהר - קאמיטעט פון פ. א. וו., צענטראלער פוילישער פראפעסיאנעלער פאראיין, קאטאוויץ; פארבאנד פון פאליאקען אין דאנציג; ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס אין גדיניע; קריסטליכע האנדווערקער אין וולאצלאוועק, קריסטליכע קליינהענדלער אין טשענסטאכאוו; א רייה ארגאניזאציעס אין קאסאוו; „פאוושעכני פראנט פראצי“ אין לאדז; פארבאנד פון יונגע פיאנערען; פארבאנד צו פארשפרייטען פיזישע קולטור צווישען פרויען; פארבאנד פון בירגערליכער ארבייט; האנדעלס-קאמער אין גדיניע; די גרינדער פון דער דעמאקראטישער פארטיי, און א גאנצע רייה אנדערע ארגאניזאציעס אין גאנצען לאנד.

פולק. רודניצקי
שעף פון פראפאגאנדע-אמט

וואַרשאַ, 23 (טעלעפאָניש)
אלס שעף פון דער פראפאגאנדע-אקציע פון לאגער, וואס ווערט געשאפען דורכ'ן פולק. קאץ איז באשטימט געווארען פולק. רודניצקי, דער ביזאיצטיגער שעף-רעדאקטאר פון „פאלסקא זבראינא“

עמעריטורן, אינוואלידן-רענטעס, מלוכה-חובות און מאנאפאלן
די דאזיגע בודזשעטן זענען באטראכט געווארן אויף דער נעכטיגער סיים-זיצונג

וואַרשאַ, 23 (טעלעפאָניש)
אויף דער טאג-אָרדנונג פון דער היינטיגער סיים-זיצונג האבען זיך געפונען די בודזשעטען פון די אינוואלידען-עמעריטורען, אינוואלידען-רענטעס, מלוכה-חובות און מאנאפאלען.
דעם רעפעראט וועגען עמעריטורען האט געהאלטען דעפ. אסטאפין.
אין דער דיסקוסיע האט דעפ. גען. זשעליגאווסקי אנגעוויזען, אז דער בודזשעט פון עמעריטורען ווערט א גרויסע לאסט פאר דער מלוכה. ס'איז געשאפען געווארען א טיפ פון א יונגען עמעריט, וועלכער קען נאך ארבייטען און זיין נוצליך. פון מאראליש-באַ'עוולה'טע מענשען איז אנטשטאנען אן ארמעע פון עמעריטען.
דעם בודזשעט פון אינוואלידען-רענטעס האט רעפערירט דעפ. וואגנער.
אין דער דיסקוסיע רעדען די דעפוטאטען מאראווסקי, דאשינסקי, וואלאנסקי און אנדערע.
דעפ. הוטען-טשאפסקי האט דאן ארומגערעדט דעם בודזשעט פון די מלוכה-חובות. ער האט אויך בפרטיות ארומגערעדט די לעצטע פראנצויזישע הלוואה.
די אינערליכע חובות פון דער מלוכה האבען אויפ'ן 1 יאנואר 1937 בעטראפען 1.906,107,546 זל. ד. ה. מיט 277,006,862 זל., מעהר ווי א'ן פריהערדיגען יאהר. דאס פארטייטשט זיך מיט די אינוועסטיציע'ס, וועלכע זענען געפיהרט געווארען.
דאן איז מען צוגעטרעטען צום בודזשעט פון די מלוכה-מאנאפאלען, וועלכען ס'האט רעפערירט דעפ. הוטען-טשאפסקי. ער האט ארומגערעדט יעדען מאנאפאל באזונדער און אנגעוויזען אויף די שוואכע זייטען.
דער דעפ. מארכלעווסקי האט ארומגערעדט די באציהונג פון סוחר'טום צו די מאנאפאלען. צווישען אנדערען זאגט ער, אז ווען מען רעדט וועגע' סוחר'טום, טאר מען דאס נישט פאראלגעמיינערן. מען דארף רעדען באזונדער וועגען יידישע סוחרים און באזונדער וועגען קריסטליכע. דער ציל איז צו נאציאנאליזירען דעם האנדעל.
דעפ. גאטליב שרייט אויס: און אין פאמערן פאלט דער האנדעל.
ס'רעדען נאך דעפ. פערפעצקי, וועלכער פארלאנגט ביליגער צו מאכען דעם פרייז פון זאלץ. דעפ. מעסינג, וועלכער פארלאנגט צו פיהרען א קאמף מיט'ן אלקאהאליזם, דעפ. לאבאדזשינסקי, וועלכער איז געגען א פרייען האנדעל מיט טאבאק. אויסארבייטונגען.
דערמיט איז די דיסקוסיע פארענדיגט געווארען. א ווייטערדיגע זיצונג קומט פאר היינט 10 א זייגער אינדערפריה.

טראגישער טויט פון א לעמבערגער
יודישען זשורנאליסט אין ניו-יארק
אנקומענדיג קיין אמעריקא איז ער דערהרגעט געווארן דורך אן אויטא

ניו-יארק, 23 (יט״א טעל.)
בעת אן אויטא-קאטאסטראפע איז היינט אין ניו-יארק דערהרגעט געווארען דער יודישער זשורנאליסט יואל שפיגעל, געוו. רעדאקטאר פון לעמבערגער טאגבלאט.
שפיגעל איז צוזאמען מיט ד״ר גייער ערשט מיט 2 וואכען צוריק ארויסגעפאהרען פון לעמבערג אין שליחות פון עטליכע לעמבערגער יודישע אינסטיטוציעס אין עליס-איילאנד זענען זיי פארהאלטען געווארען און מ'האט זיי נישט געוואלט אראפלאזען אין לאנד. ערשט נאך אן אינטערווענץ האט מען זיי אריינגעלאזען קיין אמעריקא. גייענדיג איבער די ניו-יארקער גאסען איז געשעהען די קאטאסטראפע און שפיגעל איז דערהרגעט געווארען.

קאנפיסקירט 150 טויזענד זל. ביי דער גרעניץ

וואַרשאַ, 23 (טעלעפאָניש)
אויף דער פוילישער גרעניץ אין [illegible] האט מען געפונען אין א טשעמאדאן, וואס האט געזאלט אריבערגעפיהרט ווערען איבער דער גרעניץ 1500 ענגלישע פונט און אויך א גרעסערע סומע אנדערע געלדער פון לערך 150 טויזענד זלאטעס. דאס געלד איז קאנפיסקירט.

ווע גען צוריקשטעלען די מאנארכיע

איז גערעדט געוואָרען אויף די קאָנפערענצען פון מינ. נייראַט אין ווי...

ווינע, 23 (ספּ. טעל.)

דער דייטשער אויסערן-מיניסטער נייראַט האָט היינט אָפּגעהאַלטען געשפּרעכען מיטן קאַנצלער שושניגג און מיניסטער שמיט. ס'איז אַרויסגעגעבען געוואָרען אַ קאָמוניקאַט, אַז סוגעגען צרומגערעדט געוואָרען אַלע פראַגען, וועלכע אינטערעסירען ביידע מלוכות.

הגם אין אָפיציעלען קאָמוניקאַט ווערט דאָס נישט געזאָגט האָלט מען אָבער, אַז אויף די קאָנפערענצען איז אויך צרומגערעדט געוואָרען די פראַגע פון צוריקשטעלען די עסטרייכישע מאָנאַרכיע.

ס'וועט קומען צו אַ שאַרפען קאָנפליקט צווישען ענגלאַנד און איטאַליען

צוליב דעם, וואָס דער נעגוס איז איינגעלאַדען געוואָרען צו דער קאָראָנאַציע

לאָנדאָן, 23 (ספּ. טעל.)

די ידיעה, אַז די אַביסינישע רעגירונג פון נעגוס איז איינגעלאַדען געוואָרען אַרויסצושיקען אַ דעלעגאַט אויף דער קאָראָנאַציע פון ענגלישען קעניג, האָט געמאַכט אַ זעהר שלעכטען איינדרוק אין רוים און קען ברענגען צו פאַרשאַרפטע באַציהונגען צווישען ענגלאַנד און איטאַליען.

מ'רעכענט זיך דערמיט, אַז איטאַליען וועט צוריקציהען איהר דעלעגאַציע פון דער קאָראָנאַציע, ווי באַקאַנט, האָט בראש פון דער איטאַליענישער דעלעגאַציע געזאָלט שטיין דער איטאַליענישער קרוינפּרינץ. אין די ענגלישע קרייזען האַלט מען אָבער, אַז דער נעגוס וועט נישט אָננעהמען די איינלאַדונג און אַזוי-אַרום וועט קענען קומען צו אַ קאָמפּראָמיס מיט דער איטאַליענישער רעגירונג.

דער ענגלישער בעוואָפנונגס-פּלאַן און די טענות פון איטאַליען

לאָנדאָן, 23 (ספּ. טעל.)

דער פּאַרלאַמענט האָט שפּעט אין אָוונט מיט 154 שטימען געגען 87 אָנגענומען דעם געזעץ-פּראָיעקט, וועלכער באַפולמעכטיגט די רעגירונג צו נעהמען אַ הלואה און צו געניסען פון בודזשעט-עודף ביז 400 מיליאָן פונט אין פאַרלויף פון 5 יאָהר אויף די צוועקען פון נאַציאָנאַלער פאַרטיידיגונג.

רוים, 23 (ספּ. טעל.)

"זשאָרנאַל ד'איטאַליאַ" פּאָלעמיזירענדיג מיט די ענגלישע פּרעסע-שטימען אויף דער טעמע פון דער ענגלישער באַוואָפנונג, שרייבט: „מיר האָבען קיינמאָל נישט אָפּגעזאָגט קיין שום פאָלק דאָס רעכט אויף באַוואָפנונג. ס'האַנדעלט זיך נאָר וועגען דעם אויף וואָס פאַרא ציל. די ענגלישע באַוואָפנונג וויזט אויס דאַכט דינען די אינטערעסען פון דער פעלקער-ליגע און דער דעמאָקראַטישער אָרדנונג, וועלכע פיהלט זיך באַדראָהט דורכ'ן פאַשיזם. איטאַליען פאַרלאַנגט אויפקלערונגען פון ענגלאַנד, פאַרוואָס גראַד איצט, ווען איטאַליען האָט זיך ערקלערט פאַר צופרידען נאָך דעם פאַרנעהמען אַביסיניען, און ווען דייטשלאַנד זוכט צוזאַמענאַרבייט מיט אייראָפּאַ, האָט זיך אָנגעהויבען דאָס באַוואָפנונגס-געיעג פון פראַנקרייך און ענגלאַנד.

לאָנדאָן, 23 (ספּ. טעל.)

די נייע ענגלישע באַוואָפנונגס-פּלענער האָבען אַרויסגערופען אַ גרויסע האָסע אויפ'ן ענגלישען מעטאַל-מאַרק. אַלע ענגלישע מעטאַל-אַקציעס זענען געשטיגען. שפּעקולאַנטען האָבען אויסגעקויפט אַלע אַקציעס פון די מעטאַל-פאַבריקען. דאַנקען דעם איז אַ שטאַרקע בעסע אויף ענגלישע מלוכה-פּאַפּירען.

שטרייכער'ס פּרובען איבערצופלאַנצען דעם נאַצי-אַנטיסעמיטיזם קיין איטאַליען

לאָנדאָן, 23 (יט"א טעלעגראַפיש)

די לאָנדאָנער פּרעסע טיילט מיט פון בערלין, אַז קיין דייטשלאַנד זענען איינגעלאַדען געוואָרען אויף 10 טעג אַלס „עהרען-געסט" 5 איטאַליענישע פּערזענליכקייטען, וועלכע זענען באַקאַנט מיט זייערע אַנטיסעמיטישע אַנשויאונגען. אין נירענבערג האָט מען פאַר די געסט איינגעאָרדענט אַ פייערליכע אויפנאַהמע, אויף וועלכער שטרייכער האָט געטענה'ט אַז די „יודען-פראַגע מוז דורכאויס אַרויסגערוקט ווערען אין איטאַליען".

דער שעף פון אַרבייטס-דעפּאַרטאַמענט אין מוסאָליני'ס רעגירונג האָט, ענטפערענדיג אויף די באַגריסונגען ערקלערט, אַז „אויך איטאַליען וועט גיין אין דער ריכטונג פון אונטערדריקען די יודישע איינפלוסען."

„מאָרנינג פּאָסט" טיילט ווייטער מיט, אַז דער בערלינער באַריכט וועגען איטאַליענ'ס צוטריט צום אַנטיסעמיטיזם האָט נישט געפונען קיין וואַרימען אָפּקלאַנג אין רוים. הגם אין דער פאַשיסטישער באַוועגונג אין צפון-איטאַליען באַמערקען זיך אַנטיסעמיטישע טענדענצען, זענען זיי אָבער קיינמאָל נישט געווען קיין באַשטאַנדטייל פון מוסאָליני'ס פּאָליטיק.

„דזשאָינט" איז פּוילען וויים נאָך נישט

וועגען די 300 טויזענד דאָלאַר, וועלכע האָבען געזאָלט געשיקט ווערען

וואַרשאַ, 23 (טעלעפאָניש)

שטליכע יודישע צייטונגען האָבען נעכטען געבראַכט אַ ידיעה, אַז דער דזשאָינט האָט באַשטימט 300 טויזענד דאָלאַר פאַר די יודישע געזעלשאַפטליכע אינסטיטוציעס אין פּוילען.

אין צוזאַמענהאַנג דערמיט איז דאָס ביוראָ פון „דזשאָינט" נעכטען באַלאַגערט געוואָרען פון פאַרשטייער פון די פאַרשידענע אינסטיטוציעס און אויך פּריוואַט-פּערזאָנען, וועלכע האָבען פאַרלאַנגט אונטערשטיצונגען. ס'האָט געדויערט ביז'ן אָוונט ביז ס'האָט זיך איינגעגעבען אויפצוקלערן די דעלעגאַציעס, אַז אין „דזשאָינט" ווייס מען נאָך גאָר נישט וועגען דעם גאַנצען ענין.

דיסקוסיע אין צ.ק. פון אגודת-ישראל

וועגען דער שטעלונג פון אגודהשען דעפּוטאַט און סענאַטאָר צום בודזשעט

וואַרשאַ, 23 (טעלעפאָניש)

ביז שפּעט ביינאַכט האָט זיך נעכטען פאַרצויגען די זיצונג פון פּאָליטישען ראַט ביים צ.ק. פון „אגודת ישראל" אין פּוילען. אויף דער דאָזיגער זיצונג איז באַטראַכט געוואָרען די פראַגע צי דער אגודה'שער דעפּוטאַט און סענאַטאָר זאָלען שטימען פאַר'ן בודזשעט אָדער זיך אָפּהאַלטען פון דער אָפּשטימונג.

צו קיין פאַרשטענדיגונג איז אויף דער נעכטיגער זיצונג נישט געקומען אין דער ענדגילטיגער באַשלוס וועט אָנגענומען ווערען ערשט אויף דער צווייטער זיצונג, וועלכע וועט פאָרקומען נאָך אין פאַרלויף פון דער היינטיגער וואָך.

קיין בערעזאַ

סטאַניסלאַוואָוו 23 (ספּ. טעל.)

מאָנטאָג זענען אין סטאַניסלאַוואָווער וואָיעוואָדזטווע פערהאַלטען און אַוועקגעשיקט געוואָרען קיין בערעזאַ פאַר אַנטי-מלוכהשער אַרבייט: יוזעף פּיקער, יאַראָסלאַוו קושליק, און מאַג. סאַלאָמאָן אייזענשטיין פון קאַלוש, שמעיה פּראָסטשלינגער פון קאָלאָמיי, איוואַן פּלעטשוק און מיקאָלאַי שעמענטשוק פון דאָמאַסלאַוויץ, איגנאַצי סאָקאָליק און שמעון עקשטיין פון סטאַניסלאַוואָוו, סאַלאָמאָן צוקערבערג, איזיראַר בראַנער און יחזקאל לאַופער פון סטרי און פראַנטשישעק לעמבערגער פון דימנא.

אַמעריקאַנער רעוויזיאָניסטען

פאָדערן אַ יודישען זעלבסטשוץ אין א"י

ניו-יאָרק, 23 (יט"א טעלעגראַפיש)

די קאָנפערענץ פון די אַמעריקאַנער רעוויזיאָניסטען, וואָס ווערט איצט אָפּגעהאַלטען אין ניו-יאָרק, האָט אָנגענומען אַ שאַרפע רעזאָלוציע, וואָס פאָראַרטיילט די שטעלונג פון דער א"י-רעגירונג בנוגע דעם זיכערהייטס-מצב אין א"י.

אין דעם רעזולטאַט ווערט געפאָדערט צו לעגאַליזירען דעם יודישען זעלבסט-שוץ.

שטרייק פון די זעצערס אין פראַנקרייך

האָט אַרומגענומען עטליכע שטעט

פּאַריז, 23 (ספּ. טעל.)

דער שטרייק פון די זעצערס אין פאַרשידענע פּראָווינציעלע שטעט דויערט ווייטער און פאַרשפּרייט זיך אַפילו. דער שטרייק האָט אַרומגענומען ליאָן, סענט-עטיען, סאַן עטיק און מאַרסייל. די שטרייקענדע זעצערס האָבען באַזעצט די דרוקעריען. דאָס אינערן מיניסטעריום וועט אינטערווענירען צו ליקווידירען די שטרייקען.

גרויסע אַרעסטען אין עסטרייך

צוליב די מאַניפעסטאַציעס ביים קומען פון נייראַט

ווין, 23 (ספּ. טעל.)

די צאָהל אַרעסטירטע אין צוזאַמענהאַנג מיט מאַניפעסטאַציעס בעת'ן אָנקומען פון דייטשען אויסערן-מיניסטער נייראַט, דערגרייכט 300 פּערזאָנען. אַ טייל פון די אַרעסטירטע זענען נאָכ'ן אויסלעגען זיך באַפרייט געוואָרען. די ווינער צייטונגען שטאַרק אויפגערעגט צוליב דער מאַניפעסטאַציע, וואָס איז אָרגאַניזירט געוואָרען דורך ... צים אין באַטאַנט, אַז די דעמאָנסטראַציעס גוואַלטיגען דעם אָפּמאַך פון 11 יולי.

רעקאָנסטרוקציע פון רומענישען קאַבינעט

בוקאַרעשט, 23 (ספּ. טעל.)

ס'איז פאַרגעקומען אַ רעקאָנסטרוקציע פון רומענישען קאַבינעט. דער פּרעמיער טאַטאַרעסקו רעזיגנירט אַלס באַוואָפנונגס-מיניסטער און באַקומען די טעקע פון אינערן-מיניסטעריום, אַגראַר-מיניסטער סאַסו האָט איבערגענומען יוסטיץ-מיניסטעריום. דער ביז-איצטיגער אינערן-מיניסטער יוקאַ און דער יוסטיץ-מיניסטער איוזען באַשטימט געוואָרען אַלס מיניסטאָרען אָן טעקעס.

נאָך דער רעקאָנסטרוקציע האָט דער פּרעמיער טאַטאַרעסקו ערקלערט די פּרעסע-פאַרשטייער, ער האָט איבערגענומען דעם אינערן-מיניסטעריום כדי נישט צו דערלאָזען קיין שום אַ גרויסע אַרויסטרעטונגען געגען וועמען ס'זאָל נישט זיין. יעדע אַרויסטרעטונג וועט דערשטיקט ווערען, אַלע מיטלען און די שולדיגע וועלען שטרענג שטראָפט ווערען.

וואו איז געפלויגען לינדבערג

לאָנדאָן, 23 (ספּ. טעל.)

פּולק. לינדבערג צוזאַמען מיט זיין פרוי היינט אַרויסגעפלויגען פון פלי-פלאַץ אין ... אין אַן אומבאַקאַנטער ריכטונג. פּולק לינדבערג אַרומפליהען גאַנץ אינדיען.

וואַרשאַווער אפיציעלע בערזע

האָלאַנד	–	–	–	15
לאָנדאָן	–	–		4
ניו-יאָרק (קאַבעל)	–	–	–	¼
פּאַריז	–	–	–	8
פּראַג	–	–	–	8
ציריך	–	–	–	65

אפיציעלע פּראָצענטיגע פּאַפּירען

באַנק פּאָלסקי	–	–	–	00
3 % אינוועסטיציע I	–	–	–	5
3 – II	–	–	–	5
4 – דאָלאַרובקע	–	–	–	0
7 – סטאַביליזאַציע	–	–	–	
5 – וואַרש.	–	–	–	8
5 – לאָריזער	–	–	–	5

Dr.
Dołkowyski
ציגעל-גאַס 11, טעל. 8-02
ספּעצ. פאַר טריפּער, סיפיליס און הויט-קראַנק. בעהאַנדלונג פון מענער-שוואַכקייט
נעמט אָן פון 8—11 ביטאָג און 4—9 אָוונט

1-טע לעטשניצע
מיט שטענדיגע בעטען
פאַר כירורגיע פון ציינער, קיהל-באַקען און יאַס
פון Dr. med.
Sadokierski
פּיעטריקאָווער 56, טעל. 9-77
עמפּפאַנגס-שעה'ן פון 9 פריה ביז 12 ביטאָג

שרייבען שעהן און שנעל
לערנט אויס דער בעוואוסטער קאַליגראַף ... בערמאַן אין 15 לעקציעס. אויך אויסגעלערנט שרייבען אַ גוטען יודישען בריף אין 15 לעקציעס אַפילו דער וואָס קען גאַרנישט שרייבען. די עלטער איז נישט קיין ראָלע. די פּרייזען — צוגענגליך. אַלעע 1-טער מאַי 4, ביי ליפשיץ.

Dr. med.
P. Braun
ספּעצ. פאַר טריפּער, סיפיליס און הויט - קראַנקהייטען. בעהאַנדלונג פון מענער-שוואַכע
צעגעלניאַנע 4, טעל. 100-57
נעמט אָן פון 8—2 מיטאָג און פון 4—9
ה. ציעלער ...-וואַ פאַר פרויען
פאַר אונבעמיטעלטע – לעטשניצע-פּרייזען

אוירען, נאָז און האַלז
און לונגען-קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z. RAKOWSKI
פּיעטריקאָווער 67. טעל. 127-81
נעהמט אָן שטענדיגע קראַנקע (צוועקס אָפּעראַציע א. אז. ו. ווי אויך אַמבולאַטאָרישעס פון 9-2 און פון 4-8 אָוונט
ביי דער קליניק איז טעטיג
אַ רענטגען-גאַבינעט
פאַר דורכליכטונגען און אַלערליי גאַמאָגראַפיע

Dr. med. J. PIK
נערווען - קראַנקהייטען, נערוואָזיטעט, סעקסועלע שוואַכע
פּריוואַט:
אַל. קאָשטשושקי 27,
טעל. 175-50.
נעמט אָן פון 5— 7½ אָוונט.
פאַר אונפערמעגליכע – לעטשניצע-פּרייזען.

Dr. med.
HERSZFINKIEL
ספּעצ. פאַר קינדער-קראַנקהייטען
האָט זיך איבערגעצויגען אויף שרודמיעסקאַ 17
פראָנט, I שט. טעל. 111-87.

Dr. Różaner
וועגערישע און געשלעכטס-קראַנקהייטען
9 נאַרוטאָוויטשאַ 9
נעהמט אָן פון 9 פריה ביז 1 ביטאָג
און פון 5 ביז 8 אָוונט.

לעטשניצע
פאַר וועגעריש-קראַנקע
מענער - שוואַכע און הויט-קראַנקהייטען
פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
פּיעטריקאָווער 45
טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אָוונט.
פרויען און קינדער נעמט אָן א פרויען-דאָקטאָר פון 11-1 און פון 5-7 אָוונט.
א בעראַטונג 3 זל.

Dr. med.
GUSTAW KOHN
געוועזענער אַסיסטענט פון דעם גינעקאָלאָגישען קליניק אין פּאַריז.
ספּעצ. פאַר פרויען - קראַנקהייטען און שוואַנגערשאַפט.
פּילסודסקיעגאָ 51, טעל. 170-03
נעהמט אָן פון 8—10 און ...

Doktór
C. J. Prawda
אינערליכע קראַנקהייטען
זגיערסקאַ 20 טעל. 133-26
נעמט אָן פון 5—7 אָוונט.

Dr. med.
J. Nadel
ספּעציאַליסט פון אַקושעריע- און פרויען-קראַנקהייטען.
אַנדזשעיאַ 4, טעל. 228-92
נעמט אָן פון 10—12 און פון 5—7 אָוו.
אין דער לעטשניצע בזשעזשינער 11
12 ביז 1 ביטאָג.

דעקלאַראַציע פון פּאָלקאָווניק קאַץ
אין דער בעלייכטונג פון דער פּוילישער פּרעסע

די גאַנצע פּוילישע פּרעסע ווידמעט דער פראַ־ …אַם-רעדע פון פּאָלקאָווניק קאַץ גרעסערע אַרטיקלען. …זעהר ענטוזיאַסטישען אַרטיקעל האָט פאַרעפענט־ …כט דער נייער שעף־רעדאַקטאָר פון דעם „קוריער …אַראַנני", פערדינאַנד געטעל. ער האַלט, אַז פּוילען …טייט פאַר פּאָליטישע געשעהענישען פון היסטאָרי־ …ער וויכטיגקייט.

„…אַדאָם קאַץ — שרייבט דער „קוריער פּאָראַנני" — איז אַרויסגעטרעטען מיט זיין דעקלאַראַציע אַליין …ר וועלען נישט נאָכזוכען ווער און ווען און וואָס פאַר …ום שטייט הינטער איהם. און מען דאַרף אויך …שט קיין השערות אויף אויף אָהן דעם רעדען … געשעהענישען אַליין פאַר זיך מיט ענערגישער …אַפט. מיר פאַרשטייען דאָך אַלע, אַז אַדאָם קאַץ …ז אַ זעלנער, וואָס איז אַרויסגעשיקט געוואָרען אויף … פאָדערשטע פּאָזיציעס. אַ זעלנער, וואָס דאַרף …שט אין קאַמף צאַמלען אַרום זיך די אַרמעע".

ווייטער פיהרט פערדינאַנד געטעל אויס, אַז …לקאָווניק קאַצ'ס פּראָגראַם־רעדע עפענט פריי דעם … פאַר די „יונגע". דער יונגער דור וועט האָבען …ט די מעגליכקייט מיטצואַרבייטען ביים פאַרפעס־ …ען די מלוכה צוזאַמען מיט דעם אַלטען, וואָס האָט …יסגעקעמפט די אונאָפּהענגיגקייט.

…הערענדיג וועגען דעם פּראָגראַם שרייבט פערדי־ …נד געטעל: „דאָס וויכטיגע פון קאַצ'ן לאָזט זיך נישט …יין אין קיין שום מאָטיווירונגען, פאַרוואָס עס …ף זיין אַזוי און נישט אַנדערש. ער רעכענט …ט דערויף, יעדער בירגער האָט פאַרשטאַנען אַז …ין אָנגענומען אַ שטעלונג וועגען זיין באַציהונג … דער פּוילישער מלוכה. אַזוי ווי דאָס פאָדערט אַ …ונג…ר, געבילדעטער „אייראָפּעאישער" געזעל־ …פטליכער אָרגאַניזם. מיר וויסען נישט צי דער …פער פון דער דעקלאַראַציע געהט נישט צו ווייט …ן זיין אָפּטימיזם, אָבער מיר טיילען זיין שטאַנד־ …נקט, אַז עס איז איצט נישט פאַרהאַן קיין צייט …ף דער־געגנצונגס - בילדונג.... ווער עס איז נישט …פּים וועט באַקעמפט ווערען".

… וועגען אינהאַלט פון פּראָגראַם שרייבט פער־ …נאַנד געטעל: „איידער מיר וועלען איהם גרופּען …שיסטישער", „בורזשואַזער". אָדער „קאַפּיטאַ־ …סטישער", לאָמיר בריהער באַטראַכטען דעם טיפען …נס מיט וועלכען עס אָטעמען די אָפּזאַצען, וואָס …ען געווידמעט די ענינים פון פאָלק. דער שקר, …ס איז אונז עקשנות'דיג איבערגע'חזר'ט געוואָר…, אַז די מלוכה מוז זיין אַ קלאַסען־מלוכה, אַז זי … ליגען אייניגע געגען די אַנדערע, מוז זיין עמי־ … פאַרקויפט, אָדער דורך עמיצען טעראָריזירט — …ומט אין דער דעקלאַראַציע אַן ענטשידענעם אָפּ־ …ג. מיר ווילען נישט אַזאַ מלוכה און גלויבען, אַז …ען זיין אַנדערש.

… אונזער פאָלק שטייט העכער … עקזאַ־ …ן, פּאָליטישע אָדער געזעלשאַפטליכע … אין …לען באַדיים אָבער אַזוי פיל ווי סאָלידאַריטעט, …צופּלין און קולט פון אויטאָריטעט. און נישט …אָס אַנדערש! קיין שום דיאַלעקטע ערפאַהרונג, …ן שום קועמניש פון דאָקומענטען, קיין שום קונסט … טאַקטישען מאַנעווירען. איך וואָלט נאָך גע־ …לט זאָגען אַפילו קיין שום אידעאָלאָגיען!"

צום סוף ערקלערט נאָך דער נייער שעף־רעדאַק־ …ר פון דעם אַמאָל ראַדיקאַל סאַנאַטאָרישען „קור־ … פּאָראַנני", אַז „אין נאָמען פון אונזער צייטונג …לער איך דעם צוטריט צום לאַגער פון דער נאַציאָ־ …לער פאַראייניגונג, וועלכען דער „קוריער פּאָראַנ־ …" וועט פון היינטיגען טאָג דינען מיט באַוואוסט־ …ן און מיט דער פולשטענדיגער איבערגעגעבנ־ …יט".

אויך דער קאָנסערוואַטיווער „טשאַס", הגם ער …ט גאַנץ שוואַכע באַוואָרענישען, האַלט, אַז די …לאַראַציע פון פּאָלקאָווניק קאַץ איז אַ „פּראָגראַם … געזונטען פאַרשטאַנד". די צייטונג איז זעהר …רידען פון פּאָלקאָווניק קאַצ'ס ערקלערונגען, ווער… דער חלק פון קאַטאָליציזם און האַלט, אַז „צום …טען מאָל האָט דער לאַגער פון די לעגיאָניסטען" …אַנדעלט דעם פּראָבלעם פון קאַטאָליציזם אויף … דייטליכען אופן. ס'דאַרפען דערפון אַרויספליסען …שנעהענדיגע קאָנסעקווענצען פאַר אונזער מלוכה־לע… … די קאַטאָלישע פּרינציפּען האָבען פון איצט אָן זיין …ר ווענגווייזער פאַר אַלע שריט פון דער מלוכה". ציטירענדיג די ווערטער פון פּאָלקאָווניק קאַץ, „אַ קאָמוניסטיש פּוילען וואָלט אויפגעהערט צו … פּויליש", שרייבט דער „טשאַס", אַז די דעקלאַ־ …ציע דערמאָהנט גאַרנישט וועגען דער באַציהונג … ניי געשאַפענעם לאַגער צו די רעוואָלוציאָנערע …ונגען פון עקסטרעמען נאַציאָנאַליזם.

דער „טשאַס" איז אויך צופרידען, וואָס אין דער …לאַראַציע איז אָנערקענט געוואָרען דער פּרינציפּ … פּריוואַט־אייגענטום, אַלס „דער יסוד פון דער …טשאַפטליכער אַנטוויקלונג פון פּוילען און דער־ … פליסט אַרויס די נויטווענדיגקייט אַרומצוריגלען …ט שוץ די פּריוואַט איניציאַטיווע און באַזייטיגען … מניעות, וואָס האַמשטערן זי".

וועגען די טעזן, וואָס באַציהען זיך אויף די …בלעמען פון דאָרף, האַלט דער „טשאַס", אַז … ציכענען זיך אויס פּינקט ווי די אַנדערע טעזען …ט מעסיגקייט. באַזונדערס איז דער „טשאַס" צו־ …ידען, וואָס די איבערבאַפעלקערונג פון דאָרף, …ף לויט די דאָזיגע טעזען אַריבערגעפיהרט ווערען … די שטעט און שטעטלעך און דאַריבער לעגט …ן אַ שטאַרקען געוויכט אויף דער נויטווענדיגקייט … אַנטוויקלען די פּוילישע מלאכה, האַנדעל און אינ־ …טרי. ווי אויך אויף דער פאַרשטאַרקונג פון פּוי־ …שען קליינבירגערטום.

וואָס שייך די יודען־פראַגע שרייבט דער „טשאַס", „פּאָלקאָווניק קאַץ באַהאַנדעלט דאָס פּראָבלעם זעהר רוהיג און זאַכליך, ווען די נויטווענדיגקייט פון זיין לעזונג, אָבער פון דער אַנדערער זייט גרעניצט ער זיך אָפּ פון די מעטאָדען, וואָס זענען נישט אין הסכם מיט דער עטיק און קולטור".

אין „האַפּאָטאָניק" ווידמעט ניעדזיאַלקאָווסקי אַ גרעסערען אַרטיקעל דער דעקלאַראַציע. ער קומט צום אויספיהר, אַז זי איז פיל סתירות, און אויב עס רעדט זיך שוין וועגען עפּעס פּאָזיטיווס פאַר די מאַסען, איז עס נאָר אויף אַ עס־לעפעל, אין בעס־טען פאַל געלעזט דאָס פּראָבלעם אויף 10 פּראָצענט. אָפּשטעלענדיג זיך אויף דעם פּראָבלעם פון פּוילישען דאָרף, שרייבט ניעדזיאַלקאָווסקי, אַלזאָ „פאַרגרע־סערען די גלאָבאַל סומע פון פּויערישען באַזיץ פון ערד" ריכטיג. און ווייטער? דאָס איז דאָך נישט גע־נוג. דאָ וואַרפט זיך קאַץ אויפן טיש דאָס פּראָבלעם פון קליינבירגערטום. דאָס דאָרף געהט אין די שטעט און שטעטלעך, עס פאַרנעהמט דאָס האַנדווערק און האַנדעל. דאָס ערדלאָזע און אַרבייטסלאָזע פּויערטום דאַרף פאַרוואַנדלען זיך אין קליינבירגערטום... אָבער איך בעט אַנטשולדיגונג! דאָס איז דאָך די „אינזעל אין טאָפּיאַ!" וויפיל מיליאָנען וואָלט מען געדאַרפט (און אפשר מיליאַרדען), בכדי פון ערדלאָזע און אַרבייטס־לאָזע פון דאָרף צו „מאַכען"... סוחרים און זעלבסט־שטענדיגע האַנטווערקער אין די שטעט און שטעט־לעך? אָבער... ה' קאַץ טראַכט וועגען דער יודישער פראַגע. ה' קאַץ וואַרפט אָפּ — פולשטענדיג ריכ־טיג — „פּאָגראָמען", שלאָגען יודען א. אַז. וו. א. אַז. וו. ער ליגט פאַר (אויב איך פאַרשטיי גוט די דעקלאַראַציע) צוריקצוקעהרען צו דער קאָנצעפּציע פון די העררען דמאָווסקי און סאָרזשעוויטש פון יאָהר 1912: ווירטשאַפטליכער באָיקאָט פון די יודען. מען קען אויך אַזוי, אָבער... פּילסודסקי האָט דאָ העכער מיט קיין שום שייכות. די דאָמאָלסדיגע „באָיקאָט פון די יודען" איז געווען אַ „גענען־סם" אויף דער... צייטווייליגער קאָמיסיע פון די קאָנפעדירטע אונ־אָפּהענגיגקייטס פּאַרטייען".

באַריהרענדיג די פראַגע פון קאַטאָליציזם האַלט ניעדזיאַלקאָווסקי, אַז קאַץ האָט זיך צוריקגעקעהרט צום גלח לוטאָסלאַווסקי'ס פאָרמולע פון ערשטען סיים: די קאַטאָלישע קירכע דאָס ערשטע אָרט, אַנדערע רע־ליגיעס — טאָלעראַנץ.

..העט קאַץ ערקלערט צום סוף — שרייבט ניע־דזיאַלקאָווסקי — אַז: „עס הערט זיך דער אייזער־נער שריט פון מעכטיגע און דיסציפּלינירטע רייהען, וואָס ווערען געפיהרט דורך איין ווילען, צו איין ציל".

ריכטיג, עס זענען פאַראַן צוויי קלאַנגען פון האָזיגען „אייזערנעם שריט". איין קלאַנג — דאָס איז סטאַלינ'ס שטעקען. ה' קאַץ וואַרפט איהם אָפּ קלאָר און דייטליך. מיר וואַרפען איהם אויך אָפּ.

דער צווייטער קלאַנג דאָס איז היטלערס און מו־סאָליני'ס שטעקען. מיר וואַרפען דאָס אויך אָפּ אָהן וועלכען עס איז קאָמפּראָמיס.

פּוילען קען נישט זיין אַ באַשטאַנדטייל פון ראַ־טען־פאַרבאַנד, אָבער פּוילען קען אויך נישט אין איין אַ גלייכער מאָס זיין „אָפּהענגיג" פון „דריטען רייך". ה' קאַץ איז נישט געווען גענויג צו דערמאָהנען וועגען פאַשיזם אין זיין דעקלאַראַציע.

ווייל עס עקזיסטירט אַ דריטער ריטם — אַ דריטער „אייזערנער שריט" פון קאָלעקטיווען פריען ווילען פון די מאַסען, פול מיטן געפיהל פון פאַר־אַנטוואָרטליכקייט פאַרן לאַנד, — דער דריטער „ריטם" פון פראַנקרייך און גרויס־בריטאַניען, סקאַנ־דינאַווישע לענדער, בעלגיען און האָלאַנד, פאַראייניג־טע שטאַטען. דאָ וועט פּוילען געפינען איהר אייגע־נעם זעלבסטשטענדיג, שעפערישער טאָן".

די העצע גרייכט ביז אויף יענער זייט אקעאן
„די יודען זענען שולדיק"...

דער פּוילישער קאָנסול אין ניו־יאָרק האָט צוגעשיקט דעם רעדאַקטאָר פון ניו־יאָרקער „טאָג" ד"ר שמואל מאַרגאָשעס אַ ערקלערונג אַלס ענטפער אויף מאַרגאָשעס אַן אַרויסטרעטונג אין שייכות מיט דער לאַגע פון די יודען אין פּוילען. דאַרויף האָט מאַרגאָשעס געענטפערט מיט אַן אויספיהרליכען אָפענעם בריף אין „טאָג" און אין ניו־יאָרק טיימס. דאַן איז דער פּוילישער שרייבער־פאַראיין אין אַמעריקע אַרויסגעקומען מיט אַן אָפענעם בריף, אונטער־געשריבען פון פעליקס פּאָפּלאַווסקי, פּרעזידענט און טאָמאַס יאַטשימיאַק, סעקרעטאַר פון ניו־יאָרקער דיסטריקט פון פאַראיין פון פּוילישע שרייבער אין אַמעריקאַ.

כאָטש איהר זענט איבערצייגט, לייענט זיך דער בריף, וואָס איז אַדרעסירט צו ד"ר מאַרגאָשעס אין דעם יודישען קאָנגרעס, אַז די יודען אין אַל־געמיין זענען אין גאַנצען אומשולדיג, מוזט איהר אָבער וויסען, אַז אין אייראָפּע, פּונקט אַזוי גוט ווי אין אַמעריקע, איז פאַראַן אַ כוואַליע פון אַנטי־סעמיטיזם. עפּעס מוז דאָך זיין פאַלש וואו עס זענען פאַראַן אויב מיליאָנען און מיליאָנען דייטשען, אַראַבער, אונ־גאַרן, רומענער, פראַנצויזען, ענגלענדער, איטאַ־ליענער, פּאָליאַקען, רוסען, אַמעריקאַנער א. א. וו. טראָגען אַ פיינדשאַפט געגען די יודען. אַלס אַ פיהרער ביי יודען וואָלט איהר געמוזט זיין געטריי, ענערגיש און געבען קלוגע צו זוכען די סיבה פון דעם אַלעם, אַנשטאָט צו פאַכען מיט דער שווערד און באַנוצען דעם שטעקען פון דער מאַכט פון אינ־טערנאַציאָנאַלען יודענטום.

„איהר מיט אייער בריף האָט אַרויסגערופען נאָר מעהר ליידנשאַפט און שנאה. איהר האָט אויס־געקליבען דעם וועג פון אומבאַגרענעצטער פּראָפּאַ־גאַנדע און פון אַ קאָמפּאַניע געגען אונזער פאָטער־לאַנד, און דערפאַר וועט איהר מוזען זיין פאַראַנט־וואָרטליך פאַר די קאָנסעקווענצען... געדענקט, אַז היטלער, וואָס האָט אָנגעהויבען מיט אַ קליינער הייט איז געקומען צו מאַכט, שווימענדיג אויף דער אַנטי־סעמיטישער כוואַליע. אייער קאַמף וועט בלויז גרעסער און ברייטער מאַכען דעם שטראָם פון אַנטי־סעמיטיזם אין פּוילען און קאָן ברענגען בלויז צו שאַרפע און אומגעריכטע רעזולטאַטען וואָס קענען זיך אויסלאָזען אויף שלעכט צו אַלע יודען אין פּוילען".

„עס איז אמת, אַז די לאַגע פון די יודען אין פּוילען איז זעהר אַ טרויעריגע. אָבער דאָס איז דערפאַר, ווייל עס זענען פאַראַן אין פּוילען דריי מיליאָן יודען, וואָס ניינציג פּראָצענט פון זיי זענען אין האַנדעל און אין די פּראָפעסיעס, קאָנקורירענדיג אייגענע מיט'ן גאַנצען פאָלק אין אַ פּרווו צו פאַרדינען אויף אַ לעבען אין די שטעט, וואו ניינציג פּראָצענט פון זיי וואוינען. צו די דריי מיליאָן יודען האָט פּוילען צוגעקראָגען נאָך פּליטים פון רוסלאַנד און פון דייטשלאַנד אין דער צייט פון פאַרפאָלגונגען און אויף אַזאַ אופן זענען נאָך פאַרגרעסערט געוואָרען די שוועריגקייטען אין לאַנד אַלס רעזולטאַט פון דער פּוילישער גאַסטפריינדליכקייט... טויזענטער פּוילישע פּויערים, וואָס לעבען אין גרעסערער אָרים־קייט ווי די יודען, עמיגרירען קיין דרום־אַמעריקע און קאַנאַדע. דער פּוילישער פּויער, ווייענדיג אַ קאָנסטרוקטיווער און געזונטער עמיגראַנט, איז אַנגעלייגט אומעטום. באַזונדערס אויפ'ן לאַנד, בשעת די יודען זענען ב'שם אַנגעלייגט און ווע־רען צוריקגעשטויסען — אויב ס'איז נאָר מעגליך. די פראַגע, פאַר וואָס זאָלען מיר פּאָליאַקען אויס־האַנדלען און איבערלאָזען פּוילען צו די יודען — איז אַ זעהר לאָגישע פראַגע, ווען זי ווערט געשטעלט פון די טראַגישע קרבנות פון די עקאָנאָמישע כוחות, נעמליך — די פּוילישע פּויערים... מיר זאָגען זיך אָפּ אויסצוטייטשען די האַנדלונג פון דער פּוי־לישער רעגירונג בנוגע דע אויסוואַנדערונג פון יודען אַלס אַן אַקט פון פיינטשאַפט און אומגערעכטיג־קייט. ס'איז בלויז אַ פּראַקטישער פּרווו צו לעזען די יודישע פראַגע אין פּוילען, וואָס מוז פאַראינטע־רעסירען די רעגירונג און אַלע איינוואוינער פון פּוילען, יודען אָדער נישט־יודען".

ענדליך ווערט די ד"ר אַרויסגעוואָרפען אויף די יודען גופא: „צוליב אַ סך סיבות, וואָס מיר ווילען גאָר נישט דיסקוטירען, זענען די יודען אין פּוילען גאָר שטאַרק פאַרטראָטען אין די קאָ־מוניסטישע רייהען, וואו זיי זענען נישט נאָר פּראָ־מינענט, נאָר אויך זעהר אַקטיוו. דאָס דערקלערט די האַלטונג פון די גייסטליכע און פון אַ סך אַנדערע וואָס זענען געגען קאָמוניזם. די יודען אין אַמע־ריקע האָבען זיך צוגעפּאַסט צו דער שפּראַך, גע־וואוינהייטען און מנהגים פון לאַנד. אָבער מיליאָ־נען פון זיי אין פּוילען באַשטייען דערויף צו טראָגען זייערע אַלטמאָדישע קליידער, צו רעדען יודיש, אַנשטאָט פּויליש שולען וואָס ווערען סובסידירט (?) פון דער פּוילישער רעגירונג און צו האָבען אַן אייגענע יודישע פּאַרטיי אין פּאַרלאַ־מענט און אין דער שטאָט־פאַרוואַלטונג".

ד"ר מאַרגאָשעס האָט געלאָזט וויסען, אַז ער וועט ענטפערען אויף דעם דאָזיגען אָפענעם בריף פון די פּוילישע שרייבער אין אַמעריקע אויף דער קאָנפערענץ פונ'ם אַמעריקאַנער יודישען קאָנגרעס.

ווי אזוי דייטשלאנד האט „עראבערט"
און פערלוירען איהרע קאלאניעס

„דאָס שאַפען אַ דייטשע קאָלאָניאַלע אימפּעריע איז געווען דאָס גרעסטע משוגעת" — אַזוי האָט היטלער געשריבען אין יאָהר 1923 אין זיין בוך „מיין קאַמף" וואָס איז געוואָרען דאָס עוואַנגעליום פון נאַציאָנאַל־סאָציאַליזם. איצט נאָך 10 יאָהר קאַמף און 4 יאָהר הערשען, האָט ער געענדערט זיין מיינונג און שטעלט אַרויס די קאָלאָניאַל פאָ־דערונגען אַלס אַ שטעקען מיט וועלכען מען קען דראָהען אייראָפּאַ.

פאַר דער מלחמה האָט דייטשלאַנד געהאַט אייניגע אינזלען אין מערב'דיגען טייל פון שטילען אָקעאַן. אָבער דעם העכסטען טייל פון איהרע קאָלאָניעס האָבען זיך געפונען אין אַפריקאַ, דאָרט האָבען צו איהר געהערט: טאָגאָ, קאַמערון, דייטש־מזרח אַפ־ריקאַ, דייטש דרום־מערבדיג אַפריקאַ.

דייטשלאַנד איז בכלל געווען אָפּגעשטאַנען ביים עראָבערן קאָלאָניעס. די דייטשע הערשער זענען געווען צופיל פאַרנומען מיט די אייראָפּעאישע פּראָב־לעמען און אַ חוץ דעם האָבען זיי געהאַט אַ פאַראור־טייל געגען אוואַנטורעס מעבר לים. ערשט אין יאָהר 1680 איז אין אַקסים אויפ'ן אַפריקאַנישען גאָלדענעם ברעג, געשאַפען געוואָרען אַ קליינע דייטשע קאָלאָניע אָבער אויך די קאָלאָניע האָבען זיי אין 40 יאָהר שפּעטער פאַרקויפט צו די האָלענדער.

פרידריך דער גרויסער אַליין איז געווען אין דער מיינונג, אַז קאָלאָניעס אין ווייטע לענדער זענען אַ לאַסט פאַר דער מלוכה. ביסמאַרק האָט אויך געהאַלטען, אַז קאָלאָניעס פיהרען נאָר צו צאָהלרייכע און נישט געוואַגטע שוועריגקייטען צווישען די באַזונדערע מלכות. ער וויל נישט קיין קאָלאָניעס זיי זענען גוט נאָר דערויף בכדי צו שאַפען אַרבייט פלעגט ער זאָגען דער „אייזערנער קאַנצלער".

די זעלבע אַנשויאונגען האָט אויך געהאַט היטלער אין 1923, וועלכער האָט אַלע פאָדערונגען וועגען צוריקגעבען דייטשלאַנד די קאָלאָניעס גע־האַלטען פאַר „פּוסטע רייד", נאָך מעהר פאַר „בצ"ש" וואָס זענען אויסגעשטעלט געוואָרען דורך די יודען פאַר די דייטשען".

אָבער שוין בשעת אין די 80-ער יאָהרען איז דער עקאָנאָמישער דרוק פון די געשעהענישען און דער דראַנג צו קאָלאָניעס, וואָס האָט זיך דאַן אַנטוויקעלט, געווען צו שטאַרק אַפילו פאַרן „אייזערנעם קאַנצלער". עס האָט זיך אָנגעהויבען אַ געיעג פון עראָבערונגען אין אַפריקאַ, ענגלישע און פראַנצויזישע פאָרשער, האָבען זיך באַמיהט איינער דעם צווייטען איבערצויאָגען, פאַרזיכערענ־דיג פאַר זייערע לענדער די בעסטע טיילען פון אַפריקאַ. אויפ'ן שטילען אָקעאַן איז די דייטשער ביסמאַרק אָנגעהויבען צו האַנדלען זעהר ענערגיש. אין אַפּריל 1884 נאָך אַ העפליכער אָנפראַגע אין לאָנדאָן צי ענגלאַנד האָט נישט עפּעס אַ פּרעטענזיע אויף דער טעריטאָריע, האָט ער פּראָקלאַמירט דעם דייטשען פּראָטעקטאָראַט איבער דער טעריטאָריע פון מערב אַפריקאַ, וואָס ליגט צווישען דער קאַפּ־קאָלאָניע און דער פּאָרטוגאַלישער אַנגאָלא. אין אַ חודש שפּעטער האָט נאַכטיגאַל, אַ דייטשער ריי־זענדער, אַנעקסירט די ברעגעס פון טאָגאָ און קאַמערון, און קורץ שפּעטער האָט געשלאָסען אַ אָפּמאַך מיט די איינגעבוירענע פיהרער פון מזרח אַפריקאַ. אויפ'ן שטילען אָקעאַן איז די דייטשע פאָהן אויפגעהויבען געוואָרען איבער ניי־גווינעאַ און אַ גאַנצער רייהע קליינע אינזלען. און אין אַ פּאָר חדשים שפּעטער איז געבוירען געוואָרען די דייטשע קאָלאָניאַלע אימפּעריע.

דאַן זענען געקומען 30 יאָהר פון אַנטוויקלונג ווי אויך די געוועהנליכע שוועריגקייטען, וואָס האָבען געהערשט ביז עס זענען ענדגילטיג פעסטגע־שטעלט געוואָרען די גרענעצען. עס זענען אויך גע־קומען די שענדליכע און טרויעריגע געשיכטעס פון אָפּנאַרעריי און געוואַלדטאַטען מצד די אייראָפּעער לגבי די איינגעבוירענע, וואָס האָבען זיך זיי אַנ־פאַרטרויט. די ערגסטע עפּיזאָדען זענען געווען די אַוואַנטורעס פון קאַרל פּעטערס אין יענע געגענדען.

און דאַן נאָך אַ 10 יעהריגע עקאָנאָמישע אַנט־וויקלונג איז אויסגעבראָכען די גרויסע מלחמה. פאַרלירענדיג דעם קאָנטראָל איבער די ימים איז שוין פאַר דייטשלאַנד אוממעגליך געווען צו פאַרטיי־דיגען די קאָלאָניעס און אין אַ חודש צוויי זענען זיי פאַרנומען געוואָרען דורך די ענגלענדער און פראַנצויזען. אין אַ יאָהר אַרום איז שוין אַלץ געווען געענדיגט מיט'ן אויסנאַהם פון די מזרח־אַפריקאַנישע דייטשע קאָלאָניעס, אין וועלכע לעטאָוו פאָרבעק און זיינע סאָלדאַטען פון די איינגעבוירענע אַסקאַרי, האָבען געפיהרט אַ ערפאָלגרייכען פּאַרטי־זאַנער קריג געגען די ענגלענדער און פראַנצויזען ביז צום סאַמע סוף פון דער מלחמה.

דעם 10־טען דעצעמבער 1918 איז ווילסאָן אַרויסגעטרעטען מיט דער ערקלערונג, אַז אַלע דייטשע קאָלאָניעס מוזען איבערגעגעבען ווערען צו פאַרוואַלטען דער פעלקער־ליגע און פאַרטיילט ווע־רען צווישען די קליינע לענדער, וועלכע זאָלען אָנגעפיהרט מיט די קאָלאָניעס. לויט ווילסאָנס פאָר־שלאַג האָבען אַלע הכנסות פון די קאָלאָניעס גע־דאַרפט געהערען צו דער פעלקער־ליגע.

אָבער די פאַקטישע עראָבערער, וואָס זענען שוין געזעסען אין די קאָלאָניעס זענען נישט געווען געניגט אָנצונעהמען ווילסאָנס פאָרשלאַג. דער ענגליש־אַפריקאַנישער מלוכה־מאַן סמוטס האָט דאַן פאָרגעלייגט אַלס קאָמפּראָמיס דעם „מאַנדאַטען סיס־טעם". - טראָץ די פּראָטעסטען פון דייטשלאַנד זע־נען איהרע קאָלאָניעס איבערגעגאַנגען אין דער פאַרוואַלטונג פון ענגלאַנד און פראַנקרייך.

באַקאַטירן די לאַבאָראַטאָריעס, איבונגען און סעמינאַרען

פאַרצווייפעלטער שריט פון די יודישע סטודענטן אין ווילנע

ווילנע. די יודישע סטודענטן אין ווילנע האָבן פאַרעפענטליכט פאָלגענדע דעקלאַראַציע:

מיר יודישע סטודענטן פון ווילנער אוניווערזי־טעט קענען שוין לענגער נישט שווייגן וועגן די מאָראַלישע און פיזישע פייניגונגען וואָס מיר האָבן אויסצושטיין טאָג־טעגלעך.

מיט טיפער אנערקענונג קאָנסטאַטירן מיר, אז עס זענען פאַראַן פראָפעסאָרן וואָס לאָזן אונז נישט באַרויבן אונזערע רעכט, אז א טייל פוילישע אקאַ־דעמישע יוגענט האַלט מיט אונז. אָבער די אַלגעמיינע סיטואַציע אונזערע איז איצטער, נאָך דעם ווי דער אוניווערזיטעט איז אין יאַנואַר צוריק געעפנט גע־וואָרן, נאָך א סך ערגער ווי פריהער.

די אקאַדעמישע מאַכט האָט טאַקע נישט איינגע־פיהרט קיין געטאָ־בענק פאַר אונז אויפן וועג פון אן אָפיציעלער פאַראָרדענונג, אָבער מען וויל אונז מיט אַלע מיטלען אַריינצווינגען אין א פאַקטישער געטאָ.

נאָך דעם בלוטיגען מאָנטאָג זענען די אנטיסעמי־טען שלעגער נישט איינגעשטילט געוואָרן. טאָג פאַר טאָג וואַרפען זיי אַראָפּ די יודישע סטודענטן און סטודענטינס מיט סוח פון די ערטער. זיי ווילען אונז צווינגען צו זיצען הוקא ליגקס. א גרויסער טייל פראָ־פעסאָרען רעאַגירען נישט אויף די דאָזיגע עקסצע־סען; טייל ערלויבען אפילו נישט צו שטיין און צווינ־גען אונז צו פאַרלאָזען דעם זאַל. שפּירענדיג זייער פולע שטראָפלאָזיגקייט, טרעטען די שלעגער אַרויס וואָס ווייטער אַלץ ברוטאַלער, און ווי אן ענטפער אויף די אָנקלאַגען פון די פּאָמאָלענע צו הער מאַכט רע־קאָמענדירט מען די יודישע סטודענטן „זיי זאָלען נישט פּראָוואָצירען".

אויפן גרעסטען טייל לעקציעס זענען די יודישע סטודענטן געצוואונגען צו הערען שטייענדיג אין משך פון לאַנגע שעה'ן, ביז טרעפען פאַלען, ווען מען חלשט פון אויסגעמאַטערטקייט.

מיר דערקלערען אָבער קאַטעגאָריש, אז נישט גע־קוקט אויף קיין שום צוואַנגסמיטלען וועלען מיר פון אונזערע פלעצער נישט אָפּטרעטען און פון אונזערע רעכט נישט רעזיגנירען.

נאָך שווערער ווייל מען אונז טרעפען מיט די פּראַקטישע אַרבייטען אין די לאַבאָראַטאָריעס, אינ־סטיטוטען און סעמינאַרען, מען האָט פאַראָרדענט נייע איינשרייבונגען און ביי דער געלעגענהייט פיהרט מען איין א געטאָ פאַר אונז אין דער פאָרם פון באַ־זונדערע „יודישע טישען", „יודישע טעג" און אזוי ווייטער. מען וויל דערביי אויסנוצען דעם פאַקט, וואָס די איבונגען זענען אָבליגאַטאָריש, און מען שטעלט די יודישע סטודענטן פאַר דער אלטערנאַטיווע: א־דער גייט איין אויף א געטאָ, אָדער ווערט איהר אָן אייער שטודיום.

מיר יודישע סטודענטן פון ווילנער אוניווערזי־טעט דערקלערען קאַטעגאָריש, אז מיר וועלען נישט איינגיין אויף קיין געטאָ און קיין שום פאָרם און אונטער קיין שום שלייער.

מיר זענען געקומען אין אוניווערזיטעט אַריין מיטן איינציגען ציל צו לערנען זיך. יעטוועדער פאַר־לוירענער טאָג פון לערנען איז פאַר אונז א שווערער קלאַפּ. אָבער אונזער כבוד און אונזערע רעכט וועלען מיר פאַר קיין שום פּרייז נישט פאַרקויפען.

מיר מוזען זיך דעריבער באַשליסען אויף א פאַר־צווייפעלטען טריט. מיר וועלען נישט נעהמען מעהר קיין אַנטייל אין קיין שום פּראַקטישע אַרבייטען (לאַ־באָראַטאָריעס, איבונגען, סעמינאַרען אאַז"וו), כל־זמן אונזערע גלייכע רעכט וועלען נישט צוריקגע־שטעלט ווערען אין דער פולער מאָס. צו אונזער טי־פען ווייטאָג קענען מיר דערביי אויך נישט מאַכען קיין אויסנאַהם פאַר יענע אינסטיטוטען, וואו אונזע־רע רעכט זענען נישט איגנאָרירט געוואָרן. אונזער געפיהל פון סאָלידאַריטעט ערלויבט אונז נישט אי־בערצולאָזען אין גויט יענע חברים וואָס זענען אויס־געשטעלט אויף דער דירעקטער סכנה צו ליידען אין זייער שטודיום.

מיר זענען זיכער, אז אונזער באַשלוס, געפיהרט אין קאַמף פאַר עהרע און רעכט, וועט ריכטיג פאַר־שטאַנען ווערען דורך דער אקאַדעמישער מאַכט און דורך דער גאַנצער געזעלשאַפט. מיר זענען זיכער, אז אונזער באַשלוס וועט ברענגען צו פאַרריכטען דעם אומרעכט וואָס ווערט אונז געטאָן און וועט מיטהעל־פען אויסצושטעלען אין אוניווערזיטעט אן אטמאָס־פערע פון נאָרמאַלער אַרבייט.

21־טען פעברואַר 1937.

פוזנער פוילישע זשורנאַליסטען

פּרעדיגען איז ווילנע וועגען יודען־ליבע

א זעלטענע סצענע אין פאַדאַלסקיס רעסטאָראַן

ווילנע. דער ווילנער איינוואוינער באַראַניק, (באַזיל־יאַנער 6) האָט גייעבן פון וואָקזאַל זיך אַנגעשטויסען אויפן ראָג סאַדאָווע און גאַסטינגע אויף אַזא בילד:

אַן אָרימער יוד, אַנגעטון אין טראַנטעס, האָט אַ ציטערנדיגער פון קעלט פאַרהאַלטען צוויי קריסט־ליכע הערען און מיט אַ שטילער שטים געבעטען אַ נדבה.

איינער פון די קריסטען האָט געגעבען דעם אָרימען יודען 50 גראָשען:

— צו וואָס האָסטו איהם געגעבען 50 גראָשען בעסער וואָלטען מיר איהם אַריינגעפיהרט אין אַ רעסטאָראַן און געגעבען אָפּעסען — האָט פאָרגעלייגט דער צווייטער קריסט.

זיי האָבען דאַן אָפּגענומען צוריק ביים יודען די 50 גר. און זענען צוזאַמען מיט איהם אַריין אין פאַדעלסקי'ס רעסטאָראַן, הייסענדיג געבען איהם אָפּעסען.

דער רעסטאָראַטאָר האָט אָבער מורא געהאַט טאָמער וועלען זיי איהם נישט באַצאָהלען האָט ער זיי געענטפערט, אז ער האָט גאָרנישט וואָס צו געבען.

די קריסטען האָבען דאַן באַרוהיגט דעם רעסטאָ־ראַטאָר, אז זיי מיינען נישט פאַר אומזיסט און דערביי אַרויסגענומען א הויפען זילבערנע מטבעות

אַלס גאַראַנטיע.

— אויב ס'וועט זיין ווייניג יועל איך אייך דער־לייגען נאָך — האָט געזאָגט איינער פון די קריסטען און געוויזען אויף זיין קליאַפּע אויף וועלכער עס זענען געהאָנגען אַ רייהע אויסצייכענונגען מיט אַ ווירטוטי מיליטאַרי, אזוי אַז מען מעג האָבען צו איהם צוטרוי.

ווען דער רעסטאָראַטאָר האָט דערקלערט, אז קיין הייסע עסען האָט ער נישט, האָט דער קריסט געהייסען זיך אַריינפיהרען אין קוך. דאָרט האָט ער אָפּגעקליבען דעם גרעסטען קאָפּ פיש און גע־הייסען עס איהם דערלאַנגען מיט אַ פלאַש ביער. דערנאָך האָט ער געפינען אין אויווען אַ הייסען צי־מעס, האָט ער געהייסען דערלאַנגען דעם יודען א טעלער צימעס מיט א האַלבען קוגעל און נאָך אַ פלעשעל ביער.

ווען דער יוד האָט זיך שוין געהאַט מיט'ן געווען מיט'ן געשמאַקען אָוועגט - ברויט, האָט דער קריסט זיך דאַן געווענדעט צו די אנוועזענדע אין רעסטאָ־ראַן מיט א וואָרט, אז נאָך נישט אַלע פאָליאַקען זענען אַנטיסעמיטען און אַז ער גופא איז איינער פון די פאָליאַקען, וועלכע טאָדלען שאַרף די ענדע־קישע אַוואַנטורעס אויפ'ן אוניווערזיטעט א. א. י. און לסוף פאַרגעלייגט, אַז אַלע אַנוועזענדע אין רעסטאָראַן זאָלען זאַמלען פאַר'ן אָרימאַן געלט.

דער רוף האָט טאַקע געווירקט און אַלע אַנ־וועזענדע האָבען אַנגעשאָטען דעם יודען [...] נדבות.

ווען ביידע קריסטען האָבען שוין פאַרלאָזט דעם רעסטאָראַן האָט זיי דער יוד באַדאַנקט [...] פ־עגט ווער זיי זענען.

ווי ס'האָט זיך אַרויסגעוויזען זענען [...] ווען באַלעסלאַוו בעלסקי א פוילישער זשור[נאַליסט] פון פוזען, וואו עס ווערען דאָס אַרויסג[עגעבען די] אַזעלכע „יודענפרייבדליכע" אויסגאַבען, [ווי די] לענדאַזש נאַראָדאָווי" ווי אויך דער יואַרשאָ[ווער] לישער זשורנאַליסט קאַראָל קאַבינסקי.

אויף די אָוועזענדע האָט די האַנ[דלונג פון] פוזנער פוילישען זשורנאַליסט געמאַכט א [...] קען איינדרוק.

פאַרברייטונגען צו דעם וועלט־קאָנגרעס פון דער האַראַנד־בעוועגונג

אינ'ם קאָנגרעס וועט זיך באַטייליגען אויך א דעלעגאַציע פון פוילען

ווין (יט"א) דער וועלט־קאָנגרעס פון דער האַראַנד־בעוועגונג איז ענטגילטיג צונויפגערופען געוואָרען קיין ווין אויף דער צייט פון חנם 29־טען יולי ביז דעם 7. אויגוסט 1937. די הויפט־פראָב־לעמען פון דעם קאָנגרעס וועלען זיין: 1. עקזיסטענץ מינימום פאַר אַלע מענשען, 2. קאַמף געגען ראַסענ־האַס, 3. זיכערונג פון שלום. אלס רעפערענטען פון די פראַגען זאָלען אַרויסטרעטען דריי געלערנטע מיט אן אינטערנאַציאָנאַלען נאָמען, ביי דער באַהאַנדלונג פון דער ראַסען־פראַגע זאָל באַזונדערס ברייט אַרומ־גערעדט ווערען די יודען־פראַגע. די רעפעראַטען און דיסקוסיעס אויף דעם קאָנגרעס וועלען פאַרעפענט־ליכט ווערען אין א ספעציעלער בראָשור אין די וויכ־טיגסטע וועלט־שפראַכען. אין א רייה לענדער ווערען שוין איצט געגרינדעט קאָנגרעס־ביוראָען, וואָס מאַכען פאַרבאַרייטונגען צום קאָנגרעס. אין פוילען ווערען וועגען דעם שוין געפיהרט פאַרהאַנדלונגען מיט פּראָפ. טאַדעאוש זאַראַחאָצקי און געוו. דעפו־טאַט אַראַם אָוזיעמבלאַ.

אין דער שווייץ האָט די ליטונג פון קאָנגרעס־ביוראָ איבערגענומען דער באַקאַנטער קאַטוילישער שריפטשטעלער יאַקאָב שמידט.

נאָך פון עסטרייכישע יודען", אויף וועלכער עס איז געווען גענומען געוואָרען שטעלונג צו די אַקטועלע יודישע פּראָבלעמען. די „אוניאָן" איז געגען באַזונדערע מינדערהייטס־רעכט פאַר יודען און שטייט אויף דעם שטאַנדפונקט, אַז פון דעם עסטרייכישען איינ־הייטס־פאָלק אונטערשיידען זיך די יודען בלויז מיט זייער רעליגיע.

די „אוניאָן" פאָדערט דעם קאָרפּאָראַטיווען אַנ־שלוס פון איהרע מיטגלידער צום „פּאַטערלענדישען פראָנט" און באַגריסט די איינפיהרונג פון אַלגעמ־ מיינעם מיליטער דינסט אין עסטרייך.

די פאַרזאַמלונג האָט אַנגענומען א שאַרפע רע־זאָלוציע געגען די יודען־פיינטלעכע נעזעצען אין נאַצי־דייטשלאַנד.

די אוניאָן — ווערט געזאָגט אין איינער פון די רעזאָלוציעס — באַציהט זיך מיט סימפּאַטיע צום העראָאישען קאַמף פון יודישע מענשען אין א"י און שטיצט די סתוועטציאָנירונג פון מפעל־הפצרון דורך דער קהלה.

צום סוף איז נאָכאַמאָל באַשטעטיגט געוואָרען די נעגאַטיווע שטעלונג פון דער „אוניאָן" צום יודישען וועלט־קאָנגרעס.

די שטעלונג פון דער „אוניאָן פון עסטרייכישע יודען" צו די אַקטועלע יודישע פראָבלעמען

ווין (יט"א) אונטערן פאָרזיץ פון רעגירונגס ראַט ד"ר העהמאַן איז פאָרגעקומען אין ווין די 52־טע יאָהרליכע פאַרזאַמלונג פון דער „או־

די טעריטאָריע פון סקאָטלאַנד

האָט אָנגעהויבען צו „וואַנדערן" אין אַטלאַנטישן ים אַריין

אַז גאַנצע פעלקער זאָלען איבערוואַנדערען פון איין טעריטאָריע צו אַ צווייטער, איז נישט קיין נייעס אין מענשליכער דערפאַהרונג. אָט האָבען מיר יודען אויסגעוואַנדערט ווי אַ גאַנץ פאָלק פון מצרים קיין ארץ־ישראל; די אַריגינעלע א נגאַרען זענען געקומען אין איצטיגען מאַדיאַרען־לאַנד אויך דורך אַ פעלקער־וואַנדערונג, און דאָס נעמליכע האָט פּאַסירט בנוגע די טערקען אין דער איצטיגער טערקיי.

אַ נייעס איז אָבער, אז אַ גאַנצע טעריטאָריע, אַ שטיק לאַנד זאָל פּלוצים נעמען וואַנדערען. פאַרהאַן א לאַנד, וואָס האַלט איצט אין וואַנדערען אין דער נעהנטערט זיך צו אַן אַנדערער מדינה.

דאָס דאָזיגע וואַנדערנדיגע לאַנד איז שאָט־לאַנד, אָדער סקאָטלאַנד, ווי עס איז באַקאַנט אין די ענגליש־רעדענדיגע מדינות.

סקאָטלאַנד איז איצטער א טייל פון ענגלאַנד אָבער אַמאָל איז די טעריטאָריע געווען א זעלבסט־שטענדיגע מלוכה מיט אייגענע מאָנאַרכען. די גוי־סענשאַפטליט פון דער שאָטלענדישער אָבסערוואַ־טאָריע אין גלאַזגאָ זענען לעצטענס אַרויסגעקומען מיט אַ שטוינענדער באַקאַנטמאַכונג, אַז שאָטלאַנד „וואַנדערט", דאָס הייסט, אַז די גאַנצע טעריטאָריע האָט זיך גענומען רוקען אין ים אַריין, אין דער ריכטונג פון אירלאַנד. אין משך פון די לעצטע 70 יאָהר, ווייזען די באָאָבאַכטונגען פון די גע־לערנטע אין דער אָבסערוואַטאָריע, האָט שאָטלאַנד זיך דערנעהנטערט צו אירלאַנד מיט בערך 700 פוס, וואָס דאָס מאַכט אויס אַרום 10 פוס יעהרליך.

אונזערע אור־אור־אייניקלעך וועלען אפשר זעהן ווי אַזוי שאָטלאַנד און אירלאַנד זענען טעריטאָר־יעל איין לאַנד. אַזוי ווי אירלאַנד קען נאָך אויך אָנהויבען צו „שיפען זיך", אויב שאָטלאַנד זאָל די איר־לענדישע טעריטאָריע שלעפען ווייטער איבער'ן אַט־לאַנטישען ים, קען נאָך מעגליך זיין, אז אין די גאָר, גאָר ווייטע צייטען זאָלען ביידע לענדער, אירלאַנד און שאָטלאַנד, זיין נאָהנטע שכנים פון נאָרד־אַמעריקע.

——X——

אביסעלע קיבּיץ

(הומאָר פון טאָג)

דעם קאָרעצער רבין, רבי פנחס'ן, האָט מען [...] איבערגעגעבען שפּינאָזעס ווערטער, אַז אַ מענש [...] אויף איין מדרגה, ווי די חיות, און איז אין [...] נישט העכער.

אַז דער רבי האָט דאָס דערהערט, האָט ער [...] געגרופען:

— מען דאַרף אָט דעם פילאָזאָף פרעגען, [...] די חיות אויך אַמאָל אַרויסגעגעבען אַ שפּינאָזען [...] מענשען...

* * *

ערשטער שכן: דו דאַרפסט אַכטונג געבען, [...] פאַרהאַנגען ביי דיר אין הויז זאָל מען האַלטען [...] געלאָזען; אָט האָט מען געכטען ביי מיר אין [...] זעהן, ווי דו האָסט זיך געקושט מיט דיין ווייב.

צווייטער שכן: געוואַלד געכטען אָוועגט [...] דאָך גאָר אין דערהיים נישט געווען...

* * *

אברהם: מיט מיין פרוי איז שרעקליך. אומ[עטום] צווילט זי מיר ווי גוט איהר פריהערדיגער [...] געווען.

ברוך: דערפאַר וועט זי פאַר דער קומענדען [...] לויבען.

זי האָט זיך געוואָלט באַק[ענען] מיט באַרימטע מענשען

איז זי דורך דעם אַליין באַריה[מט] געוואָרען

מאַרגאַרעט טאַלישעט, א יונגע סטו[דענטקע] פון טעקסאַס, האָט געהאַט איין אַמביציע [אין] לעבען — דאָס איז צו ווערען אַ רעפּאָרטער[ין אין] אַ צייטונג. טאַלאַנט צום שרייבען האָט זי א[...] נאָך האָט זי זיך אָנגעלייענט אַזוי פיל וו[עגן] אַוואַנטורעס פון צייטונגס־שרייבער, אז [...] באַשלאָסען צו טון אַלץ אין דער וועלט א[ום] אַריינצושטופען אין דער צייטונגס־פּראָפעס[יע].

ענדליך איז דער יונגער און שעהנער מא[...] געלונגען צו קריגען א שטעלע אין אַ דאַלאַ[ס צייטונג]. אמת, מען האָט זי נישט געשיקט אינ[טערוויוען] אירען מיניסטאָרען אָדער באַשרייבען דעם [...] פּראַנט אין שפּאַניע. אָבער פאַר דער יונגער [רעפּאָר]טערקע איז געווען גענוג, ווען זי האָט גע[האַט די] מעגליכקייט צו זיין ביי אינטערעסאַנטע פּר[אָצעסען] אָדער צו האָבען שמועסען מיט סתם פּראָ[סטע] לייט.

יעדע פילם־קאָמפּאַני האָט אַ צאָל [...] וועלכע פאָהרען אַרום זוכען נייע פּנים'ער [פאַר] פילמס. דער רעדאַקטאָר פון דער [...] וואו מאַרגאַרעט טאַלישעט האָט געאַרבייט, [האָט] שיקט האָבען אַן אינטערוויו מיט איינעם [פון די] פילם־פיהרער, וועלכער איז געקומען קיין [...] זוכען אַ מיידעל פאַר א נייעם פילם, וואָס זיין [...] האָט באַשלאָסען צו פּראָדוצירען. אָבער אזוי ווי יענער האָט דערזעהן די רעפּאָרטער[קע האָט] ער זיך אין איהר אָנגעטשעפּעט ווי אין אַ [...] געווינס. ווייל זי איז געווען דער טיפּ מיידעל [וואָס] ער האָט געזוכט פאַר דעם פילם.

דער סוף איז געווען, אַז די רעפּאָרטער[קע האָט] אויפגעגעבען איהר צייטונגס־שטעלע, וואָס [...] איהר אַריינגעבראַכט אַ גאַנץ מאָגערען ג[...] און זי האָט אונטערגעשריבען אַ קאָנטראַקט [צו ווע]רען א פילם־אַקטריסע.

מאַרגאַרעט טאַלישעט וועט אינגיכען [...] ווערען אין דעם נייעם פילם „אַ פרעווידענ[ט] געבוירען".

H. LUBICZ

ספּעצ. פאַר הויט ווענערישע קראַנקה[ייטן] און מענער־שוועכע

האָט זיך איבערגעצויגען פון ציגעל־נאַ[...]

69 פּילסודסקיעגאַ 69

(רוג נאַרוטאָוויטשאַ) טעל. 141-32

נעהמט אָן פון 8—10 פריה, 2—12 און 5—[...]

זונטאָג און חגאות פון 9—11 פריה.

REICHER

פּאָלודניאָווע 28, טעל. 193־[...]

ספּעציאַליסט

פאַר מענער - שוועכע - בעהאַנ[דלונג]

סעקסועלע בעראַטונגען פון פּסיכאָ - [...]

נעמט אָן פון 8—11 פון 5—8 אָוונט

Dr. med.

HALTRECHT

ספּעציעל־אַרצט פאַר הויט,־געשלעכטס קראַנקהייטען און מענער־שוועכע

האָט זיך איבערגעצויגען פון פּעטריקאָווער 10 אויף

161 פּיעטריקאָווער 161

טעל. 245-21.

נעהמט אָן פון 8 ביז 2 בייטאָג און פון 7 ביז 9 אָוו.

זונטאָג און חגאות פון 9 ביז 1 בייטאָג.

פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצאַ־פּרייזען

אינטערעסאַנטע אָפּהאַנדלונג
[ו]עגען דער אַראַבישער עקאָנאָמיק אין ארץ-ישראל
[אַר]אַבישערווירטשאַפטליכער אויפשוואונג אַלס רעזולטאַט פון דער יודישער איינוואנדערונג

ירושלים (יט"א) אַן אינטערעסאַנטע אָפּהאַנ[דלונג] ...ן וועגען דער אַראַבישער עקאָנאָמיק אין א"י ...ט פאַרעפענטליכט ז. אַבראַמאָוויטש אין דעם ...ן וואָס ערשינענעם צווייטען העפט פון דעם אָנ-...הענעם עקאָנאָמישען זשורנאַל „פּאַלעסטיין ענד ...לאַיסט".

דער אויטאָר שטעלט זיך באַזונדערס אָפּ אויף ...אויפערהאָלונגס - סטאַדיע, אין וועלכער די אַראַבי-...עקאָנאָמיק געפינט זיך איצט: דער איבערגאַנג ...ך האַלב-פעאָדאַלער ווירטשאַפט צו שטייגענדען ...אַנאַלישען קאַפּיטאַליזם, וועלכער איז אַרויס-...פען געוואָרען א דאַנק דער איינוואנדערונג פון ...ישע מענשען און יודישען קאַפּיטאַל אין לאַנד. ...פאַרלויף פון די לעצטע 15 יאָהר — שרייבט ...אַבראַמאָוויטש — האָבען די אַראַבער בעקומען ...יודען א מיליאָן פונט פאַר לאַנדווירטשאַפטליכע ...פּראָדוקטען און בּיי א האַלבען מיליאָן פונט צאָהלען ...ס יודישע לאַקאַטאָרען די אַראַבישע ווירטסלייט ...דירה-געלט. חוץ דעם פאַרדינען אַראַבישע אַר-...בייטער באַדייטענדע סומען אין יודישע פּרדסים, ביי ...ישע בּנינים א. אז. וו.

...אַז דער הויגער קאַפּיטאַל - שטראָם האָט גע-...ט א גרויסע ווירקונג אויפן וואוקס פון דער אַראַ-...בישער באַפעלקערונג איז צו זעהן פון דעם פאַקט, ...אין די צוויי שטעט יפו און חיפה איז דער ...אַראַבישער ישוב אַרויסגעוואַקסען אויף 73 פּראָצ. ...87 פּראָצ. בעת אין שכם און דזשענין האָט זיך ...באַפעלקערונג פאַרגרעסערט נאָר אויף 10 פּראָצ. ...6 פּראָצ. די אַראַבישע דערפער, וואָס געפינען ...נישט ווייט פון יודישע קאָלאָניעס, האָבען נאָכן ...קויף פון קליינע חלקים פון א פעלד, געוואָרען ...ליטער פּלאַנטאַטאָר.

דער פּראָגראַם פון דער אַראַבישער ווירטשאַפט ...ט זיך אויך זעהר שטאַרק אָן אין דער אַראַבישער ...אינדוסטרי, בעת דער פאָלקס - ציילונג פון 1928 ...אין דער אַראַבישער אינדוסטרי געווען אינוועס-...ט אין מיליאָן פונט, ווייזט שוין די פאָלקס-ציי-...אין 1931 אַן אינוועסטירונג פון 2,5 מיליאָן. ...אין 1928 זענען אין דער אַראַבישער אינ-...דוסטרי געווען באַשעפטיגט 10 טויזענט אַרבייטער ...אין 1931 — 20 טויזענט אַרבייטער.

...אַגמיסטען האָבען זיך אַנטוויקעלט די אַראַבי-...אַראַנזשען און באַנאַנען - פּלאַנטאַציעס. אין פאַר-...פון די לעצטע 15 יאָהר האָט זיך דער פאַר-...נצטער שטח פאַרגרעסערט אויף 7 מאָל פון 20 ...נט דונאַם אויף 135 טויזענט דונאַם. ביי היינ-...ן טאָג האָבען זיי די ווערט 6,5 מיליאָן פונט.

...די אַראַבער האָבען אויך א סך געלט אָפּגע-...רט: 1933 האָבען זייערע אָפּשפּאָרונגען באַ-...טען 2 מיליאָן פונט און אין 1935 האָבען זייערע ...אַזיטען אין די בענק באַטראָפען 4 מיליאָן פונט.

א בילדער פון תל-אביבער לעבען
[ה]קינסטלער פאַרקויפען אויף דער [ג]אַס וואורשטלעך

[ת]ל-אביב. א גרופּע אַרטיסטען און זינגער, וואָס ...ען נישט פּרנסה פון זייער פאַך, האָבען באַשלאָ-...זיך צו נעהמען צו מסחר. צו דעם צוועק האָט ...די שטאָט-פאַרוואַלטונג אַרויסגעגעבען ליצענציען ...צו פאַרקויפען אויף די גאַסען פון תל-אביב וואַר-...וואורשטלעך, דערמיט ווילען זיך די קינסטלער ...ען אַן עקזיסטענץ - מינימום, כדי זיי זאָלען אין ...ער צייט זיך קאָנען אָפּגעבען מיט זייער קונסט. ...אָרגאַניזירטע „סוחרים" זענען אַרויס אין גאַס ...ן רוף „מאַפּ און עס".

צווייטער טייל פון קאָראַן אין העב-רעאיש

[י]רושלים. עס איז ערשינען דער צווייטער ...ל פון דער העברעאישער איבערזעצונג פון קאָראַן. ...אַמיט איז פאַרענדיגט דער גרעסטער טייל פון קאָ-...ן און אין פאַרלויף פון היינטיגען יאָהר וועלען ...שינען די איבעריגע טיילען. דער איבערזעצער פון ...קאָראַן איז דער דאָצענט פון אַראַביש אויף דער ...העברעאישער אוניווערזיטעט ד"ר יואל ריוולין, וועל-כער האָט איבער דער איבערזעצונג געאַרבייט א סך יאָהרען אונטער דער רעדאַקציע פון חיים נחמן ביאַליק ז"ל.

בּרעטענדיג די ידיעה וועגען העברעאישער איבער-זעצונג פון קאָראַן, האָט זיך דער מופטי-אָרגאַן „אַל ליוואַ" נישט געקאָנט אָפּהאַלטען פון א בייסיגע באַ-מערקונג, אַז דער מוזולמענישער ראַט דאַרף אַכטונג געבען, „מען זאָל נישט פאַרקריפּלען די באַגריפען פון קאָראַן".

ענגלישער רעזידענט בלייבט אין עבר-הירדן

ירושלים. „פּלעסטין" טיילט מיט, אַז די פּאַר-לאַמענטאַנער רעגירונג האָט אָפּגעלעהנט איהר באַשלוס וועגען אָפּרופען דעם ענגלישען רעזידענט אין עבר-הירדן. קאָלאָנעל קאָקס בלייבט ווייטער אויף זיין אַמט.

דוד שמעונאָוויטש לאַוריאַט פון ביאַ-ליק פּריז.

תל-אביב. „הארץ" גיט איבער, אַז די זשורי צו פאַרטיילען דעם ביאַליק פּרייז דער תל-אביב'ער שטאָט-פאַרוואַלטונג האָט באַשלאָסען צו געבען דעם היי-יעהריגען ביאַליק-פּרייז אין דער הויך פון 50 פונט דעם העברעאישען דיכטער דוד שמעונאָוויטש פאַר זיין ווערק פּאָעמע „מצבה".

צופלוס צו דער ווירטשאַפטלי-כער לאַגע אין א"י
די דעפּאָזיטען אין די בענק געשטי-גען אַפילו בעת די אונרוהען

ירושלים. אַלס באַווייז פון דער פעסטער סטאַ-ביליטעט פון דער א"י-ווירטשאַפט און דעם אונער-שיטערשעהען צופלוס אַפילו בעת די אונרוהען קענען דינען די ציפערען, וואָס ווערען אָנגעגעבען דורך דעם ווייצעדירעקטאָר פון דער אַנגלאָ-פּאַלעסטיין-באַנק ה' דוד איזראַעלי אין דעם לעצטען נומער פון „פּאַלעסטיין ענד פירלאַיסט". אין משך פון די 6 חדשים פון דעם אַראַבישען שטרייק און טעראָר זע-נען די דעפּאָזיטען אין די בענק נישט נאָר נישט גע-פאַלען, נאָר להיפוך — די דעפּאָזיטען זענען געשטי-גען. אַזוי זענען אין אָנהויב פון די אונרוהען געווען 16,325,000 פונט און אין זעקס חדשים אַרום האָ-בען די דעפּאָזיטען דערגרייכט 17,082,000 ד. ה. א פאַרגרעסערונג מיט 757 טויזענט פונט.

קראַסנאָסטאַווער פּראָצעס אין לובלין
דער עפּילאָג פון בלוטיגע געשעהענישען פון אַרבייטסלאַזע. — דאָס לובלינער אַפּעלאַציע-געריכט האָט בעדייטענד געענדערט דעם אור-טייל פון דער ערשטער אינסטאַנץ

אין לובלינער אַפּעלאַציע-געריכט איז פאָרגע-קומען דער פּראָצעס וועגען די בלוטיגע געשעהע-נישען וואָס זענען אין חודש יוני פאָרגעקומען אין קראַסנאָסטאַוו.

דער ערשטער פּראָצעס איז בעטראַכט געוואָרען דורכ'ן לובלינער קרייז - געריכט אויף דער אַרויס-פאָהר-סעסיע אין קראַסנאָסטאַוו, אויף דער באַ-שולדיגונגס-באַנק זענען אוועקגעזעצט געוואָרען 37 פּערזאָן, וועלכע זענען באַשולדיגט געוואָרען אין אויסהאַקען שויבען אין דער סטאַראָסטווע, וואַרפען שטיינער אויף דער פּאָליציי, ענטוואָפענען פּאָלי-ציאַנטען און באַליידיגען דעם סטאַראָסטע און די רעגירונג.

דאָס קרייז-געריכט האָט דאַמאָלס 23 פּער-זאָן פאַרמשפּט פון 6 חדשים ביז 3 יאָהר תּפיסה און 14 אַנגעקלאַגטע באַפרייט.

געגען דאָזיגען אורטייל האָט אַפּעלירט דער פּראָקוראָר, פאַרלאַנגענ'ד צו באַשטראָפען אויך די באַפרייטע און אויך די פאַרמשפּטע האָבען אַפּעלירט פאַרלאַנגענ'ד א באַפרייאונג אָדער צו מילדערען דעם אורטייל.

אינ'ם דאָזיגען גייסט איז געהאַלטען געוואָרען די רעדע פון פּראָקוראָר אין לובלינער אַפּעלאַציע-געריכט. אַלס פאַרטיידיגער זענען אַרויסגעטרעטען די אַדוואָקאַטען: גנאַיבסקי, גראָפּטשיוסקי און טאַר, וועלכע האָבען זיך באַמיהט צו באַווייזען, אַז די געשעהענישען זענען געווען א רעזולטאַט פון נישט געהעריגע האַנדלונגען מצד דעם קראַסנאָסטאַווער סטאַראָסטע, אָבער די עפענטליכע אַרבייטען זענען געווען בעשעפטיגט מענשען, וואָס האָבען מיט פּאָליטיק קיין שייכות נישט געהאַט און אַז מיט זייער אַרויסטריט האָבען זיי געוואָלט בלויז פאַרבעסערען זייער לאַגע.

דאָס געריכט האָט אַרויסגעטראָגען דעם אור-טייל, לויט וועלכען פון צווישען די 23, וואָס זענען פאַרמשפּט געוואָרען דורך דער ערשטער אינסטאַנץ איז בלויז לגבּי 2 געענדערט געוואָרען דער אורטייל. איינעם פון 3 יאָהר אויף דריטהאַלבען און איינעם פון 2 יאָהר אויף 10 חדשים. דאָזיגען בנוגע די 14, וואָס זענען דורכ'ן קרייז געריכט געוואָרען באַ-פרייט, איז בלויז לגבּי 5 דערהאַלטען געוואָרען דער בעפרייאונגס-אורטייל, דאָזיגען פון די איב-ריגע 9 האָט איינער באַקומען 3 יאָהר תּפיסה, צוויי צו 2 יאָהר תּפיסה, צוויי צו אַנדערהאַלבען יאָהר, איינער אויף אַ יאָהר, איינער אויף 10 חדשים און צוויי צו 8 חדשים

בריוו אין רעדאַקציע

געעהרטע רעדאַקציע !!

אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן אַרטיקעל: „די אַקציע צו בויען אין קאָצק א שול א. נ. פון פּולק. בערעק יאָסעלעוויטש", בעטען מיר העפליכסט צו פאַרעפענט-ליכען עטליכע אויפקלערונגען.

באַריכטענדיג וועגען דער בסיעה פון ה' פּרעזעס עליאַש בראַמבערג אין קאָצק מכוח דער אַקציע צו בויען דאָרט א שול, ווערט דערצעהלט אויך מכוח דער פאַרצוימונג אַרום דעם קבר פון פּולק. ב. יאָ-סעלעוויטש וואָס געפינט זיך היינטער קאָצק, די אינפאָרמאַציעס אינ'ם דאָזיגען טייל פון באַריכט פאַרען אָבער געוויסע פעסטשטעלונגען.

עס איז נישט אמת, אַז דער קאָמיטעט צו באַ-עהרען דעם אָנדענק פון די יודען, וואָס זענען גע-פאַלען פאַר פּוילען זאָלען האָבען געהאַמעוועט דאָס אויפשטעלען אַזא פאַרצוימונג, דאָזיגען איז אמת, אַז דער קאָמיטעט האָט אויף זיין לעצטער זיצונג באַ-שלאָסען צו פאַרשטענדיגען זיך מיט'ן ענטשפּרעכענ-דען קאָמיטעט אין ביאַלאָבזשעג וועגען צוטרעטען צו פאַרצוימען דעם קבר פון העלד בערעק יאָסעלע-וויטש שוין אין מערץ 1937 און צו דעם צוועק האָבען, לויט'ן אויפטראַג פון קאָמיטעט, די ה"ה פּולק. טשאַפּלינסקי און קאַפּ. ראַאַב קאָנפערירט מיט א קאָצקער דעלעגאַציע, וועלכע איז אין מאָנאַט נאָוועמבער געקומען צו דעם צוועק קיין לובלין און באַשטאַנען אין די פּערזאָנען פון די ה"ה: גראַף זשאַל יאַוואָסקי. דער קאָצקער גלח און דער בורמיסטש פון קאָצק ד"ר לענקעוויטש. עס איז דאַמאָלס באַ-שלאָסען געוואָרען, אַז נישט שפּעטער ווי אין מערץ 1937 זאָל מען צוטרעטען אויפשטעלען אַנ'ענט-שפּרעכענדען פאַרצוימונגס-פּאַרקאַן אַרום קבר, וואָס ער וועט נישט שטערען אויפצובויען שפּעטער א מאַוזולעאום. ווען עס וועט זיין צונויפגעזאַמעלט א'יף דעם צוועק די ענטשפּרעכענדע סומע.

עס איז אמת, אַז פּולק. טשאַפּלינסקי, שמועס-טענדיג מיט ה' עליאַש בראַמבערג ערב זיין אַרויס-פאָהר קיין קאָצק, האָט איהם געבעטען צו באַקענען זיך אויפ'ן אָרט נאָכאַמאָל מיט'ן דאָזיגען ענין און זיך דערוויסען צי עס זענען נישט עקזיסטאַנען עפּעס קיין שוועריגקייטען, וואָס פאָרען די אינטער-עסען פון קאָמיטעט, ווייל'ן י געזאָגט, שוין איז פוילינג דאַרף מען צוטרעטען צו דער בוי-אַרבייט.

עס קען אָבער קיין רייד נישט זיין, אַז די צו-נויפגעזאַמעלטע סומע אויף דער פאַרצוימונג זאָל קענען פאַרוואַנדעלט ווערען אויף אַן אַנדערען ציל, ווייל דאָס געלט איז געזאַמעלט קאָנקרעט און א'ינ-שליסליך אויף אויפצושטעלען א פאַרצוימונג אַרום דעם קבר, וועגען וואָס עס זאָגט עדות אויך דאָס ביכעל פון דער ק. ק. א. אין לוקאָוו, וואו דאָס געלט איז געוואָרען אַריינגעלייגט.

עס איז נישט אמת בכן עס איז נישט פאַרהאַן קיין באַשטעטיגטער פּלאַן, דאָזיגען איז אמת, אַז אַזא פּלאַן איז דורך א לובלינער אַרכיטעקט געוואָרען אויסגעאַרבייט און דורכ'ן לוב. וואָיעוואָדזטווע-אַמט באַשטעטיגט און די קאָסטען האָט געדעקט ה' פּולק. טשאַפּלינסקי.

צום שלוס איז נאָך כדאי צוצוגעבען, אַז דער קבר פון פּולק. ב. יאָסעלעוויטש נויטיגט זיך נישט אין קיינעמס ספּעציעלע אַפּיעקע, ווייל ביז'ן יאָהר 1933 האָט ער זיך געפינען אונטער דער אַפּיעקע פון גראַף זשולטאַווסקי און פון יאָהר 1933 געפינט ער זיך, ווי אַלע אַנדערע קברים פון געפאַלענע יודי-שע זעלנער, אונטער דער אויפזיכט פון מיליטערי-שען ראַבינאַט.

מיט דאַנק פאַר פאַרעפענטליכען די שורות פאַרבלייבען מיר מיט אַכטונג —

קאָמיטעט אין לובלין צום בעעהרען דעם אָנדענק פון די יודען, וואָס זענען גע-פאַלען פאַר פּוילען.

שוין ערשינען דריטער באַנד
פון דער אַלגעמיינער יוד. ענציקלאָפּעדיע

פּאַריז.

די טעג איז ערשינען דער דריטער באַנד פון דער 20-בענדיגער „אַלגעמיינער ענציקלאָפּעדיע אויף יודיש", וואָס ווערט אַרויסגעגעבן אין פּאַריז פון „דובנאָוו-פאָנד".

דער דריטער באַנד, וואָס נעמט אַרום די זוכ-ווערטער פון „אינטרא" ביז „אַנטי סעמיטיזם", איז טעכניש פונקט אַזוי פּראַכטפול, ווי די ערשטע צוויי בענדער, דערביי איז ער נאָך רייכער פון זיי אין אינהאַלט: ער ענטהאַלט 510 שפּאַלטען טעקסט (די ערשטע צוויי בענדער האָבען ענטהאַלטען נאָר 480 שפּאַלטען טעקסט), אַן ע"ך 150 אילוסטראַציעס, א צוויי פאַרביגע געאָגראַפישע קאַרטעס (צפון און דרום-אמעריקא) אין דריי פאַרביג קונסט-בילד.

דער לייענער באַקומט דאָ אַ אוצר פון וויסען און אויפקלערונג אין די פאַרשידענסטע געביטען ווי:

ביאָלאָגיע, נאַטורוויסענשאַפט (וועגען אינסעק-טען און אינפוזאָריעס) פון כעמיע (וועגען אַלומיניום און אַלכעמיע) וועגען אַמעריקע, וואו עס ווערט גע-געבען אַן אַלגעמיינע אָבער גריבליכע געאָגראַ-פישע, געשיכטליכע און עקאָנאָמישע איבערזיכט פון אָט דער „נייער וועלט". דערביי ווערט ספּעציעל געגעבען וועגען יודען אין די אַלע לענדער, בּפרט וועגען אַמעריקא געפינט מען א העכסט אינטע-רעסאַנטע באַשרייבונג וועגען פּראָווען פון יודישער קאָלאָניזאַציע דאָרט אין 17-טען י"ה. אויפ'ן געביט פון פילאָלאָגיע — איז דאָ אַן אָפּהאַנדלונג וועגען אַלף-בית, וועגען אמעריקאַנער יודיש; אויפ'ן גע-שיכטליכען געביט — אַ מאָנאָגראַפיע וועגען איסלאַם וועגען אינקוויזיציע. אויפ'ן יודישען קולטור-גע-שיכטליכען און געזעלשאַפטליכען געביט — אָפּהאַנ-דלונגען וועגען אַמוראים, די שעפער פון תלמוד, וועגען דער לעגענדאַר-פאָלקסטימליכער פיגור אליהו הנביא, וועגען אלישע בן אבויה, וועגען אליהו בחור, וועגען אַליאַנס איזראַעליט, וועגען אַמעריקאַ-נער קאָנגרעס אין אמעריקאַנער קאָמיטעט; אויפ'ן געביט פון קונסט און ליטעראַטור — וועגען אַמפּיר סטיל, וועגען אַנטאָקאָלסקין, אַלטאַבאַוו, שעריוואַד אַנדערסען. דער באַנד פאַרענדיגט זיך מיט א גרע-סערער קאָלעקטיווער אַרבייט וועגען אַנטיסעמיטיזם און די אַנטיסעמיטישע באַוועגונגען.

דאָס אַלץ איז געשריבען אין אַ פּאָפּולערער פאָרם, צוגענגליך פאַר'ן פּשוט'ען לייענער. דערביי שטעהט דאָס אויף א שטרענג וויסענשאַפטליכער הויך.

* * *

אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן ערשיינען פון דריטען באַנד איז אין פּאַריז פאָרגעקומען א אויפנאַהמע פאַר די פאַרשטעהער פון דער פּרעסע און קולטור-טוער. ה' אַבראַמאָוויטש האָט ברייט אַרומגערעדט דעם צושטאַנד פון דער קאָלאָסאַלער קולטור-רעלע א נטור נעהמונג אין דער יודישער שפּראַך.

עס וועט אַלעמען פרעהען צו הערען, אַז די אַלגעמיינע ענציקלאָפּעדיע אין יודיש האָט שוין ביי 3 טויזענט אַבאָנענטען אין די פאַרשידענסטע לענדער פון דער יודישער צושפּרייטונג.

דאָס איז נאַטירליך, נאָך ווייט נישט גענוג...

א וויכטיגע זאַך וועט זיין דאָס אַרויסגעבען פון באַזונדערע 2 בענדער „אידען" אומאָבהענגיג פון די נאָרמאַלע בענדער פון דער ענציקלאָפּעדיע לויט'ן סדר פון אַלף-בית.

אין די 2 בענדער „אידען" ווערען אויספיהר-ליך און אין אַ סיסטעמאַטישער פאָרם באַהאַנ-דעלט: יודישע געשיכטע, סאָציאַל - עקאָנאָמי-שער מצב פון די יודישע ישובים אין פאַרשידע-נע לענדער, יודישע אַנטראָפּאָלאָגיע, דעמאָגראַ-פיע, סטאַטיסטיק און עמיגראַציע, יודישע סאָציאַ-לע סטרוקטור, יודישע פּאָליטישע, נאַציאָנאַלע און געזעלשאַפטליכע באַוועגונגען, יודישע קולטור, שפּראַך, ליטעראַטור, קונסט און וויסענשאַפט — פון די גאָר אַלטע צייטען ביז צום היינטיגען טאָג.

אין אַזאַ סיסטעמאַטישער פאָרם איז נאָך אַזא האַנדבוך וועגען יודען ביז איצט אין קיין שפּראַך נישט געווען.

ליטווישער קריגס-מיניסטער גענעראַל דירמאַנטאַס
וועגען די יודישע זעלנער

קאָוונע (יט"א) אין אַ שמועס מיט פּרעסע-...שטייער האָט דער ליטווישער קריגס - מיניסטער ...ראַל דירמאַנטאַס געשילדערט די ראָל פון די יו-...אין ליטווישער באַפרייאונגס - מלחמה און האָט ...ביי אונטערשטראָכען, אַז די יודען האָבען העל-...געקעמפט צוזאַמען מיט די ליטווינער פאַר דער ...אומאָפּהענגיגקייט פון ליטע און א סך פון זיי זענען ...פאַלען אין די שלאַכטען.

...אויך איצט אין דער פרידענס-צייט — האָט ווייד-...געזאָגט דער מיניסטער — שפּיהלען די יודען ...פולער מאָס זייער פליכט לגבּי דער אַרמעע, און ...יודישע זעלנער צייכענען זיך אויס מיט זייער אויס-...ער און אויסגעמיטער ענטוויקלונג. מעהרערע פון זיי ...האָבען ספּעציעלע אונטער-אָפיצירען קורסען און ...אַזוי געענדיגט אָפיצירן-אַספּיראַנטען-שול, וואָס גרייט צו ...רעזערוו-אָפיצירען.

באַזונדערס גוט רופט זיך אָן דער מיניסטער וועגען די יודישע מיטגלידער - דאָקטוירים און מיליטער-רישע ספּעציאַליסטען אינזשינערען, טעכניקער או"וו קיין נאַציאָנאַלער און רעליגיעזער אַנטאַגאָניזם אָדער רייבונגען אויף דעם באָדען, האָט ווייטער ערקלערט דער מיניסטער — זענען אין דער אַרמעע נישטאָ. אויך דער צוזאַמענלעבען פון די ליטווישע און יודי-שע סאָלדאַטען איז זעהר א גוטער און אין דעם פּרט שפּילט דער דינסט א גרויסער ראָל פאַר דער דער-נעהענטערונג פון ביידע פעלקער. עס ווערט אויך גע-זאָרגט פאַר דער באַפרידיגונג פון די רעליגיעזע הצטרכות'ן פון די יודישע סאָלדאַטען, און דערמיט באַשעהמט זיך דער אַרמעע-ראַבינער הרב סניעג.

באַריהרענדיג צום סוף בכלל די ליטוויש-יודישע באַציהונגען, האָט דער מיניסטער ערקלערט, אַז זיי זענען געווען דורות-לאַנג פריינדשאַפטליכע און וועלען, לויט זיין מיינונג, אויך אין דער צוקונפט דיק-טירט ווערען דורך די געמיינזאַמע אינטערעסען און היסטאָרישער ליטווישער מאַלערייַ.

דאָס לאָדזער לעבן

מיטוואָך, 24 פעברואַר
י"ג אדר תרצ"ז
זון-אויפגאַנג 6.11
זון-אונטערגאַנג 5.05

אַרבייטסזאַמע וואָך פון שטאָט-ראַט

מאָרגען ווערט געוועהלט אַ פּרעזידענט. — מאָנטאַג און דינסטאַג זיצונגען פון קאָמיסיעס. — מיטוואָך פּלענאַרע זיצונג פון שטאָט-ראַט

מאָרגען קומט פאָר די וואַהל-זיצונג פון שטאָט-ראַט, די זיצונג האָט נאָר איין פּונקט: וואַהלען פון אַ שטאָט-פּרעזידענט אויפן אָרט פון גישט-באַשטעטיגטן ה' נאַרבוט באַרליצקי. די דאָזיגע זיצונג איז גערופן געוואָרן דורך דעם וואָיעוואָדע און אויף איהר קענען נישט באַריהרט ווערן קיין שום אַנדערע פראַגען.

* * *

די קומענדיגע וואָך וועט זיין אַ זעהר אַרבייטסזאַמע אויפן געביט פון דער שטאָט-פאַרוואַלטונג.

מאָנטאַג, דעם 1-טן מערץ קומט פאָר אַ זיצונג פון דער פינאַנץ און בודזשעט-קאָמיסיע, אויף וועלכער ס'וועלן באַהאַנדעלט ווערן פאָלגענדע פראַגען: 1) פאָרשלאַג פון פּ. פּ. ס. וועגן אַ הלוואה פון 500 טויזענד זל. אויף סאָציאַלער הילף ביז דער צייט ווען ס'וועלן איינגעפיהרט ווערן די נייע שטאָטישע שטייערן.

2) ענדערן די סטאַטוטעס פון קאָמונאַלען צוגאָב-שטייער צום מלוכה'שען שטייער אויף הייזער.

3) גישט אָפּשאַפן דעם 10 פּראָצענטיגען צו-שלאַג פאַר די קאָמונאַלע באַאַמטע.

דינסטאַג, דעם 2 מערץ קומט פאָר אַ זיצונג פון דער קאָמיסיע פאַר אַלגעמיינע ענינים. אויף דער קאָמיסיע וועט צווישען אַנדערן אויך באַטראַכט ווערן די פראַגע פון די עמעריטורען פאַר די געוועזענע ראַטמאַנען: ... ראַפּאַלסקי, וואָליניצקי, יאָעל, סמאָליק ... ראָזש און אַבראַמסקי.

מיטוואָך קומט פאָר אַ פּלענאַרע זיצונג פון שטאָט-ראַט, אויף וועלכער ס'וועלן באַטראַכט ווערן אַלע פּונקטען, וועלכע זענען נישט ערלעדיגט וואָרן אויף דער פריהערדיגער זיצונג. ... וואָס זי איז איבערגעריסן געוואָרן דורך ... קעס ווי אויך די פראַגע וועלכע וועלן ... ווערן אויף די דערמאָנטע קאָמיסיע-זיצונגען.

די לאַגע אויף די אויסלענדישע רויה-שטאָף-מערק

אונטער דעם איינפלוס פון דער קריגס-קאָניונקטור

(אַג) די לאַגע אויפ'ן לאָדזשער מאַרק פון רויה-שטאָפען איז ווייטער אין דער העכסטער מאָס נישט זיכער. דער לאָדזשער מאַרק איז פון צייט צו צייט איבערראַשט דורך נייע שוועריקייטען און קאָמפּליקאַציעס, וואָס באַשווערן די נאָרמאַלע פאַרזאָרגונג פון דער אינדוסטריע מיט רויה-שטאָפען אין אַ צייט, ווי באַוואוּסט, די וויכטיגסטע פאַר דער זומערדיגער טעקסטיל-פּראָדוקציע.

דאָס פאַרקלענערן די קאָנטינגענטן אויף רויהען באַנוואָל פאַר די הענדלער און נישט אָרגאַניזירטער אינדוסטריע אויפ'ן חודש פעברואַר האָט שטאַרק געטראָפען דעם רויה-שטאָף-מאַרק. עס דאַרף באַטאָנט ווערן, אַז נעבען די אינערליכע שוועריגקייטען, געפינט זיך דער לאָדזשער רויה-שטאָף מאַרק אונטערן איינפלוס פון די אַלאַרמירענדע ידיעות, וואָס קומען פון די אויסלענדישע רויה-שטאָף מערק. די טענדענץ אויף די אויסלענדישע מערק ווערט פון טאָג צו טאָג שטאַרקער. אין איצטיגען מאָמענט זענען די פּרייזען אויף די אויסלענדישע רויה-שטאָף מערק מיט 30 פּראָצענט העכער ווי פאַראַיאָהרען. באַזונדערס שווער איז צו קריגען אַ געוויסען סאָרט פון אינ-דישען באַנוואָל. די פאַראיינטערעסירטע קרייזען זאָגן, אַז דער הויפּט-פאַקטאָר וואָס איצט אויף דער לאַגע פון די רויה-שטאָף ... איז די קריגס-קאָניונקטור. באַזונדערס די ... קניות מצד אַ רייהע מלוכות, וואָס קויפן ... באַנוואָל צו דער פּראָדוקציע פון פּולווער ... דעם, וואָס די קריגס-קאָניונקטור און די ... באַדינגונגען האָט אַ שטענדיגען כאַראַקטער ... צווייפעלהאַפט צי עס וועט קומען צו אַ ... נונג אויף די רויה-שטאָף-מערק.

ווען זיי ווערען פאַרמישפּט

שיסט איינער דעם צווייטן און דערנאָך — איז זיך אַליין

(אַ) נעכטען זענען פאַרן קרייז-געריכט געשטאַנען: דער 26-יאָהריגער בראָניסלאַוו ניצעל, דער 25-יאָהריגער סטאַניסלאַוו לודוויטשאַק און ... געמישפּט זענען זיי געוואָרן דערפאַר, ווייל דעם 24. נאָוועמבער פ. י. האָבען זיי זיך אַריינגע... אין דער וואוינונג פון אַ געוויסער געגאַווע... שעווסקאַ (אויף דרוקאַרסקאַ 7), בעת זי איז געווען אין דער היים, און זי באַגנב'עט.

אַז זי איז צוריק אַהיימגעקומען, זענען ... געשווען אין איהר דירה. ניצעל האָט זי „מכבד ... געווען מיט אַ זעץ איבערן קאָפּ, אַזוי אַז ... אָפּגעפאַלען צו דער ערד און דער שלעגער איז אַנטלאָפען...

אויך לודוויטשאַק האָט געפּרובט אַנט... אָבער די אַלאַרמירטע שכנים האָבען איהם ... שטערט, און מ'האָט איהם געכאַפּט. אין ... ליציי האָט ער אויסגעגעבען זיין שותף צום ... מאַטען", און נעכטען זענען זיי ביידע ... געוואָרען פאַרן געריכט.

ניצעל האָט געלייקענט שטיין און ביין, ... טראָץ דעם האָבען די ביידע באַקומען אַ ... פסק דין: לודוויטשאַק איז פאַראורטיילט ... אויף 3 יאָהר טורמע און ניצעל — אויף ... הערומיט האָט זיך דער ענין נאָך נישט ...

אַז מען האָט זיי אַרונטערגעפיהרט ביידע ... טען אין געריכטס - אַרעסט, האָט ניצעל ... אַ שוועער הארץ אויף לודוויטשאַקן, הלמאי ... איהם „פאַרשיט", אַרויסגעכאַפּט אַ רעוואָלווער ... צוויי מאָל אויסגעשאָסען, טרעפענדיג לודוויטשאַקן אין אַ פוס און זיך אין ברוסט.

מען האָט זיי אָפּגעפיהרט אין פּאָזנאַנסקי... מאָל, וואו מ'האָט זיי ביידע אָפּערירט.

פּאָליציי האָט פאַראָרדענט אַן ענערגיש... פאָרשונג.

טעאַטער
„פילהאַרמאָניע"
נאַרוטאָוויטשאַ 20, טעל. 213-84

קונסט-טעאַטער
מאָריס שוואַרץ-אַנסאַמבל
נאָר 7 גאַסטשפּילען!
מאָרגען, דאָנערשטאַג, 9 אָוונט
2-טע גרויסע אויפפיהרונג
גאָט מענטש טייוול
מאָדערניזירטע פאָרשטעלונג לויט יעקב גאָרדין,
אין דער אינסצעניזאַציע און רעזשי פון
מאָריס שוואַרץ.
מוזיק — בראָדי
מאַסקען און קאָסטיומען פּראָיעקטירט שטראַסבערג.
איינענע אָריגינעלע דעקאָראַציעס און ליכט-עפעקטען.
גאָטליב העלענאַ
גאָלדנבערג אסתר
גוטמאַן קלמן
גרודבערג יצחק
האַכבערג יעטע
וויכער מאַקס
ליפּמאַן נאַטאַליע
ליפּמאַן משה
ליטאַן חני
מאַרעוועסקי אברהם
סאַמבערג אייזיק
פּאַקיעל דבורה
קאַן שלמה
קורץ אברהם
ראָזען שמחה
שאַפּירא דניאל
שטיין אַלעקס
בילעטען צו באַקומען ביי דער קאַסע פון פילהאַרמאָניע.

אַ מאַלאַ... גאָרזשעי

(אַ) באָלעסלאַוו טריגיער (זאַווישאַ 42 ...) ... עהרענעכטען געווען אין אַ פריילעכע שטימונג ... ער איז געווען אונטערן גלעזעל...

האָט ער אַרויסגעכאַפּט זיין רעוואָלווער ... ליכע מאָל אויסגעשאָסען „נאַ-וויוואַט" און ... נאָך אַ שליירער געטאָן דעם רעוואָלווער אין ...

אויף דער ערד האָט דער רעוואָלווער ... זיך אַליין אויסגעשאָסען און לייכט פאַרוואונ... געוויסען קאַזשימיעזש מאַלאַ-לעפּשי.

טריגיערן האָט מען צוגעצויגען צו פאַר... וואָרטליכקייט און דאָס סטאַראָסטווע-געריכט ... איהם געכטען פאַרמישפּט אויף צו באַצאָה... זלאָטעס שטראָף, דער רעוואָלווער איז קאָנפיס... געוואָרען.

די ריכטיגע אורחים...

(ז) אַ געהיים אַגענט האָט נעכטען אַרעסט... די אָנגעקומענע פון וואַרשאַ 2 באַקאַנטע ... איינברעכער חיים פּליגט און אברהם שמול... וועלכע זענען מיטברענגענדיג מיט זיך די ... כלים, אַראָפּגעקומען אויף גאַסטראָלען קיין ... מען וועט זיי צוריק איבערטראַנספּאָרטיר... וואַרשאַ.

בעשטראָפט די אַרבייטס-געבער

פאַר נישט צאָהלען די בייטראַגן פאַר די אַרבייטער אין אובעזפּיעטשאַלניע

(אַ) פאַר נישט איינצאָהלען די בייטראַגען פאַר די אַרבייטער אין דער אובעזפּיעטשאַלניע האָט דאָס סטאַראָסטע געריכט באַשטראָפט פאָלגענדע אַרבייטס-געבער: בערקע טייכהאָרן (שיענקעוויטש 29) אויף 3 טעג אַרעסט, רחל קלאָפּשטיין (נאַרוטאָוויטש 7) און לעאָן יושטשאַק (גדאַנסקאַ 54) צו 500 זל. שטראָף.

צוגאָב-פּאַבאַר-קאָמיסיע

וועט טעטיג זיין ד. 28-טען ד. ח.

(אַ) דעם 28 ד. ח. וועט אין לאָקאַל (פּעט-ריקאָווער 165) אַמטירען די צוגאָב-פּאָבאָר-קאָמיסיע. שטעלען דאַרפען זיך די פּאָבאָראָוועצעס פון יאָהרגאַנג 1915 און עלטערע, וועלכע האָבען נאָך ביז איצט נישט רעגולירט די מיליטער-פליכט, דאַרפען זיך שטעלען די וואָס וואוינען אויפ'ן שטח פון די 1., 4., 6., 10., 12., 13 און 14-טע פּאָליציי-קאָמיסאַריאַטען.

נייער פּאָלקסבלאַט

צי וועט עלעקטרישער שטראָם ביליגער ווערען?

(אַ) פון מאַסגעבענדע קוועלען רעדוויפען מיר זיך, דאָס אין שייכות מיט דער פּרייזען-רעדוקציע אויף עלעקטרישען שטראָם אין וואַרשאַ האָבען די רעגירונגס-פאַקטאָרען געווענדעט די אויפמערקזאַמ-קייט אויף דער נויטווענדיגקייט אַדורכצופיהרען אַ רעוויזיע פון טאַריף אויף עלעקטרישען שטראָם פאַר באַלייכטונגס-צוועקען, און די פּרייזען צו רעדוצירען.

אין שייכות דערמיט זאָל פאָרקומען אַ קאָנ-פערענץ מיט דער עלעקטראָווניע-דירעקציע, בכדי אויסצואַרבייטען אַ נייעם טאַריף אויף שטראָם.

האַנדעלס מיניסטעריום

געהעכערט די קאָנטינגענטע אויף רויהען באַנוועל אויפ'ן חודש פעברואַר

(אַג) אַ דאַנק די באַמיהונגען פון פאַרבאַנד פון די באַנוועל גאַרן פּראָדוצענטען אין לאָדז האָט דאָס האַנדעלס מיניסטעריום געהעכערט די קאָנטי-גענטען אויף רויהען באַנוועל פאַר די פירמען וואָס געהערען צום גאַרן פּראָדוצענטען פאַרבאַנד אויפ'ן חודש פעברואַר אויף 15 פּראָצענט.

די דעציזיע פון מיניסטעריום, אין שייכות מיט דעם איצטיגען סעזאָן אין דער טעקסטיל-אינ-דוסטריע האָט די לאָדזשער אינדוסטריע אויפגענומען מיט גרויס צופרידענהייט.

זיצונג פון לאָדזשער שול-ראַט

(אַ) דעם קומענדיגען פרייטאָג, דעם 26. ד. ח. וועט אין לאָקאַל פון דער קולטור-און-בילדונגס-אָפּטיילונג פאָרקומען אַ זיצונג פון שול-ראַט אין לאָדז.

אויף דער דאָזיגער זיצונג וועט אַרומגערעדט ווערען די פראַגע פון פאַרברייטערן די צוגאָב-באַשפּייזונגס-אַקציע פאַר קינדער פון פאָלקסשולען, און עס וועט געוועהלט ווערען אַ נייער פאָרזיצער פון שול-ראַט אויפ'ן אָרט פון געשטאָרבענעם דר. סקאַלסקי.

האַנדעל מיט געשמוגעלטע סחורות

(אַ) לעצטענס איז געווענדעט געוואָרען די אויפמערקזאַמקייט אויף די גאַסען-פּעטרקויער, וואָס האַנדלען מיט פאַרשידענע געשמוגעלטע אַרטיקלען פון אויסלאַנד, ווי ראַזיר-מאַשינקעס, ראַזיר-מעסערס, צפאַלניטשקעס, שטיינדלעך, מעסערלעך, מאַסען אַ. ד. גל.

אַזיוי עס איז פאַראַן אַ חשד, אַז די שמוג-לער אויף די גרעניצען האָבען פאַרגרעסערט זייער טעטיגקייט, האָט די גרעניץ-וואַך און די פינאַנץ-קאָנטראָלע פאַרשאַרפט די אויפזיכט און די אָב-סערוואַציעס, בכדי צו ליקווידירען די שמוגלער.

צוּבראָכען אַ האַנד

(אַ) אויף דער נאָוואָמיעיסקאַ גאַס איז גע-פאַלען און צובראָכען אַ האַנד די 37-יאָהריגע מלכה ווייס פון זגערזש, פּאָגאָטאָוויע האָט איהר ערטיילט ערשטע הילף.

ZACHĘTA
זגערזשער 26
היינט און פאָלג. טעג
גרויסער דאָפּעלטער פּראָגראַם
I
העררליכע דראַמע א. נ.
צו דיר געהער איך
אין דער הויפּט-ראָל
Katarzyna Hepburn i Charles Boyer
II
פּרעכטיגע קאָמעדיע א. נ.
„די מלחמה איז וואָלץ-קעניגרייך"
אָנהויב 4 נ"מ, שבת און זונטאָג—12 בייט.

צוליב וואס האט זיך געשמדט דער פארשטארבענער אדוו. פיאטר קאהן

מיר האבען שוין איבערגעגעבען, אז אדוו. פיאטר ... איז געשטארבען אלס שוואנגעליקער, ער האט ...ט'שמד'ט שוין מיט עטליכע צענדליג יאהר ...ס, אבער ערשט אין די לעצטע וואכען האט ער ...א געהערט וועגען זיין שמד מיט זיינע פריינד ...אדוואקאטען, אנווייזענדיג אויף דעם ווי שווער ...ין פאר איהם געווען זיך אמאל צו דעציזירען ...שמד און אין זיין טאן האט זיך געפיהלט חרטה. ...אינער פון די, מיט וועלכע דער פארשטארבענער ... קאן האט געהערט מיט עטליכע וואכען צוריק ...פציילט אונז:

...דאס איז געווען אין אדוואקאטען - צימער פון ...גריכט, פיאטר קאן האט זיך געזעצט ווי ...גריג, אבער פלוצלינג איז ער ערנסט געווארען ... האט געזאגט:

— איך וועל אייך דערציילען ווי אזוי איך בין ...געקומען דערצו, אז איך זאל זיך שמד'ן.

...קיינער האט דאמאלט נישט געפרעגט ביי ...ם, די איניציאטיוו איז געווען זיין אייגענע. עס ...געווען קענטיג, אז ער פיהלט א באדערפעניש ...ן דעם צו רעדען און ער האט דערציילט:

— כ'בין געבוירען געווארען אין אן אסימילירטער פאמיליע און פוילען געווען דערצויגען אין גייסט פון פוילישע דעמאקראטען אויף דער פוילישער שפראך און ליטעראטור, אזוי האב איך געענדיגט די גימנאזיע, איך האב האז געשטרעבט צו ווערען אן אדוואקאט, כ'האב אין מיר געפיהלט גרויסע פעהיגקייטען צו דעם דאזיגען באראף, אפער ווי אזוי ווערט מען אן אדוואקאט ווען אלע יודן איז יענע יאהרען אוממעגליך געווען אריינצוקומען אין אוני־ווערזיטעט. שמד'ען זיך האב איך נישט געוואלט, איך אליין האב נישט געוואלט און נאך מעהר האב איך נישט געוואלט אנטון קיין צער מיינע עלטערן, איך האב דעריבער רעזיגנירט פון מיין אדוואקאטען־קאריערע און געווארען א באאמטער אין א באנק, אזוי־געהייסענער קאנטארשטשיק. אזוי האב איך אפ־געדינט עטליכע יאהר, אבער מיין פאנטאזיע איז אלץ געווען אין אוניווערזיטעט, אין געריכט, אויף דער פארטיידיגונגס־באנק. איך האב שטארק געליטען.

אמאל, האט אדוו. קאן ווייטער דערציילט, איז געקומען צו מיר מיין מוטער און האט צו מיר גע־זאגט:

— דו דארפסט זעהן אנצוווענדען אלע מיטלען צו ווערען אן אדוואקאט איך זעה ווי דו ליידסט דערפון.

די דאזיגע ווערטער פון מיין מוטער האב איך אנ־גענומען אלס ערלויבניש זיך צו שמד'ן, אבער נאך דאמאלט האב איך זיך דערווייל נישט געקאנט דעצי־דירען, הגם מיך האט גארנישט געבונדען מיטן יו־דענטום און יודישקייט. נאך א לאנגער צייט, ווען איך האב געזעהן, אז איך וועל אויף אן אנדער אופן נישט קאנען אנקומען אין אוניווערזיטעט בין איך געווארען א שוואנגעליק.

יאהרען און יאהרצעהנדליגער זענען שפעטער געלאפען פון אהבייט און קאמף. נישט געווען קיין צייט זיך אפצושטעלען און נאכצוטראכטען וועגען דעם אלעם, אבער איצט אוועגט די צייט זיך דערויף צו פארטראכטען...

* * *

די שטאט־פארוואלטונג האט באשלאסען איינצו־ארדנען די לויה פון פיאטר קאן אויפן חשבון פון דער שטאט. אין דער לויה וועלען אנטיילנעמען פאר־שטייער פון מאגיסטראט, פ. פ. ס., פארבאנד פון געוו. פאליטישע ארעסטירטע א. אז. וו.

א בחור מיט אן אויערינגער...

שיסט אוים געלד ביי זיין „כאכאנכע", און דערשיסט שיער א פאליציאנט

(א) דער 27-יאהריגער זאפיא וואוזשיניאק (פון ...לנא 6) האט משמעות געפעהלט הארץ־קלעמער ...האט זי זיך מיט א צייט צוריק פארשאפט א ...כאנעק". דעם 30-יאהריגען יאן פאדארעווסקי... ...א סברא, אז דער פאמיליען־נאמען זייער איז ... געפעלען געווארען: פאדארעווסקי קלינגט זעהר ...אליש...

...הכלל — זיי האבען געלעבט צוזאמען און אויך ...מען געפיהרט א געשעפט, אויף וועלכען די ...וושיניאק האט געגעבען 1,200 זל.

...פונם געשעפט האט אבער ער גענאסען מעהר, ..., ווארום ער האט געהאלטען אין איין ארויס־...סען ביי איהר פארשידענע סומען געלט אויף ...נעם געברויך.

...דעם 16. נאוועמבער פ. י. האט פאדערעווסקי ...געוועלבעל פארקויפט, און אפגענומען פאר איהר ...1 זל., וועלכע ער האט אפגעגעבען זיין „קאכאנ־... —

...אפגעגעבען דאס געלט, אבער געהאלטען אין ...מאהנען א העלפט פאר זיך. א נישט — האט ...ספטראשעט — וועט ער זי מאכען מיט א קאפ ...רער...

...די וואוזשיניאק האט דעריבער באשלאסען מיט ... איבערצורייסען, און זי האט איהם דעם 7. ...עמבער 1936 פארבעטען אין א רעסטאראן אויף ... וואלטשאנסקא גאס, וואו זי האט איהם מגע־... 150 זל. „אדשעפנע", אבי א סוף אן עק ...נס נעהמען.

...איהם האט אבער די דאזיגע סומע נישט באפרי־...ג, און אז זיי זענען ארויס אויפן גאס, האט ער ... ווידער געמאכט א וויסטען סקאנדאל.

...די וואוזשיניאק האט זיך דאן געווענדעט צו ...ר באקאנטען פאליציאנט מאראווסקי, ער זאל זי ...מען אונטער זיין שוץ. ווען מאראווסקי האט זיך ...אט גיין צו פאדארעווסקי, האט דער לעצטער ...ויסגעכאפט א רעוואלווער און אויף איהם צוויי מאל אויסגעשאסען, נאר על פי צופאל איז דער פא־ליציאנט פון די קוילען נישט געטראפען געווארען.

מאראווסקי האט איהם ארעסטירט און נעכטען איז ער געשטעלט געווארען פארן קריזגעריכט.

דער באשולדיגטער פאראר"ווסקי האט פאר די ריכטער געטענה'ט דאס ער געדענקט לחלוטין נישט איז ער געשטעלט געווארען פארן קריזגעריכט. אויסגעפרעסט קיין געלד ביי דער וואוזשיניאק.

ער איז פאראמשפט געווארען אויף 6 יאהר תפיסה

ארעסטען אין קלאסען־פאראיין פון בוי־ארבייטער

פערחתמעט דעם פאראיין אויף פאדלעשנא 26

(א) עס זענען פאר'האלטען אין ארייגגעוועצט געווארען אין ארעסט דער לייטער פון קלאסען־פאראיין פון בוי־ארבייטער מאר'אן קאנטאר און דער מיטגליד פון דעמועלבען פאראיין וולאדיסלאוו באכאר. מען האט זיי ארעסטירט אין פאראיינס לאקאל אויף דער פאדלעשנע 26.

פארשטעהער פונ'ם פאראיין גרייטען זיך צו אינטערוועניר'ען ביים וואיעוואדע, ה' האוקע־נאוואק און ביי דעם לייטער פון דער געזעלשאפטליך־פאלי־טישער אפטיילונג, ד"ר ווראבא.

די סיבות פון די ארעסטען זענען נאך דערווייל נישט באקאנט.

ארום 7 א זייגער אין אוונט איז געקומען אן אפטיילונג פאליציי אויף פאדלעשנא 26 און פאר־חתמעט דעם לאקאל פון פראפעסיאנעלען פאראיין פון בוי־האלץ און צעמענט ארבייטער, וועלכער געפינט זיך דארט.

ווי מיר דערוויסען זיך זענען די דערמאהנטע ארעסטירטע קאנטאר און באכאר אפגעשיקט גע־ווארען קיין בערעזא קארטוזקא.

אויספלוג קיין ווילנע

אויף די ווילנער ירידים

פון 7-טען ביז'ן 14-טען מערץ 135 זל.

די צאהל פלעצער איז בעגרעניצט. איינשרייבונגען און אינפארמאציעס:

Wagons Lits Cook

PIOTRKOWSKA 68, tel. 170-70.

גוט מארגען!

אי, וועט מען קלאפען!..

נישט געזאגט, רבותי עס גייט פורים אין לאנד אריין. נו, וועט מען זיך היינט „אפרעכענען" מיט דעם צורר היהודים המן. אי וועט מען איהם היינט „קלאפען", אז ס'וועט גיין א רויך.

אפגעהיטען זאל מען יעדען פאר יודישע „גזל־נים", טאמער גייט מען איהם א „גלעט" מיט א קאסטעטעל, שלאגט ער — זיך מיט דער דעה צו זאל ער מאכען א געוואלד, צי זאל ער גיין פליטה...

ווערט ער אין כעס שלאגט ער — כפרות, שלאגט — מלקות, קלאפט — הושענות, און איז ער בייז אויף דעם צורר היהודים המן, נעמט ער זיך צום המן־קלאפער...

אנדערע, אז זיי גרייטען זיך צו שלאגען, פרעסט מען זיך אן, מ'מאכט פריהער די אמת'ע כוסה אויף קוראזש, הייסט ער, און יודען, אז זיי גרייטען זיך צו „שלאגען", טון זיי פריהער — פאסטען.... א גאנצען טאג שליטעט מען שפייעכץ, און אז די נשמה ליגט אויפן שפיז־טאוו, נעמט מען קלאפען...

היינט האבען מיר טאקע אסתר־תענית, א גאנ־צען טאג וועלען מיר פאסטען, נישט נעמען קיין ביסען אין מויל אריין, און אז מיר וועלען זיין אויס־געמאטערט, אויסגעהונגערט, מ'וועט שוין קוים שטיין אויף די פיס, וועט מען זיך טאן „באוואפע־נען" מיט גראגערס און המן־קלאפערס, און מאכען דעם שטורם־אנגריף... אי, הערט איהר, וועלען מיר היינט קלאפען!

צוזאמענגעגאנגען וועט מסתמא דער „ארעטאראווניק" ארוים מיט אן אלארם אויף דער ערשטער זייט מיט קידוש־לבנה אותיות:

„זשידזשי אזשיוזשא טעראר וואפניע כזשעש־טשאן"....

ער וועט דען נישט זיין גערעכט? אוודאי האט מען געשלאגען — אבער נאך ווי געשלאגען. אמאל דאס הייסט — יודישע „גזלנים"!...

אב—נעק

קהלה שטיצט נישט די ווינטער־הילף־אקציע פון „נותן לחם"

אין צוזאמענהאנג מיט דער פארשטארקטער ווינטער הילפס־אקציע פון דער געזעל. „נותן־לחם" פאר דער פארארימטער יודישער באפעלקערונג האט „נותן לחם" זיך געווענדעט (דעם 26-טען נאוועמ־בער 1936) צו דער לאדזער יודישער קהלה מיט א בקשה וועגען אסיגנירען פאר איהר א געוויסע סומע אויף דער ווינטער־אקציע, איצט האט די פערוואלטונג פון „נותן־לחם" באקומען פון דער קהלה א תשובה (18 פעברואר) אז די קהלה פער־וואלטונג קאן די בקשה נישט נאכקומען מחמת דוחק אין געלט־מיטלען.

אונטערגעווארפענע קינדער

(א) אויף דער זאוואדזקא גאס איז איבער־געלאזט געווארען אהן אויפזיכט די 10-יעהריגע מארעגדושיאק.

אין דער אפטיילונג פאר געזעלשאפטליכע שוץ זענען איבערגעלאזט געווארען א 7-יעהריג יונגעלע און א 2-וואכעדיג קינד.

מען האט די פארלאזטע קינדער איבער־געשיקט אין דערציהונגס־הויז.

...איזראעל

...אריף באוואמיעסקא

שפאנענדער ראמאן פון לאדזשער לעבען

...מאגדא האט זיך אויפגעשטעלט און געזאגט צו ...צוויי געסט.

— קומט מיר וועלען געהען שפאצירען

— ס'איז מיר איינגעפאלען, אז איך זאל מיט־...ען, האט פראנץ געזאגט, איך וועל אייך נישט ...ען אליין.

...אלע 4 זענען ארויס פון שטוב, פרעהליכע און ...א גוטער שטימונג, די זון האט זיך אדורכגעג־...ארט דורך דעם פארוואלקענטען הימעל און מ'האט ...פיהלט די ערשטע פריהלינגס־ווארימקייט, נישט ... זיי אליין זענען געגאנגען איבער'ן טראקט, ...ט זענען אין דעם זונטאג טאג געווען פיל שפא־...ענדע, אזוי אז פראנצ'ס געזעלשאפט האט ...ט געצויגען ביי קיינעם קיין שום אויפמערקזאמ־...ט, א חוץ אפשר ביי די מיידלעך, וועלכע האבען ...וזט איינזאם שפאצירען צוליב דעם וואס עס האט ...אויסגעפעהלט בחורים אין שטעטעל.

ס'איז געווען די געוואוינהייט אין דעם שטעטעל ...געהען צו דער בריק, וועלכע איז געווען די גרע־... צווישען דייטשלאנד און האלאנד און דארט שפא־...ען, אדורכרעדענדיג זיך מיט די האלענדער, וועל־... זענען אויך צוגעקומען צו דער גרעניץ, אגב הא־... די דייטשען, וועלכע זענען צוגעקומען צו דער ...עניץ געטראכט וועגען דעם, צי ס'וועט זיך נישט ...געבען צו באקומען אדער צו קויפען ביי די ...לענדער א ברויטעל, א שטיקעל פוטער אדער ...ק. די גרעניץ וואכען פון ביידע זייטען זענען געווען צוגעוואוינט צו דער דאזיגער „עמיגראציע" און האבען נישט צופיל אכט ג: געגעבען אויף די מענשען, איבעריגענס האט מען געקענט אלע פון גרעניץ שטעטעל און מ'האט גישט געהאט וואס מורא צו האבען פאר זיי, אז זיי וועלען אנטלויפען איבער דער גרעניץ.

ביי מאיר ראזען האט האס הארץ געקלאפט ווי ביי א גזלן, ער האט שוין פון ווייטענס געזעהען די כאראקטעריסטיש'ע גרעניץ סלופעס, וועלכע רופען באלד ביי זייע אנבליק ארויס אנדערע געדאנקען און פארשטעלונגען, זיי האבען נאך געהאט אן ערך 200 שריט ביז צום גרעניץ פאס, ראזען האט זיך נישט געוואלט צוגלויבען, או אלץ געהט אראפ אזוי גלאט און נאך אין צעהן מ בוט ארום וועט ער שוין צוזאמען מיט הענריק זיין אויף דער אנדער זייט גרעניץ, דאס האט זיך איהם איצט אויסגעוויזען אזוי לייכט, אז מ'האט נישט געארפט אפילו אזוי לאנג צו ליי'ע' אין האט געהאט חרטה דארי'ף וואס ער האט נישט אנגענומען דעם פאר שלאג פון רוט קראנץ דאמאלס ווען מ'האט איהם איבערגעשיקט אין לאגער.

— ווער ווייס, האט ראזען ביי זיך געטראכט צי איך וואלט שוין היינט נישט געווען צוריק אין דערהיים און צי איך וואלט נישט געווען פערשפארט די אלע ביזאיצטיגע ליידען.

פיינבערג איז געווען ערנסט, הגם ביז איצט האט ער נישט געהאט קיין שום שטערונג: אין וועג, האט ער דאך נאך נישט געהאלטען, או די געפאהר איז שוין איבער, ס'איז נאך מעגליך געווען, או זיי זאלען פאר'האלטען ווערען אין לעצ־טען מאמענט, פיינבערג האט געוואוסט, או נישט קוקענדיג אויף דער פרייער באוועגונג, וואס הערשט כלומרשט דא, קוקט מען דאך אויף יעדען איינצי־גען און מ'קען יעדענס כוונות.

— איצט האלט זיך באהענט נעבען מיר האט פראנץ געזאגט, געהט מיט מיר, אהן שום מורא וועלען מיר גלייך אריבער די גרעניץ, ס'וועט אונז קיינער, דוכט זיך, נישט איינהאלטען. איהר ביידע וועט דאן ווייטער געהען און מיר וועלען זיך אומ־קעהרען.

ראזען און פיינבערג האבען דאך נישט גע־האט קיין אנדער עצה ווי געהארכזאם צו פאלגען אלס וואס פראנץ האט געהייסען, איבעריגענס האט פיינ־בערג געהאט דעם פולען צוטרוי צו פראנץ פישער און האט געוואוסט, אז דאס וואס פראנץ זאגט איז א'יפריכטיג און ער וועט איהם נישט פארפיהרען. זיי זענען געגאנגען דרייסט, פראנץ האט צוגעפיפען א קריגס לידעל, האלטענדיג מאגדא'ן אונטער'ן ארים, מיט זיי אין איין רייה זענען געגאנגען פיינ־בערג און ראזען, קיינער האט אויף זיי אפילו נישט געקוקט, דער דייטשער זעלנער, וועלכע' אי גע־שטאנען האט אויף דער גרעניץ מיט 100 שריט אפגערוקט פון דעם האלענדישען, האט אפילו נ שט געקוקט אויף זיי.

— גוט מארגען, קארל, האט פראנץ געזאגט צום זעלנער.

— גוט מארגען, אינוואליד, האסט איצט א פייז לעבען, נישט אמת? האסט דיר דיין מאגדא ביי דער זייט און לעבסט א גוטען טאג.

— וואס קומט ארויס דערפון, אז איך קען דיר אפילו קיין פייג נישט ארויסשטעלען מיט דער רעכטער האנד, זי פולט דארט ערגעץ אין פראנקרייך.

— דו באקומסט פאר דער האנד מיט באצאהלט.

פריינד האב נישט קיין טענות.

— מילא, מיר וועלען נאך געהען, דאס דאזיגע קורצע געשפרעך האט אינגאנצען אפגעווענדעט די אויפמערקזאמקייט פונים דייטשען זעלנער אויף פישערס מיטשפאצירענדע. דער זעלנער איז געווען זיכער, אז פראנץ, מאגדא און זייערע פריינד וועלען באלד צוריקגעהען. די גאנצע געזעל־שאפט איז שוין געווען אויף יענער זייט גרעניץ, אויף דער האלענדישער זעלנער האט זיך ווארים באגריסט מיט פראנצן, וועלכען ער האט שוין אויך גוט געקענט.

— וואוהין, פראנץ, האט ער געפרעגט אויף דייטש.

— קויפען א שטיקעל פוטער און צוריקגעהען, דאס איז אלץ.

— איהר וועט אויסלעדיגען אונזער לאנד.

— אונזער לאנד ווערט אויסגעלעדיגט פון מענשען.

זיי זענען געגאנגען ביז צום גרעניץ שטעטעל, דא האט פראנץ ווירקליך געקויפט א שטיק פוטער און צוריקגעגאנגען, קיינעם איז נישט איינגעפאלען צו פרעגען אפילו וואו ס'זענען די 2 מענשען, וועלכע זענען מיט איהם מיטגעגאנגען, פראנץ און מאגדא זענען געווען צופרידען וואס דער ענין האט זיך זיי איינגעגעבען און זענען געגאנגען צו זיך אהיים.

פיינבערג און ראזען זענען געבליבען אליין אין דעם האלענדישען שטעטעל.

— צי זענען מיר שוין איצט זיכער? האט ראזען געפרעגט.

— ווייס איך, ס'איז מעגליך, או יא, ס'איז אבער מעגליך, או נייעס, מיר מוזען טון דאס וואס פיינבערג האט געהייסען, מיר וועלען זיך מעלדען צום ערשטען אנגעטראפענעם פאליציי פאסטען און ער־קלערען, אז מיר זענען פאליטישע פליכטלינגע פון דייטשלאנד און א נזער גורל וועט דאמאלס ליגען אין זייערע הענד, וואס זיי וועלען נאר וועלען וועט מיט אונז געמאכט ווערען.

(המשך קומט)

די שטרייק-באוועגונג אין לאדז

ליקווידירט סכסוכים אין דער פירמע אייטינגאן און אין דער פירמע קעבש

(א) אונטער'ן פארזיץ פון ארבייטס-אינספעקטאר פעפערמאן איז נעכטען פארגעקומען א קאנפערענץ וועגן ליקווידירען דעם סכסוך אין דער פירמע אייטינגאן (ראדוואנסקא 30) מיט די ארבייטער פון דער אויספערטיגונגס אפטייל ב.נ. די קאנפערענץ האט געבראכט צו א פולשטענדיגער ליקווידאציע פון סכסוך.

* * *

די צווייטע קאנפערענץ האט ליקווידירט דעם סכסוך אין דער זאקען פאבריק פון דער פירמע קעבש (שיענקעוויטש 65) וואו עס איז אנגעזאגט געווארען א רעדוקציע פון די ארבייטער. די קינדיגונג איז צוריקגעצויגען געווארען.

אונטערגעשריבען דעם קאלעקטיווען אפמאך פאר די ארבייטער אין די שאקאלאד-פאבריקען

(א) אין ארבייטס-אינספעקטאראט איז אונטערגעשריבען געווארען דער קאלעקטיווער אפמאך ביז'ן 1 יאנואר 1938 פאר די ארבייטער, וואס זענען באשעפטיגט אין די שאקאלאד- און צוקערלעך-פאבריקען. דער אפמאך פארפליכטעט 400 ארבייטער, וואס זענען באשעפטיגט אין 21 פאבריקען. עס איז דערגרייכט געווארען פאר די ארבייטער א הוספה פון די לוינען פון 5 ביז 15 פראצענט. דער סכסוך איז ענטגילטיג ליקווידירט געווארען.

שטרייק אין דער פירמע יעלענקעוויטש דויערט

(א) אין דער מעכאנישער וועבעריי פון דער פירמע יעלענקעוויטש (קאשטשושקי 10) האט אויסגעבראכן אן איטאליעניש-שטרייק צוליב דעם, וואס די פירמע האט אן קינדיגונג בא... א וויכטיגער סיבה באזייטיגט דעם פאבריקס ד...

די קאנפערענץ אין ארבייטס-אינספעקטאראט האט צו קיין הסכם נישט געבראכט און דער שטרייק דויערט ווייטער.

ליקווידירט דער סכסוך מיט די פוהרמאנעס,

אונטערגעשריבען א סאלעקטיווען אפמאך ביז יאנואר 1938

(א) אין קרייז אינספעקטאראט איז אויף א קאנפערענץ צווישען די פוהרמאנעס און טראנספארט אונטערנעהמער געקומען צו א הסכם. די לוינען זענען געבליבען ווי פאראיאהרען נאר פאר די קליינע אונטערנעהמונגען זענען אריינגעפיהרט געווארען צוויי קלענערע קאטעגאריעס פון לוינען, אויף די דאזיגע באדינגונגען איז אונטערגעשריבען געווארען א קאלעקטיווער אפמאך ביז'ן 1. יאנואר 1938.

וועגן א קאלעקטיווען אפמאך פאר די פאבריק-מייסטער

(א) דער פאראיין פון די פאבריק-מייסטערס האט ארויסגעשיקט אין די פאראיינען פון די אינדוסטריעלער א פארשלאג צו שליסען א קאלעקטיווען אפמאך, נארמירען די ארבייטס-באדינגונגען, אורלויבען, פארזיכערען די מייסטערס אלס אינטעליגענטע אנגעשטעלטע, רעגולירען די פראגע וועגען באצאהלען פאר דער נישט אפגעארבייטער צייט, נישט צוליב דער שולד פון מייסטער, אויסצאהלען די דירה געלד צוגאבען, נארמירען די צאהל פראקטיקאנטען פאר יעדען מייסטער א. ד. גל.

דער פאראיין פון די מייסטערס ווארענט, אז אויב דער דאזיגער ענין וועט ביז'ן 5. מערץ דורך

די אינדוסטריעלער נישט רעגולירט ווערן, וועלען די מייסטערס פראקלאמירען א שטרייק אין דער גאנצער טעקסטיל אינדוסטריע אין לאדז און אין לאדזער קרייז

אונטערהאנדלונגען וועגן ליקווידירען דעם שטרייק פון די שוסטער

(א) די קאנפערענץ אין ארבייטס-אינספעקטאראט וועגן ליקווידירען דעם שטרייק פון די שוס-טער-א-בייטער האט געבראכט צו א הסכם וועגן די לוינען פון די שוסטער, וואס זענען באשעפטיגט ביי האנט-ארבייטען. היינט דארף פארקומען די פארזעצונג פון דער קאנפערענץ וואו עס דארפען פעסטגעשטעלט ווערען די לוינען פאר די מעכאנישע ארבייטער. עס איז צו ערווארטען, אז אין משך פון היינטיגען טאג וועט דער שטרייק ליקווידירט ווערען און דער קאלעקטיווער אפמאך וועט אונטערגעשריבען ווערען.

אין משך פון נעכטיגען טאג איז דער שטרייק אדורך נארמאל.

עכט אריגינעלע

ארץ-ישראל-ווין

אויף פורים און פסח

פון די גרויסע יודישע ישובים פון די אויסדערוועהלטע בעסטע קוואליטעטען מיט דער שוץ-מארקע „קרית ענבים" האט שוין אימפארטירט קיין פוילען

די קראקאווער אימפארט-געזעלשאפט א. פ.

„Zjednoczenie Importerów Win"

און געפינט זיך אין פערקויף אין לאדז. אין די בעסטע ווייןהאנדלונגען.

בעמערקונג: גיט אכטונג אויף דער שוץ-מארקע „KIRIAT ANAWIM"

און אויפ'ן הכשר פון הרב קוק זצ"ל.

אויסגעבראכען א שטרייק אין דער זאקען-אינדוסטריע

עם שטרייקען עטליכע טויזענט ארבייטער

(א) ווי מיר האבען מיטגעטיילט, האט די קאנפערענץ אין ארבייטס-אינספעקטאראט, וועלכע איז פארגעקומען דעם 22 ד.ח. וועגען ליקווידירען דעם סכסוך אין דער זאקען-אינדוסטריע (רונד־מאשינען) צו קיין הסכם נישט געבראכט. די אינדוסטריעלער זענען נישט איינגעגאנגען דערויף, אז אין א פאל פון א סכסוך זאל דער ארבייטס-אינספעקטאראט ארויסטרעטען אלס ארביטער, ווי עס האבען פארגעלייגט די ארבייטער-פארשטייער.

צוליב דעם איז אין דעם פראפעסיאנעלען פאראיין עהרנבכטען פארגעקומען א פארזאמלונג, וואו עס איז באשלאסען געווארען צו פראקלאמירען א שטרייק.

דער שטרייק האט זיך נעכטען אנגעהויבען און שוין דעם ערשטען טאג האבען פארשטרייקט 2000 ארבייטער. אזוי ווי די שטרייק-קאמיסיע קאנטראלירט אלע פאבריקען און נעמט אראפ פון דער ארבייט אלע באשעפטיגטע, איז צו ערווארטען, אז היינט וועט דער שטרייק ארומנעהמען ביז 3500 ארבייטער.

די ארבייטער האבען דערביי ארויסגעשטעלט צו די פריהערדיגע פאדערונגען, נאך איינע: א הוספה-פאדערונג אין דער הויך פון 20 פראצענט צוליב דעם וואקסענדען יקרות.

אויף אן אלגעמיינער פארזאמלונג, וועלכע איז נעכטען פארגעקומען אין קלאסען-פאראיין, איז באשלאסען געווארען צו פיהרען דעם שטרייק ביז עס וועלען ערפילט ווערען די פאדערונגען פון די ארבייטער סיי וועגען אלע פונקטען פון קאלעקטיווען אפמאך און סיי וועגען דער הוספה.

פערשארפטער סכסוך אין דער ווידזעווער מאנופאקטור

די דירעקציע פון דער פאבריק זאגט אז א לאקאוט

(א) אין משך פון נעכטיגען טאג האט דער אקופאציע שטרייק פון די פאבריק מייסטערס אין דער ווידזעווער מאנופאקטור געדויערט אהן ענדערונג, צוליב דעם, וואס עס האט געפעהלט דער טעכנישער פערסאנאל האט געמוזט אפגעשטעלט ווערען די ארבייט אין דער וועבעריי, אזוי אז די גרעסטע טייל ארבייטער האבען נישט געקענט ארבייטען די שטרייקענדע מייסטערס פארנעהמען זייערע געוועהנליכע ערטער, ווי ביי דער ארבייט. די קרובים ברענגען זיי עסען.

אלע מייסטערס וועלכע זענען דורך דעם שטרייק נישט ארומגענומען האבען זיך באשטייערט מיט 5 פראצענט לטובת די שטרייקענדע.

פארלויפיג זענען נאך נישט אונטערגענומען געווארען קיין אונטערהאנדלונגען וועגען ליקווידירען דעם שטרייק, די פירמע האט געלאזט צוזיסען טון, אז זי וועט נישט אונטערנעהמען קיין אונטערהאנדלונגען ביז די שטרייקענדע וועלען נישט פאר לאזען די מויערען פון דער פאבריק.

* * *

די דירעקציע פון דער ווידזעווער מאנופאקטור האט נעכטען ארויסגעהאנגען א מיטיילונג, אין וועלכער די מייסטערס ווערען אויפגעפאדערט ביז'ן 25. ד. ח. אנצוהויבען ארבייטען, אין געגענפאל וועט די דירעקציע האלטען דעם אפמאך פאר איבערגעריסען, צוליב דער שולד פון די מייסטערס און וועט שליסען די וועבעריי, וועלכע באשעפטיגט 1800 ארבייטער.

פאר די וועלכע פיהרען האנדעלס-ביכער

איז דער טערמין פון אפגעב[ן] „וועזנאניעס" פערלענגערט געוואר[ן]

אין צוזאמענהאנג מיט אונזער נעכטיג[ען] ...טיץ וועגען פראלאנגירען דעם טערמין פון ... בען זעזנאניעס אויף הכנסה-שטייער ביז'ן 1 ... קלעהרען מיר אויף, אז דאס איז גאר נוגע די ... כע פיהרען האנדעלס-ביכער, אלע אנדערע ... אפגעבען די „וועזנאניעס" ביז'ן 1 מערץ.

אפטייקען.

היינטיגע נאכט - דיזשורען

(א) היינט בייטנאכט דיזשורירען: י. קאהאנ... מאנאוואוסקיעגא 37), ס. טראוואקאווסקא (בזשעז... 56); קאפראנסקי (נאוואמיעסקא 15), מ. ה... בלום (שרודמיעסקא 21) מ. בארטאשעווסקי ... ריקאווער 95), ע. זאקשעווסקי (קאנטנא 4... שיינישצקא (זשגאווער 54).

באשטראפטע דראזשקער...

(א) דאס סטאראסטע-געריכט האט באשט... דעם 20-יאהריגען דראזשקער יאן ראיעק (... 30) פארן סקאנדאלעווען נעבען א פאליצ... דאווניק-אויף א חודש ארעסט.

גלייכצייטיג זענען פארן פאהרען אן ... שינעס, אדער פאר אנדערע איבערשרייטונגען ... שטראפט געווארען די דראזשקערס: יוזעף ... נאווסקי (ברוסקא 7) אויף 3 טעג ארעסט; לעאנטי קוס (נאווישוויאט 13)—אויף 2 ... ארעסט; יאקוב מאסלא (מלינארסקא 19)-... טעג ארעסט און זיגמונט סירא-אויף 3 טעג ...

א פערד אין א קאנאליזא[ציע] גרוב

(א) אויף נארוטאוויטשא 65 אין הויף, ... שטאטישער קאנאליזאציע אפטיילונג, איז ... אריינגעפאלען אין א גרובען א פערד, וואס ... צו א געוויסען לעאן קראשינסקי.

אנגעקומענע פייערלעשער האבען ס'פערד ... געשלעפט פון גרופען.

זעלבסטמארד צוליב ליב[ע]

(א) אינ'ם טרעפען-הויז אויף דער ... 51 האט זיך, מחמת אנטויש נ. אין ליבע, ... מיט סובלימאט די 19-יעהריגע לודוויקא ... אין א זעהר שווערען צושטאנד האט ... אפגעפיהרט אין שפיטאל.

אנהויב 4 נאכמיטאג

לעצטע 2 טעג!

גרויסער עראטישער פילם פון ליעבען פון צארישע רוסלאנד א. ז.

„FEDORA"

אין דער הויפטראלע

MARE i BELL

אויסערן פראגראם:

FLIP i FLAP

א. ז. „Kochana Rodzinka"

נעכסטער פראגראם: „TRĘDOWATA".

דער גורל פון א פרוי

סענסאציאנעלער און שפאנענדער ראמאן

(85

— נאך אלץ אין מאגאסטיר!

— איהר טראגט דאך ציווילע קליידער!

— אין פאריז זיך איבערגעטון! געוואלט אייך קומען זעהן! זיך פארפענסט נאך אייך.

— ווי אזוי האט איהר געוואוסט, וואו איך בין?

— אין מאנאסטיר האט עמיצער א פארייזער צייטונג געבראכט, האב איך דארט אייער בילד געזעהן און די אלטע ליבע האט זיך דערוועקט!

אך! ווען זי וואלט איהם נאר געקאנט אזוי אריינשפייען אין צורה אריין! אבער פארזיכטיג: זי דארף זיין אויף דער וואך, זיך נישט איבערגעבען קיין געפיהלען. זי פיהלט, זי ווייס, אז זי וועט פון איהם איצט נקמה נעהמען — נאר נאר אויף אן אנדער אופן. זי האט זיך איהרע אויסרעכענונגען.. זי קאן זיך דאך נישט איינהאלטען און גיט א סטראשע:

— איהר שטעלט זיך אויס צו געפאהר, ווען איהר קומט צו מיר אזוי!

— מיר וועלען זיך ביידע נישט פאראטען!

א! דער כיטרער פוקס ווייס, אז ער האט זי אין זיינע הענט! עס איז באווארנט —

— רחל! איך קום צו אייך ווי א פריינט!

— די אלטע אומגליקען האבען זיך גאר אויסגעלאזט מיט א גליק פאר אייך!

— וואס מיינט איהר —

— ווען אייער לעבען וואלט געגאנגען נארמאל, וואלט איהר צו אזא הדוכה נישט געקומען! אדער ווען איך העלף אייך נישט אנטלויפען פון מאנאסטיר, וואלט איהר נאך אלץ געווען א מאנאשקע!

— א שיינעם דאנק אייך פאר אלץ, וואס איהר האט פאר מיר געטון!

— איך האף, אז איהר וועט מיר פארגעבען און אין אלץ פארגעסען... איבערהויפט, אז אלץ האט זיך אויסגעלאזט גוט.

— גאט האט אזוי געפיהרט! דורך אומגליק צו גליק! אייער גאטס וועגען זענען פארבארגען!

— איהר מאכט נישט קיין חוזק

— וואס פעלט אייך אויך? נאך אלעמען בין איך איינע פון די באוואוסטע קינסטלערינס אין פאריז! איך בין רייך, פארגעטערט פון אלעמען, איך האב פאוואלישרען פון דער העכסטער פאריזישער געזעלשאפט! און וואס נאך פאר א גרעסער גליק קאן א פרוי ערווארטען אין לעבען?.. און ס'האט זיך א-זוי אויסגעלאזט, אז איהר, באגייענדיג זיך מיט מיר נישט אזוי שיין, זענט גאר געווען א טרעפעל, דאס ערשטע טרעפעל, אויף מיין לייטער צו ערפאלג!... די מעהרסטע קאריערעס פון גרויסע פרויען הייבען זיך אזוי ארום אן! זיי ווערען ארויסגעווארפען פון דער אלגעמיינער קאלייקע פון אוואנטורע, און אז ס'גע-ליגנט זיי פארגעסען זיי אין זייער טרויעריגער פאר-גאנגענהייט.

ווי אן ערפאהרענע שפיאנקע, האט זי זיך שוין איצט אריינגעשפילט אין איהרע ראלע און ווארטעט יענען צו איהר געקומען, אויסגערעכענטע און כיטרע, וואס זאלען איהם פארזיכערען אין דעם, וואס זי האט דערוויילע געוואלט ער זאל זיין זיכער... זי האט געפאלשעוועט מיט אזא באטירליכקייט, אז זי האט איינגאנצען נעטארט דעם כיטרען גלח.

— און ווי גייט עס אייך אזוי? וואס הערט זיך עפעס אין מאנאסטיר?

האט רחל נאכלעסיג א פרעג געטון, ווי מען פרעגט זיך נאך ביי א אלטען באקאנטען פון דער היים.

— ביז איך האב דערזעהן אייער בילד אין צייטונג האט מיין לעבען געפלאסען רוהיג.

— און פון זינט איך האב אייער בילד דערזעהן, האב איך קיין רוה נישט געקענט געפינען: איהר זייט מיר מעהר קיינמאל פון יעדאנק נישט ארויס! צו חלום זענט איהר מיר געקומען! רחל! איך האב אייך אזוי ליב! מיין היות גייט מיר אויף נאך אייך! רחל לאכט נישט פון מיר! מאכט פון נישט קיין חוזק! איך בין שוין מאקע נישט נאר...

זי איז געלעגען צעלייגט אויף דער סאפע ... בענדיג פון צייט צו צייט די אויגען כלומרשט ... וואלט געוועזן מיד, נאר אין; דער אמת דערפאר ... זי האט נישט געקענט פארטראגען זיין, פון ... פארגאסען געזיכט, נישט געקענט פארטראגען די ... טער, וואס זענען ארויסגעקומען ווי פארשמיר... בלאטע פון זיין מויל. די פאזע אין וועלכער ... לעגען האט אין איהם געצונדען גלוסטונג, ... גען פון יענער נאכט מיט איהר, האט צעפרעגט ... זיניגע ליידענשאפט ביים מאן פון פופציג, ... געווען משוגע פארליבט אין דער יונגער מיידל...

זי האט מיט אמאל ווי אין א קאשמאר, ... ווי ער לאזט זיך צו איהר גיין מיט ווילדע ... שטאמלענדיג עפעס מיט אויסגעשטרעקטע ... נעטרע הענט, וואס האבען זי געחוטט ... צונעהמען, זי האט איהם געזעהען ווי ... יענער שרעקליכער נאכט: ווי א גארילע, ... טראל פארטשאדעט פון תאווה, משוגע מיטן ... צו באזיצען, א מענש וואס איז אינגאנצען ... ווארען, ביי וועמען ווילדע אינסטינקטען האבען שכל אפגעגעטען און ער איז געווארען געפערליך א באנדיט...

אבער דאן איז יענער שרעקליכער נאכט ... נאך יונג געווען און נישט אזוי איצט!

(פארזעצונג קומט)

אויספלוג
קיין ווין
פרייז 135 זל.

אויספלוג קיין
לאנדאן און פאַריז
ערלעדיגט
דאס וועלט-רייזע-ביורא
Union Lloyd
42 פּיעטריקאָווער 42
טעל. 107-87.

...ער האט אונטערגעשריבן דעם וועקסעל
כאַראַקטעריסטישער פראָצעס אין קרייז-געריכט

...אַ כאַראַקטעריסטישער פּראָצעס האָט באַטראַכט ... לאָדזשער קרייז-געריכט.
אַ געוויסער מיצענמאַכער האָט זיך געווענדעט ... אַן אָנקלאַגע צו דער פּראָקוראַטור, אַז לייב ... זילבערבערג האָט איהם געגעבן אַ וועקסעל און ... זשיר'ט, אויף דעם וועקסעל האָט זיך גע... גענפּיבען אַלס אויסשטעלער די אונטערשריפט ... זילבערבערג'ס פרוי. שפּעטער האָט זיך אָבער ... ויסגעוויזען, אַז די אונטערשריפט איז געווען ... געפעלשטע.
... צוליב דעם האָט די פּראָקוראַטור. צוגעצוי... זילבערבערג'ן צו פאַראַנטוואָרטליכקייט פאַר ... אַן מיצענמאַכער'ן אַ וועקסעל מיט אַ פאַלשער ... אונטערשריפט.
... מיצענמאַכער האָט אויך דורך זיין אַדוואָקאַט ... איינגעטראָגען אַ ציוויל-תביעה. דעם אָנגעקלאָג...טען לייב זילבערבערג האָט פאַרטיידיגט אַדוו. שטרויך, וועלכער האָט אין זיין פאַרטיידיגונג אָנגעוויזען, אַז זילבערבערג האָט אמת געגעבן דעם דאָזיגען וועקסעל מיט זיין זשיראָ, אָבער ער איז דעמאָלט געווען אין בלאַנקאַ אָהן אונטערשריפט. אמת, זיין פרוי האָט געדאַרפט אונטערשרייבן דעם וועקסעל, אָבער זי האָט איהם נישט אונטערגעשריבען, נאָר מיצענ... האָט שפּעטער אַ נאָכגעמאַכטע שריפט אונטערגעשריבען דעם נאָמען פון זילבערבערג'ס פרוי.
דאָס געריכט האָט אָנערקענט די טענות פון פאַרטיידיגער אַדוו. שטרויך און דעם אָנגעקלאָגטען באַפרייט. די ציוויל-תביעה פון מיצענמאַכער'ן איז אָפּגעוואָרפען געוואָרען.

בלבול מיט א קלייז שווינדעלע
וועגען א געהיימען פאַרבאַנד פון יודישע מיליאָנערען אין לאָדז

די העצערישע „אַ בע צע“ און דער „אָרענבדאָוניק“ זעצען היינט ערשינען מיט גרויסע קעפּ איבער דער גאַנצער ערשטער זייט, אַז אַ געהיימער פאַרבאַנד פון יודישע מיליאָנערען מיט די געלטער פון די אייטינגאָנ'ס און קאָנ'ס גייט קעמפען מיט דעם „נאַראָדאָווען לאַגער“. קוקט מען אָבער אַריין אין דער ידיעה זעלבסט זעהט מען, אַז דאָס איז אַ שווינדעל. באמת ווערט גאָר געבראַכט פון „מאָניטאָר פּאָלסקי“ די מעלדונג אַז עס האָט זיך אין לאָדז געגרינדעט אַ געזעלשאַפט „ווספּולפּראַצאַ“ (צוזאַמענאַרבייט) מיט דעם ציל אַרויסצוטרעטען אין שריפט און וואָרט געגען די פאַלשע רכילות אויף בירגער. צו דער געזעלשאַפט געהערען: גאָום אייטינגאָן, מאַקס קאָהן, דוד ווישעוויאַנסקי, דעפּוטאַט מינצבערג, יוליוס לעווענשטיין און אַנדערע. די „אַבע-צע“ גיט דערביי צו, אַז די „אמת'ע צילען פון דער געזעלשאַפט איז צו קעמפען געגען פּאָליאַקען“. און אַז דאָס האָט שוין אַרויסגערופען „אויפרעגונג“ אין די לאָדזער קריסטליכע קרייזען. די העצערישע צייטונג וויל אין רמזים שוין געבען אָנצוהערען וועגען די כלומרשטע פּלענער פון דער געזעלשאַפט.

אַ 61-יאָהריגע אלמנה
אָנגעקלאַגט דורך 2 פינאַנץ-בעאַמטע

(ז) מיט עטליכע חדשים צוריק איז ביי אַ נעוויסער רבקה לין (פּעטריקאָווער 62) געשטאָרבען דער מאַן און זי איז געבליבען אָהן מיטלען צום לעבען. איהר מאַן האָט געהאַט געוויסע פאַרלעגענע שטייערען אין פינאַנץ-אַמט פאַר פיהרען אַ האַנדעלס אונטערנעהמונג, זשנען אין אַ פּאָר טעג נאָך זיין טויט געקומען צו דער אלמנה 2 בעאַמטע פון 10-טען פינאַנץ-אַמט, שוינעבאַך און דער סעקוועסטראַטאָר שערפּער און געפאָדערט, זי זאָל באַצאָהלען דעם שטייער-חוב....
אַז די אלמנה האָט דערקלערט, דאָס זי האָט ממש נישט פון וואָס צו לעבען, ווייל נאָכן טויט פון איהר מאַן ליידט זי שווערע נויט — האָבען זיך ביידע בעאַמטע געגומען אַדורכפיהרען ביי איהר אַ פּערזענליכע רעוויזיע: מען האָט ביי איהר אַרויסגענומען פון דער האַנט אַ סאַקוועקע, און בעת'ן אַמפּערן זיך מיט איהר האָט מען איהר באַשעדיגט אַ געווינסען בירורגישען אַפּאַראַט וועלכען זי האָט געטראָגען אויף די היפּטען לויטן פאַרשריפט פון אַ דאָקטאָר. דערביי האָט זי געליטען, מורא'דיגע יסורים, און זי האָט אָנגעהויבען צו שרייען: „געוואַלד, באַנדיטען מאַרדערען מיך“!...
די צוויי היטשליבע „העלדען“ האָבען זיך דערפון געפינגט נעטראָפען און זיי האָבען די 61-יאָהריגע אומגליקליכע אלמנה אָנגעקלאָגט אין געריכט פאַרן באַליידיגען זייער האָנער.
נעבטען איז פאַרגעקומען איהר פּראָצעס: פאַרטיידיגט האָט זי דער אַדוו. שערמאַן.
דאָס געריכט האָט זי פריינעשפּראָכען.

איבערגעפאָהרען

(א) אויף דעראַקיטשינער גאַס איז איבערגעפאָהרען געוואָרען דורך א וואָגען דער 15-יאָהריגע מאַריאַן וויסאָצקי (פּאָלנא 28) דער קערפּער איז איהם צוקלאַפּט און ביידע פיס — צובראָכען. פּאגאָטאָוויע האָט איהם ערטיילט ערשטע הילף און אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל.
* * *
(א) אויף לימאַנאָווסקיעגאָ 78 איז דורך אַן איבערגעפאָהרען געוואָרען די 8-יעהריגע קיסלאָווא מאַלטשעווסקי (לימאַנאָווסקיעגאָ 65) קינד איז שטאַרק צוקאַל'עמשעט. פּאָגאָטאָוויע איהר ערטיילט ערשטע הילף.

Dr. med. L. Berma...
...געלביאָנא 15 טעל. 149-07
...ציעל-אַרצט פאַר מענער • שוועכע-בע... אַנדלונג אין סעקסועלע בעראַטונג
...נעמט אָן פון 8—11 און פון 4—8 אָוונער.
זונטאָג פון 9—1 פּאַרמיטאָג
...ר אונבעמיטעלטע — רעשעניצע-פּרייזען

פּורים-פייערונג
פאַר יודישע זעלנער — היינט אין קאַמבאַטאַנטען-פאַריין

היינט 7 אָוונט קומט פאָר אין לאָקאַל פון יודישען קאַמבאַטאַנטען - פאַריין, נאַוראָטקאַ 91 די טראַדיציאָנעלע פּורים - פייערונג פאַר די יודישע זעלנער פון היגען גאַרניזאָן. אין דער פייערליכקייט באַטייליגט זיך אויך דער סאַפּ. דרימער.

ראַדיאָ פּראָגראַם

מיטוואָך, דעם 24-טען פעברואַר

6.33 גימנאַסטיק, 6.50 מוזיק (פּליטען), 7.15 ידיעות, 7.35 מוזיק (פּליטען), 8 אָודיציע פאַר שולען, 11.57 צייט-סיגנאַל, 12.03 קאָנצערט, 12.40 ידיעות, 12.50 שמועס. 1 פּליטען, 2.37 לאָדזשער בערזע. 3 ווירטשאַפטליכע ידיעות, 3.15 רעקלאַמע - קאָנצערט, 3.40 קאַמעראַל-קאָנצערט, 4.10 אַ פאָלקס-מעשה'לע, 4.30 די נייעסטע רעוועלערסטען - לידער (פּליטען), 5 רעפעראַט. 5.15 טשאַליסטען - קאָנצערט, 5.50 פעליעטאָן. 6 אַקטועלער שמועס, 6.10 שמועס וועגען ספּאָרט, 6.20 ליכטע מאַנץ-מוזיק, 7.20 „וועסאָלי דימעק“, 7.45 פעליעטאָן, 8 פאַרטעפּיאַן-קאָנצערט (פיר הענט), 8.45 אָוונט-ידיעות, 8.55 אַקטועלער שמועס, 9 שאָפּען-קאָנצערט, 9.30 הערשפּיל, 10.15 קאָנצערט.

ציהונג פון מלוכה-לאָטערי
1-טע קלאַס: 5-טער טאָג

Główna wygrana I-ej klasy
100.000 zł. — 96806
5.000 zł. — 35323
2,000 zł. — 90966
1.000 zł. — 4870 134467
Po 500 zł. — 25565 79840 126053
Po 400 zł. — 9264 24646 47711 53667 81369 91172 102799 122677 159888 178353 194111.
Po 200 zł. — 23783 26235 59209 100260 105651 109617 171179 181268 191283.
Po 150 zł. — 4027 13443 14891 16903 19209 23213 51015 69215 74516 74540 78405 93235 93912 94557 96540 101953 102934 106188 108656 110764 146725 147266 149059 154484 170937 178193 191279.

Po zł. 50, z literą s po zł. 100.

053 66s 640 988 1114 422s 672 720 35 2105 67 262 746s 889s 3120 244 430 639s 58s 726 50 864 4205s 15 54s 385 425 915 29s 5041s 66s 145 50 308s 667s 717s 6047s 94 106 387 508s 649 726s 73s 85 841 7710s 890 918 8298 484s 670 877s 9003 39 105 273s 424s 38 93s 741.

10183 353 79 437s 555s 70 11035 136s 39 410 69 815s 28 12106 14 252s 776 805s 69 13131 75 361s 75s 79s 80 502s 91 14209s 308s 405s 14 812 15122 208 51 350 424s 531s 59 640 43s 62 876 16080s 246 347 496 529 63 689s 967s 17663 73s 813 91s 18098s 137 55 78 225 355 596s 705 19150 452s 72 547 693s 714s 907 90s.

20036 297 869s 969 21546s 650s 908 54s 62 22035 156s 265 92 538 677s 23196 213 345 917s 44s 24012 75 105 332s 472 572 810 988 93 25071 114 96 412 803 13 36 26144 264s 365 488s 573 711s 93s 902 27130 242s 86 430s 50 70 783 28011 81s 73 137 327s 826 29001s 55 123s 47s 56 390s 520 29s 60s 669s 729s 807 11 963.

30156 272s 309s 84 448 659 727 85 31496 514 624s 32243 60 327 33277s 80 489 618 34365 493 599s 673 715 46s 957 35149s 434 643 821s 36031s 74 452 66637 041s 120s 253 559s 737 38169 246s 73s 443 39031 192s 216 42 77s 374s 571s 645 818 833s 645 818 933s 41.

40016 74 102 238s 65 385 642 743s 945 41211 52s 300s 400s 17s 78 99 961s 79 42495s 548 868 76 86s 940 43046 126 296s 336 37 462 628 44007 638s 769 45211 429 513 732 824 53 46017 105s 786 202s 40 44 997 47045s 189 260 66 642s 57 80s 821s 48098s 258s 452s 536 683 823s 49581s 741 89s 986s.

50022 80 350s 540s 51132 257s 364 85 459s 651 52285s 94 392s 928s 38s 53054 172 207s 37 56 398s 408s 577 662 793s 841s 992 54001s 6 200s 94 459s 697 723s 55343 78s 87 622s 836 56009s 140 223 649s 810 57 933 57015 16s 98s 278 440 68s 544 698s 794s 810 43 87s 58230 34s 55 324s 478 658s 955 590086s 743s 68.

60146s 50s 62 236 738 61120 433s 528 68s 668s 721 73 95 62031 120s 438 608 69 63177 83s 266 445 670 789 981s 54107 58 279 91s 302 25 746s 899 65052 204 845 919 60 66244 458 963s 67120s 315s 91 447s 92 508s 744 52 801s 923 57s 68377s 413s 620s 776s 958 69190s 215 306 26 609s 11 978.

70142 228 316 662 737 71144 204s 382 568 769s 913s 72082 92 191s 260 40s 694s 757 990s 73359 462s 838s 51 79s 74214 73 329 61 624 734 966 95 75391 652 722s 966 76136 510 640 51 931s 56 77062s 120 81s 202s 419s 642 797 78182s 290 510 664 703s 70s 848s 74 79231 675 779 906.

80122 281s 375 633 41s 832 81007 144 201 27 435 94s 632s 55s 814s 903 59 82187s 216 569 677s 83133s 72s 396s 726s 28 889 84058 494 567 77s 86s 783s 85246s 617 896s 86323s 98 414 523s 745s 75s 922 87302 706s 938 88092 132s 90 400s 59s 550 767s 69 77 89213s 624s 9s 827s 43s 937 82.

90089 132 200 513s 661s 87 820s 91165 236 313s 59 629s 56s 92229s 986 93382s 727s 57 96 922 94118s 336s 444 81s 543 76 695 794s 997s 95102s 43s 253s 349 586s 734 96133 383 93 431s 523s 811 955 97044s 203 591 675 98021s 197 268 303 432 57 500 825s 85 92s 998 99061s 289 555s 702s 99 982s.

100341s 574s 739 813 56 94s 101313s 471 563s 102221s 694 901s 5 103138s 797 104106 760s 98 905 35 105093s 919s 22 76s 106003 55 265 459 715s 824 921 34 92s 107521 9s 32 44 789 108179 205 544 765s 67s 888 985s 109029s 279 360 477s 505 965.

110182 387s 474 506 44s 91 737s 64s 67 69s 876 111139 555 761 84 811 112238s 72 341s 424s 37s 65s 532 76s 695 776 969 113080 106 233 42 525s 792 863 926 8s 114040 256 67 432 49s 718s 941s 115030 250 558 687s 116323 408s 91s 516 55s 790s 990 117001 226s 380 467 608s 762 831 118001s 36 126 43s 52s 331s 645 119147s 519 53 675s 953 86.

120003 62s 625 844 8s 972s 89 121144 453 649 122763 952 124006 171 397 427 70 86 93 554s 693 125219s 45s 563 87 95 614 126030s 63 112 242 64s 411 711s 127014 380 454s 128546s 56 87 805 909s 129372 613 855 82.

130139 42s 214s 346s 64 498s 706s 806s 131006 16 719 23 834 935s 67 132095s 924s 133192 334 473 716s 802s 134093 173 467 793s 844s 959 79s 135095 155s 213 634 136053s 333 604s 766 973s 137022 162 243 312s 16 62s 464 567 929s 138127s 405s 524 5s 48 713s 872s 980 139212 339 796 833 967s.

140821s 932 141246s 833s 142105 521 650 143070 157s 720 144529 66 603s 38s 928s 73 145117 239 42 8 449s 845 146054 89s 154 496 634 82 942s 63 147023 51s 311 21 734s 816 148212s 414 969 149720

150004 437 586 681 705 52s 801 97 967s 151331 732 152049 73 185s 242 616 94s 930 153059s 389s 414 564s 746 867 948s 51 154314s 77 520 1 746 896 155070 106s 229 55s 307 473 558s 897s 919s 45 74s 156046 201 77 358s 66 570s 626 91s 732 38s 63 956 7 84.

157302 432 737s 72 158025s 62 305 541 682 719s 67 159005 533 647 878.

160127 565 77s 606s 82 741 8 161037s 70 105 19s 397s 609 84 773 891 960s 162589 163068 113 219s 99 347 73 594 800s 55s 164032 109 92 291 530 633 717s 882 972s 165221s 35 6 407s 72s [illegible]0 89 776 915 166412s 91 72 961 167431 813 17 994 168010s 135 657 169248 56s 514 625 876s 80 907.

170079s 153 321 93s 526s 617 759 63 831 94 918s 171129 498s 533 58 747s 934 59 172173 262 90 382 563 73 634s 39 724 50 71 879 934 173036 46 108s 625 712s 67 88s 847 174146s 68 284s 497s 606 894 932 42s 59s 31 175353s 70s 535 743 807s 176012 81 116 258 368 407 500s 76s 744s 177033 34 91 159 85 6s 294 305 97s 486s 571s 992 178080s 170 481 646s 709 831s 915s 78s 179139 520s 625s 44s 866 952s 85.

180165 297 317s 470 4 51s 73s 181110s 327 32s 3 91s 545s 660 924s 72s 182446 515s 33 719 183477 520s 184000 182s 359s 419 608 87 713s 833 185049 454s 573 812s 596s 186027 92 169 217 319s 542s 685 798s 908 63s 74 187216 319 481 569 98 188127 396 465 533s 743 189321 94s 610s 760s 7 943.

190229 391 510s 771s 809 906 57 86 191048 136 528s 642s 782s 192147s 582s 765 909 193193 226 79s 540s 78 900s 194161s 344s 522 716s.

CIĄGNIENIE DRUGIE

Po zł. 50, z literą s po zł. 100.

Stała dzienna wygrana 20.000 zł. — 186528.
10.000 zł. — 160681
Po 1.000 zł. — 15245 42818 32489 46111 69417
Po 500 zł. — 3312 50003 79702 109751 162085
Po 400 zł. — 48424 56210 61741 73222 133609 130053 137261 141150 146134 176573 182450 193765
Po 200 zł. — 6326 14958 17200 25506 80233 95611 166195 140633
Po 150 zł. — 2190 3039 5160 24696 19653 24697 28715 30450 30739 32979 37802 50547 63061 68993 74333 77438 82641 87576 91509 94320 109188 114229 118615 128409 132420 133779 146588 149389 150030 151819 153499 154221 154209 162231 162974 165057 169678 171512 177448 184963 185324 193112.

322s 859 1238s 53s 567 942 2199 3053 98s 208 453 753s 924s 4323 429s 551 866 8445 6193 464s 7450 572s 8727 9374 458s 822s.

10297 426 649s 11325 27s 12069s 145s 506 862s 950 13254 79s 436 14490 15707 63 867s 16023s 429s 982s 17570 780s 96 18564s 672 19082 208 925.

20200s 532s 782s 21031 354 79 512 620s 711 22432 916 23515s 24130s 538 57 25567s 606 87s 26004 220 33 634 750 926 27687s 887 28110s 348s 823 29591 657s.

30189 347s 886 31015s 19 273s 388s 32274 389s 599 613 33287s 490 594 34179 331 35493s 807 36384 674 37080s 389s 802 38220 89s 462 843s 39215.

40292s 361s 738s 41000 415 27 42062 360 525s 39s 887s 43074 585 780 44339 54s 963s 45193s 272 440 76s 775 46599s 602s 922 47030 448 80s 716s 48132 407 26 529 36 785 49042s 739s 51s 921s.

50494s 650 802s 44 51172 393 906s 20s 59s 52504 779 43137s 470s 722 999s 54289 351s 846 933s 55250 507s 639 745s 56604s 57043 414s 62s 538s 58087 245s 427s 59 585 792s 862s 59669s 703 55 72s 944s.

60106s 91 647 58s 61444 846s 62160s 332s 639 63146s 286 592s 64213 569 651110 497 670 66337s 524 60s 853s 949s 67039 151 374 495 808 68328s 657s 918s 55 69008 362 543.

70047 407s 517 71024 217 72211 54 73681 771s 811 74206s 937s 75044 271 679 733 76061 77136 288s 383s 480 936 78016 49 513 79330s 553.

80120 53s 81176 299 518s 731 82229 710s 912s 83064 84531 68 85272 354 420s 560s 871 86042 154 532 860 87451 642 719s 856 88148 98s 247s 89027 758.

90160s 246 80 517 91383 813 908 92142 860 93075s 94154 267 483 662s 724s 95266 340 942 96124 224 97080s 251s 497 655s 58s 727s 71 98119s 224 345 873 99088 90s 410s 795s.

100130 715 101390s 667 865s 932 102095 227s 56 63 319s 734 103373s 571 818 104650 808 105004s 215s 305 904 106289 659 882 107315s 856 60 900 108493 630s.

110525s 38 111066 243 45s 112777 820 918 113011s 21 442 824 114730 951 115206 740 847 116481 502s 852 117392s 697s 742 86 87s 939 118247 73s 501s 119691s.

120134 51 305 897s 121378 803s 122019s 524 123236s 472s 714s 124051s 373s 743 125723s 45 12600Cs 11 509 905 127274 97s 403s 43s 786 802 992s 129181s 486s 595 618s 893s 96.

130144s 267s 88 393s 804s 70 131435s 132103s 642s 837 133120 69s 322 655 134511 684 135445 78s 604 136075s 77 129s 173211s 573 610 736 884 138201s 589s 873s 139938s 87.

140180 591 620s 64s 705 141637 142010 547s 656 887 960s 144145 359s 74 755 844 919s 145158s 356 88 754 146041 474s 968s 147168s 274 972 148059 68 268 78s 94 326 640s 940 149084 112 4s 297 360 626 925 31s.

150121s 88s 488 561 769 151066 109 819 928 49 152189s 220s 328s 402 714s 848s 153068 571 99 677 987 154043 317 544s 616s 155061s 132s 410 693 824 58 957 156106 280 532 656 157443s 527 47 92 651 66s 74 886 158576 805 159168 213 96 409 817.

160173s 736s 96 821s 939s 161089s 440 162159 253 163022s 44 101 290 912s 164301 467 165076 313 779 166191s 318 167040s 360 432s 708 46 168092 323 75 169340 469 536 59 914.

170064 395 605s 171003 369s 512 53 784 826s 971s 172056s 285s 350 61 412 97s 590 614 876s 946s 96 173053s 57s 129 478s 174633s 175203 53s 176071s 188 202 30 459s 524 36s 635s 977 177517 657 178563 179145 464.

180224 182005s 193 318s 592 866s 971s 183708 883 958 184594 943 185240 47s 999 186045s 62 187803 188620 819s 189s 189617 783 987s.

190097s 444 694 191056 192118 422 77 676s 193613 712 194013 251s 642s.

CIĄGNIENIE TRZECIE

Po zł. 50, z literą s jo zł. 100.

50s 71s 528 663 748s 70 1292 955s 2306 682s 717 3565 889s 4025 307s 618 64 5256 7132 245 488 541 821 8066s 619s 993s 9117s 57 868.

10401s 709 868 11056s 256s 91s 33[illegible] 62 874 939 12476s 509s 634s 709 98[illegible] 13965 14013 326 15406s 16210 374s 76[illegible] 93 17934 510 987 18605 19278 861 988

20521s 672s 765 928 22072 94 232 49[illegible] 758 932s 23607 805 24035s 288s 2403[illegible] 288s 304 58s 887 930 71 72 86 2534[illegible] 778 26314s 574s 615 27257s 319 2807[illegible] 209 453 29306s 760 970s.

30785 31861 32199 200s 912 23 8[illegible] 33166s 705 966s 67s 34377 659 733s 8[illegible] 916 36 48s 35014s 376s 631 36483 71[illegible] 37427 38330 782 857 84 39275 87s.

40140 414s 95s 41301s 663 97[illegible] 42647s 963s 43264 44884 45769s 71s 9[illegible] 47183 448 552s 75 877s 901s 48615 [illegible] 989s 49104 56 292 981.

50306s 579 616s 770s 800 48 913 512[illegible] 410 542s 682 52314 766 53109s 875[illegible] 901 54652s 777s 819 55240s 548 600[illegible] 56205 321s 86 872 88 989 57195 233 463[illegible] 739s 907s 46s 58072s 59531 672.

60044 127s 55 256 640 61499 787 6221[illegible] 83 88 454s 63545 64031s 172s 613 6532[illegible] 984s 66026 296s 67070s 250 638s 68059[illegible] 96 586 815 69171

70143 423 738 96s 881 71214 46s 35[illegible] 56 644 704 889 99s 72193 673 89 759 98[illegible] 73298s 74320 92s 535 41 75027s 461 66[illegible] 76130 450s 681 77405s 78086s 438 507 15 736s 93 79383 702 99.

80409 645 81275 743 82531 754 8341[illegible] 825 84522s 85216s 472s 736s 851s 8636[illegible] 96 539 886 87112 327 55 72s 444 88231[illegible] 89747.

90647s 85s 895 960s 89s 91048 751 870 92271 475 95s 93549 861s 94381 71[illegible] 95055s 276s 673 96181 475s 571s 71[illegible] 97140s 857s 98281s 427 88s 99566 97[illegible] 641 979.

100921s 101121 102155s 228 430 535[illegible] 103010 428s 557s 759s 804 104424s 84[illegible] 83 105051 337 107499 965 108265s 44[illegible] 873 109148 629 767.

111711 112302 528 70s 860s 1145[illegible] 661 700 895 115146s 213s 27 474s 90[illegible] 622 785 117498s 534s 714s 817 11814[illegible] 55s 589s 793 989s 119777

120361s 556 743 121141s 259 73 397[illegible] 710s 44 89s 122405s 735s 858s 923 3[illegible] 123022 465 124609 125610 95 127205 8[illegible] 724s 76 97 98s 129040s 44 564 943.

130059 125s 262 798s 899s 914s 21[illegible] 132465 546 133391 512 134589s 13527[illegible] 136761s 137012 19 75s 495s 537 980[illegible] 138537 139283s 338.

140069s 100s 34s 250 697 141086 100[illegible] 322 491s 507s 752s 817 982 142561s 76[illegible] 143209 807s 144194 271 346s 509s 66[illegible] 907 34s 145521 717 896s 146024s 663 147225 654s 148503 38 149070s.

150691 151014 77 141 325s 769 15400[illegible] 221 51s 155062 138s 81 569s 664 73[illegible] 893s 96 156559 157073 159 158133 330 717 927 159250s 576.

160344s 83 982 161096 592s 66[illegible] 162486s 163136 405 613s 788s 16403[illegible] 246 648s 80 165192 231 55 98s 310 5[illegible] 992 166245s 439 983s 167264s 771s 975 168082s 347 735s 169051s 872.

170497s 171109s 594s 975s 89s 172151[illegible] 294 173005 92s 174053 351 505 74 67[illegible] 794 175077 848 176011 185 665 88[illegible] 177748s 945s 178700 01s.

180220 604 19 927s 39 181706s 18240[illegible] 183180 185361 89 804s 51s 186559 74[illegible] 956s 188552s 924s 189471.

190221 610s 38 77 191344s 451s 59[illegible] 725s 921s 192243s 414s 700s 193410 99[illegible] 194173 913s.

לאדזער פארן יודישע עמיגראנטען-היים אויפ'ן נאמען פון אברהם פאדלישעווסקי אין ווארשע

אין צוזאמענהאנג מיט דער פארגרעסערטער טעטיגקייט פון יודישען עמיגראנטען היים אויפ'ן נאמען פון אברהם פאדלישעווסקי אין ווארשע איז געקומען קיין לאדז א דעלעגאציע פון דער פארוואלטונג פון דער אינסטיטוציע אין די פערזאנען פון אלעקסאנדער פאדלישעווסקי און מגר. א. קאנינסקי דעם דירעקטאר פון דערמאהנטען הויז, כדי צו פאראינטערעסירען די לאדזער געזעלשאפט מיט דער טעטיגקייט און נויטען פון דער אינסטיטוציע.

נעכטען איז פארגעקומען א קאנפערענץ פון דער דעלעגאציע מיט פארשטעהער פון דער לאדזער יודישער געזעלשאפט אונטער'ן פארזיץ פון ד"ר א. טארטאקאווער וועלכער איז פארוואלטונגס מיטגליד פון דערמאהנטען הויז.

עס איז באשלאסען געווארען זיך צו ווענדען מיט א אפעל צו דער יודישער עפענטליכקייט אין לאדז אונטערצושטיצען און מיטצוהעלפען צו דער אנטוויקלונג און פארברייטערונג פון דער אזוי לעבענס וויכטיגער און נויטווענדיגער געזעלשאפטליכער אינסטיטוציע פון וועלכער עס גיניסען טויזענטער עמיגראנטען פון גאנץ פוילען, וועלכע זענען געצווינגען צו קומען קיין ווארשע צו ערלעדיגען זייערע עמיגראציע ענינים

אין משך פון 6 יאהר פון איהר עקזיסטענץ איז אדורכגעגאנגען דורכ'ן עמיגראנטען היים 35,000 מענשען, וועלכע האבען עמיגרירט פון 20 קאנטינענטאלע און מעבר-לים לענדער. די עמיגראנטען היים ערטיילט אויך מעדיצינישע און מאראלישע הילף און שיצט די עמיגראנטען פון כלערליי שווינדלער וועלכע לויערען אויף שריט און טריט.

איצט געפינט זיך די עמיגראנטען היים פאר נייע און וויכטיגע אויפגאבען, אין צוזאמענהאנג מיט דער פרעקווענץ פון עמיגראנטען-היים, וועל ע שטייגט פון יאהר צו יאהר, איז אנטשטאנען א דרינגענדע נויטווענדיגקייט פון אויסבויען און פארגרעסערען די אינסטיטוציע, כדי אזוי ארום צו קענען אויפנעמען אלע יודישע עמיגראנטען וועלכע ווענדען זיך צו דער היים.

עס איז צו האפען, אז די יודישע געזעלשאפט אין לאדז וועמען דער גורל פון יודישען וואנדערער איז נישט פרעמד, וועט נישט אפזאגען איהר מיטהילף ביי דער פארשטארקונג און פארברייטערונג פון דער מיט אזוי פיל מיה און זארגפעלטיגקייט אויפגעבויטער פאזיציע פון יודישער ארבייט.

לאדזער טעאטער-עולם גרייט זיך
ווי געהעריג מקבל פנים צו זיין די מאריס שווארץ טרופע

לאדז האט זיך ענדליך דערווארט אויף א יודישען טעאטער, וועלכעס האט געצוואונגענערהייט געמוזט מאכען אזא לאנגע הפסקה, דערפאר אבער קומט נאך דעם איבערהויפט קיין לאדז די בעסטע יודישע טרופע אין פוילען — דער אנסאמבל פון מאריס שווארץ, וועלכען מיר האבען מיט א צייט צוריק אזוי שטארק באוואונדערט און זיך אנטציקט.

דער גאנצער אנסאמבל מיט אלע גרויסע נעמען פון די יודישע אקטיארען שלאגען דא אויף זייער געצעלט אויף א קורצער ווייל אין זאל פילהארמאניע וועלכער ווערט ספעציעל צוגעגרייט פאר אזא גראנדיעזער פארשטעלונג ווי עס קען געבען די מאריס-שווארץ-טרופע.

ס'ווערט געשפילט אין א טייער באארבייטער רעזשי פון מאריס שווארץ גארדין'ס „גאט, מענש, טייוועל", וועלכע איז געווארען א נאמען ניט נאר אין דער יודישער טעאטער־ליטעראטור.

פאשא לעאנטיעוו און האלינא ר... לינסקא אין לאדז

דינסטאג דעם 2-טען מערץ האלב ניין אין אוונט אין פילהארמאניע זאל פארקומען א גרויסער פעסטיוואל פון וועלט-בארימטען פאשא לעאנטיעוו האלינא ראדלינסקא, פרימא באלערינא פון „ווי... וויעלקי". אין ווארשא, לאורעאטקע פון אינטערנ... ליען טאנץ-קאנקורס אין ווין, אין פראגראם: רעל... טענץ, „סאלאמע". קאווקאזישע, סלאוויאנישע, ... שעריסטישע רוסישע טענץ און אנדערע.

ביים פארטעפיאן פראפ. אטא פלעק, קאפעלמ... פון דער ווינער אפערע. בילעטען צו באקומען אין ... דארמאניע.

פון די פוילישע טעאטערס

אין שטאטישען טעאטער ווערט היינט 8.30 געשפילט „בענבען".

— אין טעאטער פאלסקי ווערט היינט 8.30 געשפילט „פראפעסיא פאני וואררען".

— אין פאפולארנ ווערט היינט 8.30 אוונט שפילט „דאמי אי הוזארי".

Dr. med. Trepman
ספעציאליסט פאר טריפער, סיפילים און הויט-קראנקהייטען.
בעהאנדלונג פון מענער-שוועכע
אויך אלע ארט אנאליזען.
זאוואדזקא 6, טעל. 234-12
נעמט אן פון 8—11 נאכמ. און פון 6—9 אוו.

איינלאדונג פאר דער לאדזער עליטע! היינט ערעפנונג פון דער קאמפארט-איינגעארדענט...
קאוויארניע-צוקערניע „ANKARA"
PIOTRKOWSKA 48, tel. 189-17
ערשט-קלאסיגע קאווע און טע... ווי אויך זעמטליכע געטראנקען.
גרויסער אויסוואהל פון אינלענדישע און אויסלענדישע ...
אכטונג! טעגליך קאנצערט פון ערשטקלאסיגען אנסאמבל אונטער דער לייטונג פון דיר. ה' פטאשינסקי.

קלאנג-קינא CAPITOL
זאוואדזקא 16
היינט פרעמיערע! KAY FRANCIS
אין פראכטפולען פילם, וואס שילדערט די העלדישקייט פון א פרוי
„ווייסער מלאך"
רעזשי: WILIAM DIETERLE — פראדוקציע: WARNER BROS — אויסערן פראגראם: קלאנג-צוגאבע און כראניק ...T.
היינט פרעמיער...

היט אייך פאר דער גריפע
טעלעפאנישע אפאראטע!
וואס ווערן דיזענפעקצירט דערהאלטען און פארזיכערן דאס געזונט
אין הסכם מיט דער פעראָרדנונג פון לאדזער וואיעוואדע פון 34-12/XII
פערבאנד פון די אנגעשטעלטע
„PLACÓWKA"
dawn. Spółdzielnia b. Wojskowych „Federacja"
לאדז, פיעטריקאווער 89,
פראנט, 1-טער שטאק. טעל. 125-15.

וויכטיג פאר ברוך-קראנקע

(רופטורען) זאווי פון פערקרימונגען פון רוקען-ביין (הויקערס). פאראליזישע, ביין-שווינדזוכט, פלאטפים און פערשידענע אנדערע פערקריפלונגען-ליידענדע.
פאר פערשידענע ארט רופטורען פערעלטערטע און די געפערליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער ספעציעלע ארטאפעדישע הייל-באנדאזשען לויט מיין מעטאדע היילן און בעזייטיגען ראדיקאל יעדן איינציגן ברוך.

ביי מאגען און קישקע - זענקונג ספעציעלע אינדיווידועל צוגעפאסטע לייב-הייל-באנדאזשען.
פאר הויקערס ספעציעלע גארסעטען און גלייכהאלטערס.
געגען ביין-שווינדזוכט ספעציעלע ארטאפעדישע אפאראטע, פון אלע סיסטעמען.
געגען שמערצענדע פלאטפים ספעציעלע ארטאפעדישע איינלאגען לויט גיפס-מאָדעלען.
געגען קרומע אדערן ספעציעלע גומי שטרימפ לויט מאס.
קינסטליכע הענד און פיס
ספעציעלע הייל-ארטאפעדישע אנשטאלט
ספעצ. ארטאפעד
א. פעטריקעוויטש, לאדז
9 פיראמאוויטשא 9, טעל. 177-09 (פריהער אלגינסקא
אכטונג! קראנקע מוזען זעלבסט ערשיינען.
מיזיענסער דאנקזאגונגען קענען בעוויזען ווערען

Lekarz-Dentysta
צאהן-ארצט
טאנדאווסק...
האט זיך איבערגעצויגען פון גלוב... אויף פיעטריקאווער 52
טעל. 174-93.
נעהמט אן פון 9 2 נ"מ און 3-...
זונטאג און יום-טוב פון 10—1

ס'ווערט געזוכט
א דרוק-מאשין
א צילינדער, א האלבער בויגען 95 x 63 (לילופוטקא). — אפערטען אונטער „W" אין אדמיניסטר. פון „נייעם פאלקסבלאט"

בעקומען אויסצייכנונגען און א גאלדענעם מעדאל אויף די אויסשטעלונגען אין די גרעסטע שטעדט פון אייראפא און אין תל-אביב (ארץ-ישראל)
פערקויפט אין אלע אפטייקען, פארפיומעריען און פערפומעריעס.
Fabr. Chem. - Kosm. „Pharmachemja", Bydgoszcz.

קליינע אנאנס... 1 זלאטי אנ'אנאנס ביז 15 ווערטער 1 זלאטי

פערשידענעס
וואס יעדער איינער דארף ... סען וועגען שלח מנות אויף פורים ... שענסטע און בעסטע מצה-טארט... שטיקעס בלוזען און פערטיגע ק... בעקומט איהר נאר ביי א. אפא... פיעטריקאווער 8.

א רייסערי קאמפלעט איינג... אין פוילען בעטריבט מיט איינענעם ... מאטאר, קאמפלעט מאשינען ... ביידע מיט וואוין-הויז צו פער... אפערטען סוב „Szarparnia" ...

איך מאך בעקאנט דאס ג' פול... אז איך מאך עלעגאנטע גלעזלעך נערלעך 4-קאנטיגע, 8-קאנטיגע ... צו 40 גראשן א גלעזל. ראזען... מיעסקא 3, פראנט, זייגערמאכער.

Zaginiony został kwit kaucyjny ...rowni Łódzkiej na imię Frajdel ...opernika 42 na 1 szt. obligacją ...Premjow. poż. dolarowej z dn. ...931 r.

...LER M Kornblum, Piłsudskiego ...l. 255-76 (dawn. Połudnlowa 8, ...uje roboty artystyczne p/g naj...ych wzorów zagranicznych. Ceny ...pne.

פרייע פאסטענס
עס ווערט געברויכט פון זאפארט א קוואליפיצירטע קעטלערין צו א 22-ער מאשין. צו ערפאהרען קילינסקיעגא 25. אין דער יאטקע.

ס'ווערט געברויכט א קוואליפיצירטע וועש-נייהערין און לערן-מיידעל. פאלודניאווע 25, פראנט, 3. שטאק, וואהנ. 17

א קוואליפיצירטע פערקויפערין
פון דער שיך-בראנזשע, קען זיך מעלדען אין שיך-סאלאן פון א. אגורעק
זאוואדזקא 11.

שטאפעריגס ווערען געזוכט. צו ערפאהרען ביי גריקאק, קילינסקיעגא 60. 1. איינגאנג, רעכטס, פארטער.

Rutynowany nauczyciel
naucza w ciągu 3-ch miesięcy specjalną skróconą metodę mówić i pisać po polsku dorosłych. M. BRZEZINSKI, Al. I Maja 77, front, II piętro.

Dr. med. Niewiażski
ספעציאליסט פאר טריפער, סיפילים און הויט - קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער - שוועכע
אנדזשעיא 5, טעל. 159-40
פראנט, 1טער שטאק
נעהמט אן פון 8-11 און פון 5-9 אוונט. זונטאג און יום טוב פון 9-1 נאכמיטאג. ספעציעלער ווארטעזאל פאר פרויען נעמט אן פון 9-11 און פון 6-8 אוונט.

Dr. med.
M. TAUBENHAUS
ספעציאליסט
פאר אקושעריע און פרויען קראנקהייטען. מערהיטונג געגען שוואנגערשאפט
ז. שער 11, טעלעפאן 246-09
נעמט אן פון 8—9 פריה און פון 4—8 אוו.

ד"ר העלצער
ספעצ. פאר הויט און וענערישע קראנקהייטען און מענער - שוועכע
8 טראוגוטא 8, טעל. 179-89
נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אוונט
זונטאג פון 10—2 מיטאג.
פאר פרויען - א ספעציעלער ווארטע-זאל פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען

אנאנסען-פרייזן:

אין טעקסט — 40 ג. פרייטאג און ערב יו"ט — 60 גר. פאר א מילימעטער-שורה. אין דער ... 4 שפאלטען. נעקראלאגען: 20 גראשען א מילימעטער שורה (אין דער זייט 10 שפאלטען). קליינע אנאנסען ביז 15 ווערטער 1 זל., יעדעס ווייטערדיגע ווארט — 10 גראשען. אויסער דער שטאט 50 פראצ. טייערער. אויסלאנד 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א ווארט.

... טעקסט — 18 גר. פרייטאג און ערב יו"ט — 24 גר. ... טעקסט — 12 גר. פרייטאג און ערב יו"ט — 18 גר. ... א מילימעטער-שורה אין דער זייט 10 שפאלטען.

אבאנאמענטס-פרייז:

אין לאדז — 4 זלאטעס א חודש מיט אפטראגען אהיים. אויף דער פראווינץ — 5 זל. א חודש; אין אויסלאנד — 7 זלאטעס א חודש; אמעריקא — 2 דאלאר א חודש.

טעלעפאנען וועלכע עמפפאנגען נישט דריגציפיעל ... האלט פון דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבער... קען די אנאנס אדער צוריקצוצאהלען פאר דעם ... פאר'ן אינהאלט און טערמין פון די אנאנסען איז ... פערלאג ג י ס ט פעראנטווארטליך. די אדמיני... ביז איז אפען ביי טאג און בייטאכט אהן איבער...

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i P. Wajntraub. Redaktor odpowiedzialny: Chanon Kaufman.
Czcionkami i druk rotac. „Najer Folksblat". Piotrkowska 29.